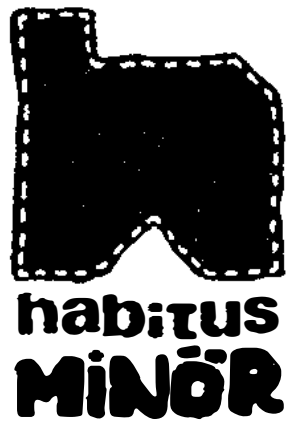
benim annem bir goril

frida nilsson

habitus MINÖR

habitus
MINÖR

benim annem bir gıril

frida nilsson

Goril Geldiğinde

Dokuz yaşımdayken bir goril tarafından evlat edinildim. Hiç böyle bir şey talep etmemiştim, yine de oldu. Güzel bir eylül günüydü.

Mimozalar'da –annesiz babasız çocukların kaldığı bir çocuk yurdu- bütün çocuklar bahçeye kovalanmıştı, çünkü büyük temizlik günüydü. Rüzgâr özenle derlenmiş yaprak yığınını alt üst ediyordu.

Çocuk yurdunun müdiresi Gerd bütün çarşafların, havluların, yastıkların ve örtülerin dışarıya çıkarılıp silkelenmesi ve havalandırılması talimatını vermişti. Kendisi de yükselen toz bulutundan itinayla sakınarak aramızda dolanıp işi nasıl yaptığımızı teftiş ediyordu.

"Önce silkelediğiniz çarşafın tozunun dağılmasını bekleyin, sonra diğerini silkeleyin! Yoksa toz gıcık yapar, öksürürsünüz, benim de sinirim tepeme çıkar."

Aron'la bir çarşafı uçlarından çekiştiriyorduk.

"Dikkat etsene!" dedim. "Çok sert silkeliyorsun."

Aron daha da sert silkelemeye başladı.

"Güçlüyüm, ne yapayım?" dedi.

Öyle şiddetli silkeliyordu ki, yüzü kıpkırmızı olmuştu.

Sarı saç örgülerim başımın etrafında zıp zıp zıplıyordu. Mimozalar'da saçları uzun olan bütün kızlar saçlarını örmek zorundaydı, çünkü böylece Gerd'e göre bitlerin saçlara yerleşmesi daha zor olurdu.

"Yeter!" diye bağırdım ve Aron'un elinden yatak örtüsünü çektim.

Aron burnunu çeke çeke üzerini kaşıdı. Yüzü çillerle kaplıydı, tıpkı bir dilim salama benziyordu.

"O zaman kendin silkele," diyerek yerden bir yastık aldı, sanki yastığın canını çıkarmak istermiş gibi dizlerine vurdu.

"Acele ederseniz daha çabuk bitirirsiniz!" diye dırdır etti Gerd.

Açık yeşil bir ev önlüğü giymişti ve kulaklarında da küçük altın küpeler parlıyordu.

Kimse acele etmedi. Neticede silkeleme işini daha erken bitirmek demek evin yerlerini fırçalamaya başlamak demekti. Veya camları silmek, patatesleri

soymak, bulaşıkları yıkamak ve çimlerin üzerindeki yaprakları tırmıkla bir araya toplamak demekti. Kimse oyun oynamayı aklının ucundan geçiremezdi. Gerd'e göre, yeterince boş vaktimiz vardı; ne de olsa geceleri uyuyorduk.

Büyük temizliğe sebepsiz yere girişmemiştik. Çocuk yurdu misafir bekliyordu. Bir çocuk seçip onu evlat edinecek birini bekliyordu. Gerd gergindi, böyle günlerde hep gergin olurdu. Sabahın erken saatlerinden beri kafası koparılmış bir tavuk gibi oradan oraya koşturup evi ve çocukları denetliyordu. Havada uçuşan toz yumakları avlanmalı, kıyafetlerdeki delikler yamanmalı ve bütün kulaklar su ve sabunla güzelce ovulmalıydı.

"Hiç olmazsa saçlarınızın kesimi düzgün," diye mırıldandı.

Bütün çocukların saçları yeni tıraş edilmişti çünkü fotoğrafçı yakın zamanda Mimozalar'a gelip grup resmimizi çekmişti. Her sene gelirdi. Gerd de bir hafta öncesinden mutfak makasıyla hepimizin saçlarını keserdi. Fotoğraf zamanı geldiğinde de yüzümüze kondurabileceğimiz en sevimli gülüşümüzle evin önüne dizilirdik. Çok eğlenirdik. Bitmek tükenmek bilmeyen temizlik telaşının ortasında bize hoş bir değişiklik olurdu. Ama bu işin asıl özelliği, fotoğraf çekimlerinin Mimozalar'ın kurulduğu ilk günden beri yapılmasıydı. Ana koridorun duvarında boydan boya burada bir zamanlar yaşamış olanların siyah beyaz fotoğrafları asılıydı. Neredeyse hepsinde Gerd'i de görmek

mümkündü. Daha çok genç bir kızken Mimozalar'ın müdiresi olmuştu.

"Bakın kim geliyor?" dedi ve başını uzattı. "Postacı."

Yolun kıvrıldığı yöne doğru baktım ve çamların arasından üzerinde kırmızı kanatlı, mavi posta güvercini amblemi olan sarı arabayı gördüm. Gerd aceleyle çite yöneldi ve bir orkestra şefi enerjisiyle el kol hareketleri yapmaya başladı.

"Duuuurrr!" diye gakladı arabanın camını indiren postacıya. "Yolun çakılları yeni tırmıklandı! Bozacaksın!"

Postacının posta kutusuna atacağı zarfa tombik ellerini uzattı.

"Ver onu sen bana."

Postacı direksiyonu kırdı ve araba az sonra gözden kayboldu. Gerd bir şarkı mırıldanarak mektubu açtı. Ama okumaya başladığında mırıldandığı ezgi boğazına takıldı.

"Yurdu teftişe geliyorlar," diye homurdandı.

Bakışlarını huzursuzca üzerimizde gezdirdi, sanki kaç kişi olduğumuzu sayıyor gibiydi. Aslında buna hiç gerek yoktu. Çünkü bize yurtta elli bir çocuk olduğumuzu, yani yönetmeliğin izin verdiğinden bir fazla olduğumuzu söylemeden geçirdiği tek bir gün yoktu. Mimozalar ancak elli çocuğu barındırabilirdi, daha fazlasını değil.

"Ha ha!" diye tısladı Aron. "İçimizden biri yolun sonuna geldi!"

Çarşafı silkelemeyi bırakıp alnımdaki teri sildim. Hava o kadar da sıcak değildi ama insan elini kolunu bu kadar oynatınca sıcak basıyordu.

"Yolun sonuna geldi derken?" diye sordum.

Aron gözlerini fal taşı gibi açtı. "Gerd'in istemediği çocuklardan kurtulduğunu bilmiyor musun?"

"Kurtulmak mı?" diye fısıldadım.

Midem kasıldı.

"Boğup öldürmek gibi mi?"

Aron başını öne arkaya salladı.

"Doğrudan değil," dedi. "Ama bir zamanlar onu usandıran bir çocuğa ne yaptığını hiç duymadın mı?"

Başımı 'hayır' anlamında salladım. Aron iyice yanıma yaklaştı.

"Ben," diye tısladı göz ucuyla Gerd'i izleyerek, "uzun bir zaman önce burada tahammül edemediği bir çocuk olduğunu duydum. Bir gece çocuğu bagajına attığı gibi yola çıkmış. Onu tenha bir arazideki eski bir hangarda yiyeceksiz ve susuz bırakmış. Çocuk karşı koyamayacak kadar küçükmüş. Gerd yurda geri dönmüş ve bir daha hangara hiç gidip bakmamış. Dolayısıyla çocuk ölmüş."

Bakışlarımı Aron'a diktim. Biraz sonra ağzı kulaklarına varıncaya kadar gülümsedi.

"Yalan söylüyorsun!" diye derin bir nefes aldım.

Aron omuzlarını silkti.

"Belki," dedi. "Belki de söylemiyorumdur. Benden o kadar kolay kurtulamaz, çünkü ben güçlüyüm."

Yastığı hiddetle yere savurdu.

Gerd hâlâ göz ucuyla mektubu okuyordu.

"İki hafta sonra salı günü..." diye mırıldandı. *"Müfettişler hijyen kontrolü yapacak ve çocukları sayacaktır. Selamlar, Tord Fjordmark."*

Gerd yutkundu ve alt dudağını çiğnemeye başladı. Sonra başını kaldırdı ve bazılarımızın karşısında dikilmiş ona baktığını fark etti.

"Hadi, hadi!" dedi sakin görünmeye çalışarak. "Onlar gelinceye kadar her yer bal dök yala olsun. Tırnaklarınızı da fırçalayın. Jonna!"

İsmimi duyunca irkildim. Bu, genelde iyiye işaret olmazdı. Gerd yüzünde kızgın bir ifadeyle badi badi yürüyerek yanıma geldi; iki kat olmuş gerdanı tepemde sallanıyordu.

"Çarşafları kirli ellerinle tutarak silkelediğinde çarşafın daha temiz olacağına gerçekten inanıyor musun?"

Ellerime baktım. Yıkamayı yine unutmuştum ve tuttuğum çarşaf gerçekten oldukça kirlenmişti.

Gerd çarşafı elimden çekti. "Burada her şeyin bu kadar tiksindirici olmasına şaşırmamak lazım," diye sinirlenerek yatak çarşafını havada sağa sola salladı. "Bazen gerçekten canıma tak ediyor! Hepiniz nasılsa altmış yaşınıza kadar burada kalacaksınız! O zaman burayı doğrudan yaşlılar yurduna çeviririm!"

Belli ki biz çocuklar altmış yaşında olduğumuzda kendisinin yerin altında ringa balığı salamurası gibi yatacağını düşünmek istemiyordu. Yine de korkudan

titredim. Ebediyen Mimozalar'da kalmak berbat ötesi bir düşünceydi. Gerd kötü biri değildi, sadece doğru bir anne değildi. Biz çocukları umursamıyor gibiydi. Biri grip olduğunda ya da midesini üşüttüğünde keyfi kaçardı. Biri düşüp dizini kanattığında tek derdi lekelenmemesi gereken halısı olurdu. Gerçek bir anne çocuğuna acırdı ama Gerd sadece kendine acıyordu. Temel fark buydu.

Tekrar bana döndü. "Dokuz yıldır buradasın ve hâlâ bir şeyi ellemeden önce ellerini yıkaman gerektiğini öğrenemedin!"

Yanaklarımın yandığını hissettim. Birkaç çocuk, Gerd bana kızdığı için -ki bu sık olurdu çünkü elimi yüzümü yıkamayı hep unutuyordum- her zamanki gibi pis pis sırıtarak güldü.

Kirli kalmaktan hoşlandığımdan değil elbette. Yıkanmak bir şekilde aklımdan çıkıyordu, her ne kadar Gerd buna çok kızsa da. Belki de beynim sabunu düşünmek için yaratılmadığından böyleydim. Belki daha çok başka şeyleri düşünmek için yaratılmıştım ama bu başka şeyleri düşünmeye hiç fırsatım olmamıştı, çünkü beynim sürekli Gerd'in kabul ettirmeye çalıştığı sabun düşüncesine karşı kendini savunmak zorundaydı.

Arada sırada bütün bu yıkanmaların, fırçalamaların biraz gereksiz olduğu düşüncesi de aklıma gelmiyor değildi hani. Tespitlerime göre, yıllarca küvette dikilip keselenebilirsin ama nihayet yıkandıktan kısa bir süre sonra yine kirlenirsin. Tabii ki Gerd'e böyle bir şey söylemeye cesaret edemezdim. Her fırsatta benim gibi

bir kirli kopilin onun başına kalmış olmasını 'kaderin cilvesi' olarak dillendirmekten çekinmezdi. 'Kaderin cilvesi' derken neyi kastettiğini anlamıyordum, ama iyi bir şey olmadığı kesindi.

"Nedir yani?" dedi. "Bu kadar basit bir şeyi düşünmek ve yıkanmak için çok mu aptalsın?"

Bakışlarımı yere indirdim, cevap vermek istemiyordum.

Gerd yapmacık bir şekilde elini kulağının arkasına koydu.

"Ne dersin? Diğerlerinden daha mı aptalsın, Jonna?"

Şimdi herkes bize bakıyordu. Dudaklarımı ısırdım.

"Hayır," diye mırıldandım.

"Efendim?" Sanki sağırmışım gibi bağırdı Gerd. "Ne dediğini duyamıyoruz. Yüksek sesle ve anlaşılır bir şekilde cevap ver ki, herkes seni duysun. Aptal mısın?"

"Hayır!"

"Şimdi anlaşıldı. O zaman git ve yıkan."

Arkasını dönüp bağırarak "Bizler de toparlanıyoruz. Her şeyi kirletecekseniz eğer, burada dikilip bütün gün silkelemenin ne faydası var," dedi.

Bazıları çarşaf ve yastıkları eve götürmek için toplamaya başlamıştı ki çam ağaçlarının arasından hafif bir homurtu duyuldu.

Bir araba. Tıpkı burnuna yaban kokusu gelen av köpeği sürüsü gibi, bütün çocuklar kafalarını uzattı.

"Sakin olun!" diye bağırdı Gerd ama onu kimse dinlemedi. Çocuk yurduna gelen her araba çocukların

hücumuna uğrardı. Herkes en öne geçebilmek, kendini gösterebilmek ve en sonunda buradan gidebilmek için birbirini yumruklar, dirsekleriyle diğerlerini dürterek kenara iterdi.

Gerçek bir ev. Saçları topuz yapılmış, mis gibi parfüm kokan gerçek bir anne. Sıyrıklarımızı görünce içi cız eden "Uf mu olmuş, canım?" deyip yara bandı getiren bir anneyle cilalı ayakkabıları parıl parıl parlayan, gripten yataklara düştüğümüzde oyalanmamız için çizgi roman almaya koşan bir baba. Onları nasıl da dört gözle bekliyorduk!

Evet, kesinlikle hepimiz Mimozalar'dan gitmek istiyorduk. Şans bire elli birden daha fazla olmadıkça, çocuk yurduna nadiren yapılan ziyaretlerde geleni görebilmek için birbirimizi itip kakmamız şaşırtıcı değildi.

Diğerleriyle birlikte ben de çite koştum. Araba yaklaşıyordu. Parmak uçlarımda yükseldim.

Keskin virajdan dönen döküntü bir Volvo çam ağaçlarının arasında belirdi. Tam gaz geliyordu. Kısa bir süre sonra girişe vardı ve çakıllı yolda ilerledi. Süratle dev meşe ağacının etrafında birkaç tur attıktan sonra, sürücü nereye park etmesi gerektiğine karar verememiş gibi direksiyonu birkaç kere bir sağa bir sola kırdı ve nihayet aniden fren yaptı. Araba dosdoğru önümüzde durdu.

O anda fal taşı gibi açılan sadece Aron'un gözleri değildi. Araba hurdalıktan kaçarak nihai sondan yakasını zor kurtarmış gibi görünüyordu. Egzoz borusu

yere ha düştü ha düşecekti, motordan yanık kokuları geliyordu ve camlar da tutkalla yapıştırılmış gibiydi. Kaportası pastan kahverengi olmuş, sadece yer yer yeşil boyası görünüyordu.

Yüzümü buruşturdum. Arabayı kim kullanıyor olursa olsun, kesinlikle evine gitmek isteyeceğim biri değil, diye düşündüm. Diğerleri de tamı tamına aynı şeyi düşünüyor olmalıydı.

"Amma da paslı bir hurda yığını!" diye bağırdı Aron. "O arabaya bineceğime ölürüm daha iyi!"

Gerd hipnotize olmuş gibi kalakalmıştı ve bakışlarını çakıl taşları dağılmış yoldan ayıramıyordu, ancak sürücü kapısı açılınca başını çevirebildi.

Siyah kıllı, kalın bir bacak dışarı uzandı; ayak, bağcıkları lime lime olmuş, pis bir spor ayakkabısı içindeydi. Hemen ardından kalın ve kıllı ikinci bacak dışarı uzandı. Diğerlerinin omuzları üzerinden bir şeyler görmek umuduyla başımı uzattım. Bir tarafım kalıp arabadan kimin ineceğini görmek istiyordu, diğer tarafım kaçıp saklanmak. Böyle bir arabanın Mimozalar'a gelmesi tuhaftı, diğerlerinden çok farklıydı. Buraya gelen arabalar hep şık olurdu.

Bir el dışarı uzandı ve sürücü arabanın kapısından destek alarak, ahlaya oflaya arabadan çıkmaya çalıştı. Kalbim birkaç saniyeliğine durdu, eminim. Üzerimize ölüm sessizliği çökmüştü.

Koskocaman bir dişi maymun! Bir goril. İki metre boyundaydı, fıçı gibi yuvarlak bir karnı vardı ve deforme olmuş armut biçimindeki kafası kapkaraydı.

Üstü çıplaktı ama altına paçaları dizlerinin üzerine kıvrılmış, eski püskü bir kot pantolon giymişti. Eğilip pantolonun paçalarını ayak bileklerine kadar indirdi.

Sonra kollarını göğsünde kavuşturup Mimozalar'ı incelemeye koyuldu. Birinci katın pencereleri, pencerelerin arkasında bulunan yatakhane, patates ve salatalık turşusu gibi yiyecek stoklarının saklandığı bodrum, sebze bahçesinden toz toprak içinde dönerken kullanılması zorunlu mutfak girişi ve bütün bunların ardında yer alan, tehlikeli siyah bir duvar gibi gökyüzüne uzanan orman üzerinde göz gezdirdi. Sonra bakışlarını biz çocuklara çevirdi ve dikkatlice inceledi.

Hepimiz derhal ana girişe doğru kaçıştık. Geride sadece Gerd kaldı; gorile hayalet görmüş gibi bakıyordu. Ben de diğerlerinin arkasından koştum. Kalbim göğsümde deli gibi çarpıyor ve çizmelerim çakılları hışırdatıyordu. İçeri girmek istiyordum, hem de hemen!

Ama garip bir şey oldu: Koştum, koştum, sonra bir an olduğum yere çakılıp kaldım. Bunun bir açıklaması yoktu. Sırtım çirkin gorile dönük duruyordum; kendime eve koşmam gerektiğini hatırlattım. Koşmam ve tıpkı diğerleri gibi saklanmam gerekiyordu.

Ama yapamadım. Bakışlarını sırtımda hissediyordum, bakışları o kadar keskin ve kuvvetliydi ki geriye dönüp bakmak zorundaydım. İstemediğim halde yavaş yavaş ona doğru döndüm.

Gorilin kahverengi gözleri benimkilerle karşılaştı. Gülümsedi; sıkışık dizilmiş, keskin dişlerini

gösterdi. Sonra bana doğru bir adım attı. Yerimden kıpırdayamadım.

O sırada Gerd bayıldı. Belli belirsiz bir inlemeyle devrildi ve yere uzanıverdi. Goril eğilip kocaman pençesini Gerd'in yüzüne doğru yelpaze gibi sallamaya başladı. Gerd az sonra kendine geldi ve bacakları titreyerek ayağa kalktı. Tıpkı asabi, küçük bir ispinoz gibi görünüyordu. Fırsattan istifade, eve doğru şimşek gibi fırladım.

Aydınlık ve geniş holde çizmelerimizle spor ayakkabılarımız yan yana dizilmişti. Duvarda boydan boya asılı siyah beyaz resimlerin önünden geçerek merdivenlerden yukarı nefes nefese koştum. Yatakhane kümese dönmüştü. Çocuklar bir yerlere tırmanmış bağrışıyorlardı.

Kendimi yatağıma attım. Pas tutmuş yaylar gıcırdadı. İçimde çok kötü bir his vardı. Goril bana o kadar korkunç bakmıştı ki.

Gerd onun beni evlat edinmesine asla izin vermez, diye düşündüm. Asla! O dişi maymun çok pisti.

"Onunla konuştun mu, Jonna?" diye bağırdı Aron. Siyah saçlı iki erkek çocukla yatağında oturuyordu. Aron ne söylese gülen iki kardeşti bunlar.

"Delirdin mi?" diye karşılık verdim.

"Yoo," dedi Aron. "Belki de iyi anlaşacağınızı düşünmüşsündür, dedim."

Kardeşler böğürerek güldüler ve Aron'a hayranlıkla baktılar. Henüz beş ve altı yaşında olmalarına rağmen oldukça arsızdılar.

"Kapa çeneni," diye mırıldandım, yatağıma uzandım ve onlara sırtımı döndüm.

Ama Aron anında yatağımın yanında bitiverdi.

"O koca göbeği nasıl yaptığını zannediyorsun?" diye fısıldadı.

Ona doğru döndüm.

"Ne demek istiyorsun?"

Kızıl kaşlarını oynattı; oldukça eğleniyor gibiydi.

"Alo, diyorum. Sence karnı neden bu kadar şişko? Alo?"

"Ne bileyim neden!" dedim. "Asıl, sen neden bu kadar sersemsin?"

Aron'un sırıtışı yüzünden silindi. Çenesini öne itti ve sinirli bir şekilde bana parladı.

"En azından maymunun buraya neden geldiğini anlamayacak kadar sersem değilim."

Karnına patpat dokunarak başını manalı bir şekilde aşağı yukarı salladı.

"Çocuklar! İşte bu yüzden şişko, anladın mı?"

"Ne?" dedim.

Hiçbir şey belli etmemeye çalıştığım halde, sesimden korkmuş olduğum anlaşılıyordu.

"Apaçık ortada," dedi Aron ve omuzlarını silkti. "Böyle bir yağ tulumunun kasaptan et almasının ne kadar pahalıya patlayacağını düşünsene bir."

Başını bilmiş bilmiş salladı.

"Evlat edinmek daha ucuz."

Sarsılmış bir şekilde ona baktım. Sonra da omzuna sert bir yumruk attım.

"Hadi oradan! Uydurma!"

Aron'un bir an nefesi kesilir gibi oldu.

"Dikkat et Jonna!" diyebildi. "Geldi!"

"Tabii canım tabii," dedim alaycı alaycı ama birden herkesin sus pus olduğunu ve kapıya baktığını fark ettim. Arkamı döndüm.

Goril kapıda dikilmiş kirli pantolonunu çekiştiriyordu. Tabii Gerd de yanındaydı. Yüzü tıpkı bir sinyal lambası gibi kıpkırmızı parlıyordu ve gözlerinde de şimşekler çakıyordu.

"Sıska olduğumuz için şanslıyız," diye fısıldadı Aron. "Kendine kesin etli butlu birini seçer..."

"Bana söyler misiniz?!" dedi Gerd, Aron'un lafını keserek. "Neden kirli çarşaflar yığın halinde hâlâ holde duruyor? Hem bu curcuna da ne böyle?"

Kimse cevap vermedi.

Gerd derin bir nefes aldı. "Sıraya geçin!" diye emretti.

Herkes tek sıra olabilmek için usul usul ana koridora doğru ilerledi. Ben en kenarda durdum. Omuzlarımı yukarı kaldırıp mümkün olduğu kadar kambur ve öfkeli görünmeye çalıştım. Kambur ve öfkeli çocukları kimse istemez.

Gerd öne doğru yürüdü.

"Pekâlâ!" diye bağırdı. "Şimdi güler yüzler görmek istiyorum ve Goril... Yani, Hanımefendi sizinle konuştuğunda terbiyeli davranın!"

Asabi bir şekilde gorile döndü. Ona küçümseyen bir bakış attıktan sonra dönüp bize baktı. Dizlerim titredi. Goril yaklaşınca öndekilerden bazıları geri çekildi. O kadar kocamandı ki. Yüzü tıpkı bir denizcininki gibi buruş buruştu ve tüyleri yağ sürülmüş gibi parlıyordu.

"Kıpırdanmayın!" diye gürledi Gerd. "Bir uslu durun!"

Oldukça sinirliydi. Çocuklardan hiçbiri gorilin damak tadına uymazsa, kendisinin evlat edinileceğinden korkuyordu herhalde.

Goril yan yana dizili çocukların önünde ağır ağır yürüdü. Sıranın sonuna, bana doğru geldiğinde durdu. Yere baktım ve sırtımı o kadar kamburlaştırdım ki, omurgamın çat diye kırılmasından ben bile korktum. Zaman sonsuzluk kadar uzadı. Kimseden çıt çıkmıyordu.

"Of, Jonna, of!"

Bu, sonunda ağzını açmaya cesaret eden Gerd'di. Gorile yağcı bir bakış atıp aceleyle bana doğru yürüdü.

"Sana bu kirli ellerini yıkaman gerektiğini söylememiş miydim? Yoksa Mimozalar'da kirli kopiller haftası düzenlenmiş de, benim haberim mi yok?"

Goril dikkatle bu öfke patlamasını seyrediyordu, Gerd bunu fark ettiğinde kendini onaylanmış hissetti.

"Bir hanımefendi ziyarete geldiğinde senin gibi bir

pasaklıyla karşılaşırsa neler düşünür," diye azarladı beni. "Hiç hoş bulmayacağı kesin!"

Oysa goril oldukça eğleniyor gibiydi. Ama Gerd puan topladığından emin bir şekilde kafamı ütülemeye devam etti.

"Kesin, itici bulur! Bir dahaki sefere misafir geldiğinde ortaya böyle pasaklı çıkarsan örtü örteceğim üzerine."

Buna ne cevap vereceğimi bilemedim. Yaşlar göz pınarlarımda toplanıyordu ve her zamanki gibi herkes bana bakıyordu.

Gerd içini çekip ellerini beline dayadı. "Sizden gerçekten çok özür dilerim, muhterem hanımefendi," dedi gorile. "Aramızda kalsın, bu çocuk tam bir umutsuz vaka. Asla kurtulamayacaklarımızdan biri denilebilir. Küçük bir solucanken kapıya terk edildiğinden beri burada yaşıyor. Dokuz yıldır kimseyi onu almaya ikna edemedim."

Bana doğru iyice eğildi.

"Şimdi anladın mı?" diye söylendi. "Artık neden buradan asla kurtulamayacağını biliyorsun. Çünkü dik kafalı ve pasaklısın!"

Benim aptal bir çocuktan başka bir şey olmadığım konusunda hemfikir olduğundan emin bir gülümsemeyle gorile döndü.

Goril kollarını devasa karnının üzerinde kavuşturdu. Sonra da bana doğru 'evet' anlamında başını salladı.

"Aradığım çocuk bu."

Sanayi Bölgesindeki Eski Ev

Sıradaki çocuklardan bazıları nefeslerini tuttu.

"Hay... Şey," dedi Gerd ve gorile mi yoksa bana mı gülümsese bilemedi. "Peki, o zaman... O zaman geriye bir tek formaliteler kalıyor."

Olduğum yerde kalakaldım. Kulaklarım uğulduyor ve çınlıyordu, herkesin önünde hemen oracıkta kusacakmışım gibi hissediyordum.

"Hadi!" diye tısladı Gerd ve beni çekeledi.

Diğerlerinden bir yorum, bir kahkaha bekledim veya Aron'un birbirimize ne kadar yakıştığımızı tekrarlamasını. Oysa herkes çıt çıkarmadan öylece dikiliyordu ve Aron'un yüzü tebeşir gibi bembeyaz olmuştu.

"Haydi aşağıya inelim de kâğıt işlerini büromda halledelim," dedi Gerd.

Kastettiği, bildiğim kadarıyla hangi yıl doğduğumun ve buna benzer şeylerin kaydedildiği evraklardı. Ona ait olmam için gorilin imzalaması gereken kâğıtlardı. Kâbus gibiydi. Kendimi yatağıma zincirlemeyi ve bir daha asla yatağımdan ayrılmamayı istiyordum. Ama bu olmadı, Gerd'in parmakları kıskaç gibi kollarımı deldi.

Goril ağır başını salladı. "Rrm," diye homurdandı ve önden yürüdü. Doğrudan büroya girdi. Gerd de beni arkadan iteledi. Goril bir koltuğa oturup bekledi. Bakışları siyah beyaz bir fotoğrafa takılana dek etrafa bakındı. Gerd'in gençlik halini fark etti, Mimozalar'da yurt yöneticisi olarak çalışmaya yeni başladığı zamanlardan. Otuz yıllık bir fotoğraftı ama parlak küpelerini o zaman da takmıştı. Goril önce fotoğrafı inceledi sonra da Gerd'i.

"Ev-ve-he-het," diye cıvıldadı Gerd. "Çok zaman oldu. Çok çok uzun zaman..." Orayı burayı karıştırırken stresli görünüyordu. Bütün bu işi mümkün olduğunca çabuk bitirmek istiyor gibiydi. Bir kâğıdın altına adını yazdı ve kâğıdı muhterem hanımefendiye uzattı.

Gorilin parmakları o kadar büyüktü ki, kalem elinde kayboldu. Beceriksiz bir tutuşla birkaç yamuk harf karaladı.

Gerd boş bir şekilde imzaya baktı. "Evet," diye öttü ve sonra yutkundu.

"İşte böyle. Hanımefendi, Jonna'nın kıyafetini de karşılayacak, anladığım kadarıyla. Yüz kron alıyoruz bunun için."

Koyu mavi kot pantolonuma baktım. Paçaları çok kısaydı ve üstelik yırtık pırtıktı. Çocuk yurdundaki giysiler hep birilerinden kalmaydı. Düğmeli, beyaz, el örgüsü bir hırkam ve girişteki askıda asılı, 'sümük hapı' sarısı renginde eski bir paltom vardı. Çizmelerimin tabanı o kadar incelmişti ki, çorapla yürüsem daha iyiydi.

Gerd sandalyesinden doğruldu.

"O zaman," dedi, "her şey tamam."

Hiç şüphesiz, bu, Mimozalar'da en hızlı sonuç veren evlat edinme başvurusuydu. Goril elimden tutup benimle giriş kapısına doğru yürürken diğer çocukların mesafeli durması hoşuma gitti. Gerd bizi takip ediyordu.

"Durun!" diye vakladı. "Jonna'nın eşyaları!"

Kapıdan geri döndü ve içeride gözden kayboldu.

Ufukta güneş yavaş yavaş kayboluyordu. Gorilin büyük pençesi pürüzlü ve sertti. Ağlamak üzereydim ve hıçkırıkların karnımdan yukarıya doğru tırmandığını hissediyordum. Oracıkta düşüp ölmeyi, öylece yığılıp bir daha uyanmamayı isterdim. Jonna, Mimozalar'ın giriş merdivenlerinde korkudan öldü: O zaman Gerd hayata kesin fena halde lanet okurdu.

Ama ölmedim. Elim gorilin elinde, hâlâ akşam güneşine karşı dikiliyordum. Çakıl kaplı yolda biçimsiz bir şekilde park edilmiş Volvo bekliyordu. Amma çirkin bir hurda yığınıydı! Muhtemelen bununla yola çıkmak hayatî risk taşıyordu.

Goril arabayı incelediğimi fark etti.

"Öhöm," diye hafifçe öksürdü ve ağız kenarlarını gererck gülümsedi. "Eğer istersen sana bunun nasıl kullanıldığını öğretirim."

Ona bakakaldım. Uzun bir süre ne demem gerektiğini bilemedim.

"Ben daha dokuz yaşındayım," diyebildim en sonunda.

Gorilin gülümsemesi sönüverdi. Tepeden tırnağa inceleyerek bana baktı.

"Anlıyorum" diye homurdandı. "Pedallara erişemezsin. E, o zaman, boş ver."

Gerd nefes nefese geldi.

"Çok fazla eşyası yok," dedi ve gorile içinde diş fırçam ve bir kolu kırık porselen cücemin olduğu torbayı uzattı.

Bana gıcık bir bakış attı. Nedenini biliyordum. Cüceyi kurtarmamdan hoşlanmamıştı. Geçtiğimiz Noel'de, Noel'in son günü olan Aziz Knut Günü'nde kırıldığı için o cüceyi çöpe atmıştı. Ama ben onu çöp kutusundan alıp saklamıştım. Tipik Gerd işte, ne olacak. O kadar pintiydi ki, çöpünden bir şey alındığında bile canı yanıyordu.

Gorilin arabasının arka koltuğunda limonata şişeleri, şeker ambalajları, elma çöpleri ve ıvır zıvır yığılıydı. O yüzden öne oturdum. Goril de kendini sürücü koltuğuna sıkıştırdı. Koltuk çaresizce onun kocaman ağırlığının altında gıcırdadı ve büyük kafası yüzünden tavanın iç döşemesi bombe yaptı.

"O zaman eve yınlayalım bakalım," dedi.

Motoru çalıştırdı. Köyü ardımızda bırakıp şehre doğru yol aldık. Goril dikiz aynasına zevksizlik timsali, çeşit çeşit ıvır zıvır asmıştı. Motor sanki bir traktör motoruymuş gibi gümbürdüyordu.

Goril feci şekilde araba sürüyordu. Sürekli karşı yönden gelen araçların şeridine geçtiğinden, arabalar kendisiyle çarpışmamak için kaldırıma çıkmak zorunda kalıyorlardı. Eğer biri bizi zamanında fark etmediyse goril resmen konser veren kornaya basıyordu. Düt-düt-düüt, düdeli-düdeli-düüüt! Kornanın sesi kulakları sağır edercesine yüksekti! Sağır olmamak için kulaklarımı kapatmak zorunda kaldım.

Bir dört yol ağzına yaklaşıyorduk.

"Kırmızı yanıyor!" diye bağırdım.

"Dert ettiğin şeye bak!" dedi Goril ve gaza bastı. Dikiz aynasından bir kamyonun bizden kaçayım derken yolun kenarındaki çiçek tarhına daldığını gördüm. Goril hiçbir şey olmamış gibi yoluna devam etti.

Benzin almak için durduğunda kendimi dışarı atacağım, diye düşündüm. Sonra da otostopla Sibirya'ya, Grönland'a veya Ay'a gideceğim. Onunla yaşamaktansa Mimozalar'a dönerdim daha iyi.

Ama gorilin benzine ihtiyacı yoktu. Neredeyse bütün şehri boydan boya geçerek küçük bir sanayi bölgesine ulaştık. Büyük terk edilmiş binalar yolu çevreliyordu. Tamirhaneler, garajlar, ambarlar ve fabrikalardı bunlar ama hepsi de boş ve sıkıcı görünüyordu. Eski bir benzinliğin üzerine fırçayla KAPALI diye yazılmıştı.

Meydan ıssızdı ve her köşesine çöp yığılmıştı. Gri asfalt eskimiş, yer yer çatlamıştı.

Her yana tabelalar asılmıştı. Aslında her geçtiğimiz evin önüne aynı tip bir tabela çakılmıştı. Sarı fonda yuvarlak ve kırmızı harflerle bir şeyler yazılıydı. Gözlerimi kıstım ancak goril o kadar hızlı gidiyordu ki kendimi ne kadar zorlasam da yazılanları çözemedim.

Asfaltlanmamış ve diğerlerinden daha kuytu küçük bir sokağa girdik. Yolun yanındaki hendeklerden içleri geçmiş çalılar yükseliyordu.

"İşte geldik," diye açıkladı goril ve durdu.

Arabadan indiğimde çamura bastım. Kahverengi tuğladan, çatısı üçgen, eski bir fabrika binasının önüne park etmiştik. Uzun, yuvarlak bir baca gri gökyüzüne doğru uzanıyordu. Binanın yan tarafındaki dar pencerelerin çoğu çatlamış, kimisi de tahtalarla örtülmüştü. Pencere sırasının altında kolu pas tutmuş ve çevirdiğinde gıcırdayan, büyük bir çelik kapı bulunuyordu. Goril kapıyı açtı ve önce benim içeri girmeme izin verdi.

"Öhöm," diye hafifçe öksürdü ve kocaman köpek dişlerini şapşal bir gülümsemeyle ortaya çıkardı. "İşte geldik."

İçeri adım attığım gibi kendimi bir paket yağın içinde buldum.

"Çok pardon," dedi goril ve öne eğildi. "Bu, burada uygunsuz duruyor."

Yağı yirmi santim sağa doğru iteledikten sonra spor ayakkabılarını çıkartıp içeri girdi.

Gorilin evi sadece tek bir büyük odadan oluşuyordu. Yerde Doğu işi, devasa bir halı vardı. Bir köşede, tepeleme kitap dolu rafların yanında gösterişsiz bir somya vardı. Yatağın altı da tıka basa kitap doluydu. Rafların yanında gösterişli bir deri koltuk binanın arkasına açılan küçük bir kapıyı saklıyordu.

Odanın diğer ucunda mutfak vardı. Bacası tavanı delip geçen eski bir kuzine gözüme çarptı. Ocağın üstüne yıkanmamış sos kâseleri, tencereler, kepçeler, kızartma tavası ve içinde pembe sardunyalar bulunan birkaç çiçek saksısı yığılmıştı.

Yemek masasının üzerinde bir araba kapısı duruyordu. Masanın yanında bir tane eski, büyük, ahşap, kırmızı sandalye bir tane de biber yeşiline yeni boyanmış küçük sandalye vardı. Evyenin yanındaki tezgâha çatlamış ekranıyla bir televizyon ve tekerlekleri olmayan bir elektrik süpürgesi konmuştu. Süpürgenin hortumu da bir dolabın aralık kapağından aşağı sarkıyordu.

İnanmıyorum, diye düşündüm. Şehrin en tüyler ürpertici düzen anlayışına sahip maymunu tarafından evlat edinilmiştim. Gerd bu dağınıklığı görseydi, muhtemelen nefesi kesilirdi.

Goril yine hafifçe öksürdü.

"Öhöm," dedi ve şöminenin arkasına yürüyerek hamağı gösterdi. "Burada rahat edersin diye düşündüm."

Kırmızı, mavi ve beyaz çizgili hamak yer yer lekelenmişti. Şömine ile duvar arasına gerilmişti, altında

da açık gri renkte bir komodin duruyordu. Goril yerde duran bir kutuyu karıştırdı. Sonunda kalp şeklinde baharatlı çörek desenli bir yorgan çıkartıp bana uzattı.

"Hamağın iyi bir fikir olduğunu düşündüm," diye açıkladı yüzü parlayarak, sanki hamaklar dünyanın en büyük lüksüymüş gibi. "Gıcırdamıyor. Ben de yatağımın yaylarını çıkarttım, çünkü gıcırdamasından uyuyamıyordum."

Kısa bir süre sessiz ve mahcup durup birbirimize baktık. Sonra goril asabi bir şekilde volta atmaya başladı.

"Yer...Yerleşmek istemez misin?"

"Bir nefes alabilir miyim?" diye azarladım. "Eşyalarımı kimse yanımda dikilmeden ve hareketlerimi gözetlemeden tek başıma çıkartmak istiyorum."

Goril bir an için boş boş etrafına bakındı ve çenesini kaşıdı.

"O zaman tuvalete gideyim bari," dedi, bir kapının ardından kaybolmadan önce.

Geri gelmesi oldukça uzun sürdü. Sessiz adımlarla yanıma geldiğinde çoktan hamağa kıvrılmıştım. Yaklaşınca gözlerimi kapattım ve sanki uyuyormuşum gibi yaptım. Bir an nefesini saçlarımda hissettim. Sonra koltuğa oturduğunu ve bir kitabın sayfalarını çevirdiğini duydum.

Belki de bir yemek kitabıdır, diye düşündüm kalbim göğüs kafesimden fırlayacakmış gibi çarparken. *Yetimleri pişirmenin yüz yolu.*

Aron gözümün önüne geldi. Karnını tuta tuta güldüğünü görebiliyordum.

Neden olmasın? Gorilin kaçığın teki olup olmadığı belli miydi? Bir yetim ortadan kaybolsa, kim fark ederdi ki? Ya da on tanesi. Dolaplar iskeletlerle doluysa hiç şaşırmazdım.

Bunları düşüne düşüne uykumu kaçırdım. Düşündükçe, gorilin fırını yakmak için uykuya dalmamı beklediğine ikna oldum.

Tepemdeki üçgen çatı camdandı, yıldızları saymaya odaklandım ama koltuk gıcırdar gıcırdamaz midem yine kasıldı, ayağa kalkacağından emindim.

Ayağa kalkarsa koşarak kaçarım, diye plan yaptım.

Zaman geçiyor ama goril koltuğundan kalkmıyordu. Saatlerce oturup kitap okudu. Sonunda gözlerimi daha fazla açık tutacak gücüm kalmadı, uykuya daldım.

Kırık Pencere

Ertesi sabah uyandığımda hamakta kıpırdamadan biraz daha yattım. Mutfak tarafından bir cızırdama sesi geliyordu. Tavadaki yağın cızırdaması. Kalp atışlarım bir anda hızlandı.

İşte şimdi vakit tamam, diye düşündüm. Birazdan beni öldürecek, pişirecek ve yiyecek.

Dikkatle başımı kaldırdım. Gorili göremedim ama tencerelerin tangırtısını duyuyordum. Yavaş, çok yavaş bir ayağımı sarkıtıp hamaktan aşağı indim. Cücem komodinin üzerinde duruyordu ve diş fırçam da çekmecedeydi. Ses çıkartmadan ikisini de plastik torbaya koydum ve bir an durup kulak verdim. Tangırtılar devam ediyordu.

Kapının yanında duran çizmelerime tüy kadar hafif adımlarla yaklaştım. Kalbim davul gibi çarpıyordu. Sessizce çizmeleri giydim ve kapı kolunu tuttum.

Kilitliydi. O sırada gorilin arkamdan seslendiğini duydum.

"Ah, uyandın mı? Bir çocuk için amma da erkencisin! Ama tuvalet diğer tarafta, avluda."

Arkamı döndüm. Korkudan nefesim tıkandı.

Goril pençelerini beline dayadı. Ağzı kulaklarındaydı.

"Tuvaletten döndüğünde kahvaltıya otururuz."

Başımı 'hayır' anlamında salladım.

"Kaçtı zaten, sonra giderim."

"O zaman," diye homurdandı, "haydi sofraya!"

Kahvaltı sahanda yumurta, ekmek ve bayat limonatadan oluşuyordu. Yemekten sonra goril öyle bir geğirdi ki, etrafımızdaki bütün tabak çanak zangırdadı.

"Amanın, çok yemişim," diye mırıldanarak mahcup bir şekilde masaya baktı.

Sonra aniden ayağa fırladı, öyle ki sandalyesi devrildi

"Haydi ama haydi! Bütün gün burada yayılıp hayal kuracak halimiz yok. İşimiz başımızdan aşkın!"

Balıksırtı desenli kasketini başına geçirip arka avluya çıkmak için kapıyı açtı.

"Geliyor musun?" diye sorarken acayip gülüşünü takındı.

Bir an düşündüm. Bir bahane bulmalıydım.

"Evet," dedim, "geliyorum. Sadece önce yıkanmam ve saçlarımı örmem lâzım."

Goril cevap olarak, kocaman başparmağını 'tamamdır' anlamında neşeyle yukarı kaldırdı ve çıktı. Kapı kapanır kapanmaz mutfak dolaplarına koşup teker teker kapaklarını açtım; iskelet falan yoktu. Sadece dolaplarda olması beklenen alışıldık ıvır zıvırlarla daha az alışıldık ıvır zıvırlar vardı. Radyo aletleri, tekne pervanesi, bir çift kırık kayak ve bir adet çiçek sulama ibriği.

Kayak takımlarını mutfak dolabına koymak için insanın kafadan kontak olması gerekir, diye düşündüm.

Etrafıma bakındım. Aron'un söylediğinin doğru olup olmadığını bulmam gerekiyordu. Goril çocuk yiyor muydu, yemiyor muydu? Nereye baksaydım?

O sırada avludan şakır şakır bir su sesi geldiğini duydum. Avluya açılan kapıya yönelip araladım.

Çamura batmış yığınla eşyanın ortasında goril elinde bir sulama hortumuyla duruyordu. Hortumu bıraktı, içini suyla doldurduğu bir küvetin yanında diz çöktü. Başımı uzattım. Neler karıştırıyordu orada?

Birden damarlarımdaki kan dondu. Demin içini suyla doldurduğu küvet şimdiye kadar gördüğüm en büyük kazandan başka bir şey değildi. Metalden dört ayağı, aşağısında kapaklı bir deliği ve küçük bir bacası vardı. Goril ağaç talaşıyla kâğıtları kapaktan içeri itip bir kibrit yaktı. Hemen minik bir ateş yanıverdi.

Kapıdan uzaklaştım, yüreğim ağzıma gelmişti. Canımı seviyorsam arkama bakmadan kaçmalıydım. Evin çelikten ön kapısına koştum. Kolunu indirdim, sarstım, çektim, ama boşuna.

Boğazım daralmaya nefesim tıkanmaya başladı. Tüylerim diken diken olmuştu. Sırtımdan buz gibi ter boşanıyordu. Gözlerim yaşlarla doldu. Gorilin beni kaynayan suya batırması gözümün önüne geliyordu. Avazım çıktığı kadar bağırıyor, kapıyı tekmeliyordum. Bir saat pişirdikten sonra çorbasını afiyetle höpürdetirdi. Sıska, kemikli bacaktan sıyırdığı eti yerken Mimozalar'dan daha etli butlu bir çocuk seçmediğine pişman olurdu. Hayır, hayatta olmaz! Beni yemesine asla izin veremezdim. Ama buradan nasıl çıkacaktım?

Bakışlarım kapının üzerindeki pencere sırasına kaydı. Camlardan biri kırıktı. Oraya kadar uzanabilirsem kolaylıkla geçerdim.

Bakışlarımla odayı taradım. Mutfak sandalyeleri fazla alçaktı.

Koltuk! Sırtına tırmanırsam kırık cama yetişebilirdim. Odayı boydan boya geçtim, koltuğun sırtına sırtımı dayayıp bütün gücümle ittim.

Ama hiç kıpırdatamadım, sanki yere çivilenmiş gibiydi.

"Hadi hareket et!" diye yalvardım. "Lütfen, lütfen, hareket et!"

"Jonna?"

Goril avludan bana sesleniyordu.

"Dışarı gelsene sana bir şey göstereceğim."

Koltuk azıcık kaymaya lütfetti. Kalbim güm güm çarpa çarpa hep daha ileriye, pencerenin altına gelene kadar ittim.

"Jonna?"

Gorilin sesi endişeli geliyordu.

"İyi misin?"

Koltuğa atladığım gibi sırtına tırmanıp yukarı uzandım ama tam elimi pencerenin çıkıntısına koymuştum ki arkamda kapının gıcırtısını duydum.

"Ay, hayır, hayır", diye bağırarak bana doğru koştu.

Hamle yaptım, yarı belime kadar pencereden geçtiğim anda büyük pençelerin bacaklarımı yakaladığını hissettim. Beni geri çekti.

"Hayır!" diye bağırdım. Yaşlar yanaklarımdan akmaya başladı. "Hayır, buna hakkınız yok!"

Goril tekmelerimden kaçtı.

"Ayy!" diye bağırdı. "Sakinleşsene artık aayyy!"

"Bırakın beni!" diye bağırdım. "Bırakın beni! Bı..."

Beni bıraktı. Koltuğa pat diye düştüm.

Goril kollarını göğsünde kavuşturdu.

"Hiçbir yere kaçamazsın!" dedi sert bir şekilde. "Bundan böyle benim gözetimim altında olduğuna dair kâğıtlar imzaladım. Dışarıda başına kim bilir neler gelir! Sonra yetkililere ne derim ben?"

"Beni yemeyin, acıyın" dedim yüzümü ellerimin arasına gömdüm.

Goril afallamış bir şekilde bana baktı.

"Efendim?" dedi.

Bir an sessizlik oldu.

"Mimozalar'daki Aron çocukları yediğini söyledi," diye açıkladım parmaklarımın arasından ona bakarken.

Bunu söylediğim anda kulağa ne kadar aptalca geldiğini kendim de fark ettim.

"Aron dedi, öyle dedi, o öyle dedi... Yani..."

"Hımın!", dedi goril uzun bir aradan sonra. "Seni yemeyi aklımın ucundan geçirmedim, emin olabilirsin. Kıpır kıpır olduğun için midemi bozardın. Hem sen yıkanmayacak mıydın, yoksa bu bir bahane miydi?"

"Ne?" diye sordum.

Arka avluyu gösterdi.

"Banyo teknesinde senin için su ısıttım. Madem yıkanmayacaksın, dökeyim bari."

Bu sözlerle birlikte arkasını döndü eski bir tepsiyle bir çekiç ve bir avuç çivi aldı; kırık pencereyi tamire koyuldu. İşi bitirdiğinde bana bakmadan avluya çıkmak üzere kapıya yöneldi. Ama çıkmadan önce bana döndü. Siyah ağzı daralmış, gözleri küçülmüştü.

"Burası o kadar da kötü bir yer değil," dedi. "Düşündüğün kadar kötü değil."

Bakışlarını indirdi.

"En azından benim için doğru yer."

Sonra çıktı.

Koca koltukta oturup kaldım. Öyle mahcuptum ki. Ağzımdan çıkan sözler kulaklarımda yankılanıyordu: Beni yemeyin, acıyın! Ne ayıp! Kulağa ne kadar ahmakça geliyordu! Ama o koca kazanı ortaya çıkardığında ne düşünmemi bekliyordu ki?

Aslında, hepsi Aron'un kabahatiydi. Onu bir daha görürsem bu sersem yalanını ödetecektim. Hem de kat be kat!

Kırmızı Bisiklet

Ertesi gün goril o işini yaparken ona can yoldaşı olmamı istedi.

"Seni artık gözümün önünden ayırmayacağım," dedi.

Arka kapıyı açıp peşinden gitmemi bekledi. Sonunda sarı paltomu giyip çamurun içinden bata çıka peşinden gittim.

Avlu uzun kerestelerle yerden oldukça yüksek bir şekilde çevrilmişti. Solda tahtaları çürümüş, kırmızı, küçük bir kulübe olan tuvalet vardı. Sağda yüksek parmaklıklı bir kapı vardı. Avluya büro sandalyeleri, lavabolar ve sokak tabelaları saçılmıştı. Rulo halinde dikenli tel, bir buzdolabı, iki bulaşık makinesi, hortum ve kablolarla dolu kutular, elbise dolapları, araba parçaları, bir bisiklet direksiyonu, bir kırık kayak, bir

yarım motosiklet, bir sürü yatak başucu, eğri büğrü boyacı merdivenleri, kitap rafları ve daha bir sürü şey!

Goril eğilip yana devrilmiş buzdolabını doğrulttu. Sonra da koluyla buzdolabının kapağının üzerini kurulayıp elindeki poşetten küçük bir yapışkan kâğıt ve bir mürekkepli kalem çıkardı. Kâğıdı buzdolabına yapıştırıp eciş bücüş bir yazıyla 200 Kron diye karaladı. Sonra bana döndü.

"Evet," dedi. "İşimiz budur. Biz bununla uğraşıyoruz. Hurda."

Hiç şaşırmadım.

Goril bir tür eskiciydi; arka avlusu hurda ve hacimli atıklar için çöplük işlevi görüyordu. Her gün insanlar kurtulmak istedikleri şeyleri çöp diye buraya getiriyor, yine her gün başka insanlar da o çöpleri bir nedenle ihtiyaçları olduğu için almaya geliyordu. Gorilin tek yapması gereken bu eşyaların ne kadara gideceğini hesaplayıp elde ettiği kazancı bir kasaya yani bir kurabiye kutusuna koymaktı.

"Milyoner değilim ama hayatta kalmak için kuru ekmek kemirmek zorunda da değiliz."

Çocuk yurduna bir selam göndermeyi düşündüm ya da kartpostal gibi bir şey.

Sevgili Mimozalar'daki herkes,
Dişi bir maymunla bir hurdalıkta yaşıyorum.
Umarım siz de bir gün benim gibi mutlu olursunuz.
Öpüyorum,

Jonna

Aynı gün öğleden sonra goril bana ürünleri etiketlemeyi öğretti.

"Eğer bir şey kırıksa fiyatı çok fazla olmamalı," diye açıkladı ve bozulmuş bir olta sopasını havaya kaldırdı. İpin bağlandığı makara bükülmüş, yamuk bir şekilde aşağı sarkıyordu. Goril denetlemek için bir ileri bir geri sardı.

"Ama bu hâlâ çalışıyor," dedi. "Yirmi beş kâğıt eder bu."

Bana oltayı uzattı. Üzerine bir yapışkanlı kâğıt yapıştırdım ve kargacık burgacık yazımla 25 Kron yazdım.

Yazım hiç de profesyonel görünmüyordu.

"Harika," dedi goril. "Bu ucuz. Müşteri oltaya gelip ucuza mal aldığını düşünür. Ama ödemeye sıra geldiğinde fiyat etiketine dikkatli bir bakış atarak afallama numarası yaparsın. 'Ay-ay-ay,' denilir, 'çok özür dilerim, bu etikette bir yanlışlık olmalı. Ellinin altına inemem, eminim bunu anlayışla karşılarsınız.'" Kollarını açtı. "Sonra müşteri elliyi sökülüverir çünkü malı gözüne kestirdiği için vazgeçmek istemez. Ticaret böyle yapılır, anlaşıldı mı?"

Avlunun diğer ucuna yürüyüp bir eliyle küçük kırmızı bir bisikleti kaldırdı. "Hımm..." dedi ön tekerleğini gıcırdatarak. "Bu neredeyse yeni sayılır."

Onunla aynı fikirde değildim. Bisiklet adam akıllı paslanmış, sepetiyse yamru yumru olmuştu. Ama doğruya doğru gerçek bir bisikletti.

Goril çenesini kaşıdı. Sonra da bana baktı.

"Hoşuna gitti mi?" diye sordu.

"Ne?" dedim. "Hayır."

Kadrosundan ayrılmış birkaç boya parçasını tırnağıyla kazıdı. "Bisiklet binmeyi biliyor musun?"

Başımı 'hayır' anlamında salladım.

"Ih. Zaten hiç ilgilenmiyorum."

Oysa bisiklete gizli gizli bakmaktan kendimi alamıyordum. Mimozalar'da bisikleti olan tek kişi Gerd'di. Bir tur bile binmemize izin vermezdi. Bize bir bisiklet çok kullanılırsa değerinden kaybeder gibi bir açıklama yapmıştı.

Goril küçük kırmızı bisikleti yine çamurun içine bıraktı.

"Senin olabilir," dedi. "Bisiklete binmeyi öğrenebilirsin. Tam sana göre."

Birden bacaklarım tüy gibi hafifledi. Havalara uçacaktım, ağız kenarlarımın gülümsemeyle birlikte yukarı doğru çekildiğini fark ettim.

Sonra da gorilin memnun memnun gülümsediğini gördüm.

"Hayır," dedim ve gidona bir kâğıt yapıştırdım. "Ne yazayım?"

Gorilin gülümsemesi kayboldu.

"Hımmm," diye homurdandı. "Yüz yaz bari, o zaman çıkmaz ayın son perşembesi ancak satarız."

"Peki," dedim.

"Peki," dedi.

Gün boyunca sürekli birileri pazarlıkla hurda satın almak için gelip gitti ve goril de hatalı yazılmış fiyat sahnesini tekrar tekrar oynadı. Marangoz pantolonu giymiş bir adam buzdolabını iki yüz krona almak istedi.

Goril alnına bir şaplak vurdu.

"Böyle berbat bir yazıya sahip olmak ne fena," diye yaygara koparttı. "Ne yapayım, doğa böylesini uygun görmüş."

Kocaman siyah ellerini yukarı doğru kaldırdı.

"Biliyor musunuz bayım, bu büyük pençelerle kâğıda ancak kargacık burgacık bir şeyler çiziktirebiliyorsunuz. Ne yazık ki orada üç yüz elli yazıyor."

Adam tereddüt etti. Üç yüz ellinin biraz pahalı olduğunu söyledi. Ama bir süre düşündükten sonra yine de buzdolabını aldı. Kafasında buzdolabını çoktan mutfaktaki yerine yerleştirmişti bile.

Bütün gün böylece devam etti. Üzerinde otuz beş yazan bir ayaklı lamba doksana satıldı. Bisiklet pompasıysa fiyat etiketi üzerinde yazan yirmi kron yerine kırk krona alıcı buldu. Bir daktilonun yarısı etiket fiyatına, yani yüz krona satıldı. Fakat diğer yarısı iki yüz elliye satıldı; daktilonun diğer yarısı olmadan bir işe yaramayacağı açıktı.

Öğleden sonra tornavidaları düzenlediğim sırada kareli pantolonlu ve kuş kanadı biçimli, pahalı gözlüklü bir hanım avluda belirdi. Kırmızı bisiklete alıcı gözüyle baktı.

"Bunun fiyatı nedir?" diye sordu hırsla.

Dudaklarımı ısırdım. Gerçi bisikleti istemediğimi söylemiştim ama yine de içim cız etti. Sanki kadın azıcık da olsa bana ait bir şeyi aşırıyormuş gibi hissettim. Goril bir şey söylememi beklermiş gibi önce bana sonra bisiklete baktı. Tepki verirsem gururlanacağı için, hiç bozuntuya vermedim.

Goril üzerine 100 Kron diye karaladığım yapışkan kâğıda baktı.

"Sanırım burada yüz elli yazıyor."

"Tamam," dedi kadın ve küçük bir cüzdan çıkarttı.

"Hayır!" dedim.

Kadın kaşlarını kaldırdı.

"Efendim?" diye kibirli bir şekilde sordu.

Goril kollarını göğsünde kavuşturup bana baktı. Ama o sırada kadın birkaç banknot çıkarttı.

"Biraz acele edebilir miyiz lütfen? Bu bisiklet torunum için. Bedelini böyle buyurun."

Karnımın derinliklerinden küçük bir inleme duyuldu. Goril beni süzdü ve gözleri yavaşça küçüldü. Siyah alnı kırışmaya başladı ve alt çenesi sinirle öne doğru uzadı.

"Şimdi anladım neden orada oturmuş ıkınıp sıkıldığını!" diye hırladı.

Yumruğunu avucuna vurdu ve korkunç bir şekilde bağırdı.

"Haaayt! Öfkeden kuduracağım!"

Kadının ödü kopmuştu, yutkundu ve birkaç adım geri gitti.

Goril karşıma dikildi. Sivri köpek dişleri ağzının içinde parlıyordu.

"Yine fiyat etiketleriyle oynadın, değil mi?" diye haykırdı.

Korkudan donup kaldım.

"Hayır..." dedim ama goril anlamlı anlamlı bir gözünü kırptı.

"Şşşşt!" diye fısıldadı.

Sonra sinirle devam etti.

"Bana yalan söylemeye kalkma! Yine hata yaptın!"

Korkudan bayılacak gibi olan kadına döndü.

"Çok özür diliyorum hanımefendi," diye kesik kesik açıklamaya başladı goril ve gözlerini ürkütücü bir şekilde devirdi. "Bu çocuk hiçbir şeyi doğru yapamıyor! Bilmeniz gerekir ki ilk defa yanlış fiyat yazmıyor."

Sonunda gorilin ne planladığını anladım.

"Aynen," dedim. "Kâğıdın üzerinde beş yüz yazması gerekiyordu. Yüz elli değil."

"Kesinlikle öyle!" diye canavar gibi gürledi goril. "Beş yüüüüz!!!"

Kadın aceleyle çantasından beş yüzlük bir banknot çıkarttı. Titreyen eliyle, deli gibi yumruklarını havaya savuran gorile parayı uzattı.

"Buyrun!" diye kekeledi kadın. "Beş yüz!"

Goril bir an afalladı, ama toparlamakta gecikmedi.

"Hayır, aptal çocuk! Beş bin dedim! Beş yüz değil!"

Eliyle burnunu silip biraz daha alçak sesle ama kesinlikle aynı tehditkâr havada söylendi.

"Bugün yaptıklarından sonra bu gece tuvalette yatmak zorunda kalırsan hiç şaşırma."

Başımı önüme eğip kahkaha patlatmamak için kendimi zor tuttum.

"Özür dilerim."

Kadına kaşımla gözümle gitmesini işaret ettim.

"Çabuk kaçın!" diye fısıldadım. "Kendinizi kurtarın! Ben bir şekilde baş ederim."

Kadın hiç ikiletmedi, bana ve gorile attığı ürkek bir bakışla avlu kapısından sıvıştı.

Akşam goril bisikleti eve sokmamı memnun mesut izledi. Binebileceğimden falan değil, ama anlamıştı; bana ait bir şeyi satması söz konusu değildi.

Titanik'te Gerek Yok Paniğe

Tuvalet kulübesinin duvarları kocaman çiçek desenli duvar kâğıtlarıyla kaplıydı. Şakayık çiçeği. Kaplarken çok da dikkat etmediğinden duvar kâğıtları arasında boşluklar kalmıştı. Resimler de asmıştı, çoğu yaşlı kraliyet ailesi üyelerinin portreleriydi. Bir tanesinde batan bir buharlı gemi görülüyordu. Çerçevenin altında *No panic on Titanic* yazıyordu, yani *Titanik'te Gerek Yok Paniğe.* Zavallı bir adam baş tarafından suya batan geminin kıç tarafından sarkan bir halata asılmıştı. Ha düştü ha düşecekti.

Bir sabah tuvalette şakayık çiçeklerinin arasında oturmuş Titanik'li resmi inceliyordum. Goril avluda bahçe hortumuyla homurdana homurdana eski bir el arabasını yıkıyordu. Çalışırken genelde şarkılar mırıldanırdı ve gerçekçi olmak gerekirse korkunç bir

sesi vardı, ama şarkı söylemesi zamanla hoşuma gitmeye başlamıştı.

Çıkıp gorilin eski el arabasıyla uğraşmasını seyretmektense orada oturmayı tercih ediyordum. Keyifle evdc duran bisikleti aklımdan geçirdim ama sonra aklımdan uzaklaştırdım. Orada, kafamın derinliklerinde kalması daha iyiydi.

Bir araba gelip parmaklıkların ardında durdu. Gorilin bir şeyler mırıldandığını ve musluğu kapatmak için hızla yürüdüğünü duydum. Arabanın kapısı açıldı ve sert bir şekilde kapandı. Çamurda adımlar vıcık vıcık diye ses çıkardı.

"Öhö, öhö!" diye gırtlağını temizledi goril otoriter bir tonda konuşabilmek için. "Park yeri aslında evin önünde!"

Adımlar iyice yaklaşıp durdu.

"Öyle mi?" dedi bir erkek sesi. "Ben öndeki o çamur çukurunun park için pek elverişli olmadığını, buraya arka tarafa park edebileceğimi düşündüm."

Goril ses çıkarmadı.

Adam avluyu geziyordu.

"Çatı yakında tepene inecek," dedi. "Senin yerinde olsam, tepeme inmesin diye önlem alırdım. Ama çatının tamiri bir servet tutar."

"El arabamı temizliyorum. Ne istemiştiniz?"

"Sence ne istiyor olabilirim?" dedi adam. "Ayakkabılarımı çamura bulamak mı?"

"Grrrr!"

Sesi kulağa kızgın geliyordu.

"Her zamanki boş laflarla geldiyseniz, hemen çekip gidebilirsiniz. Ben cevabımı verdim."

"Bak, bak, bak," dedi dışarıdaki tip, üstten bir ses tonuyla sanki goril şımarık bir çocukmuşçasına.

Mümkün olduğu kadar sessiz bir şekilde klozetin üzerinden kalktım ama adam gitmeden kesinlikle dışarı çıkmak istemiyordum. Adamdaki bir şeyler hoşuma gitmemişti; sanki bütün o sakin, kendinden emin havaları gösterişten ibaretti.

Adımlar sustu.

"Uzlaşmacı olmaya karar verdik," dedi adam. "Bu boş arazinin değerinin iki katını alacaksın. İki katını. Daha önce hiç bu kadar cömert olmamıştık."

"Hah!" diye tıslad goril alaycı bir şekilde. "Bu arazinin değeri hakkında hiçbir fikriniz yok. Diğerlerine ne kadar verdiğiniz umurumda bile değil. Paraları nakliye kamyonuna ancak yetti."

"Sana ne," dedi adam. "Sen kendi işine bak, hazır böyle bir teklif yapılmışken, benden söylemesi."

"Benim işim bu, benim işim burada," dedi goril kararlı bir şekilde. "Arazimi asla alamayacaksınız, size milyon kere söyledim. Şimdi defolup gidin, çünkü yıkamam gereken bir el arabası var! Bugün kapalıyız!"

Sessizlik oldu.

"Anlıyorum," dedi adam. Sesi hiç de sakin gelmiyordu, tam aksine oldukça sinirlendiği için çatallanmıştı. "Ama bir gün hepten kapatacaksın."

"Hadi canım!" diye homurdandı goril. "Tehditlerinizle gözümü korkutamazsınız."

"Görürüz."

Adımlar parmaklıklara doğru vıcık vıcık çamurun içinde uzaklaştı.

O anda adamı gitmeden mutlaka görmek istedim. Kapıyı aralamak için kancayı kaldırdım. Ama heyecandan ellerim titrek ve terliydi, dolayısıyla kanca kaydı ve şangırdadı.

Adımlar sustu.

"Onun içinde biri mi var?" diye sordu adam.

Goril tereddüt etti ve cevap vermekte gecikti.

"Yo," dedi sonra ama cevap vermekte gecikmişti.

Adımlar yön değiştirdi.

"Rüzgârdan tuvalet kulübesinin kancası şangırdadı. Mandal takmam lazım aslında. Siz gitmiyor muydunuz?"

Tam kancayı takınak üzereydim ki kapı açıldı.

Avurtları çökmüş, zayıf ve gergin bir yüzle karşılaştım. Adamın çukurlarında kaybolan gözleri ve kalın kaşları vardı. Burnu sivriydi, çenesi kısa. Kahverengi bir takım elbise giymiş ve bir şapka takmıştı.

Beni uzun uzun inceledi. Şaşırmış değil de düşünceli görünüyordu. Asık suratını aydınlatan gülümseme uzun sarı dişlerini ortaya çıkardı.

"Merhaba," dedi yumuşak bir sesle. "Kim varmış burada?"

Yutkundum ama bir şey söylemeye fırsatım olmadı.

Goril koşarak yanımıza geldi.

"Rahat bırakın onu!" diye bağırdı. "Onunla bir işiniz yok!"

Adamla arama girdi.

"Haydi! Çek arabanı!"

Adam gözünü üzerimden ayırmadan geri çekildi. Zalim bakışları içimi kararttı. Neden sırıtmaya devam ediyordu ki?

Goril koca karnıyla adamı iteledi ve adam poposu üstü devrildi.

"Tamam, tamam," diye bağırdı ayağa kalkarken. "Gidiyorum."

"Hah şöyle," dedi goril. "Hurda almayacaksanız bir daha gelmeyin, çünkü cevap hayır."

Adam topuklarının üzerinde dönüp hızla arabasına yürüdü. Arabası pahalı görünüyordu. Camın üzerinde yuvarlak, sarı bir çıkartma vardı. Son bir kez bana sırıttı ve arabasına bindi. Lastikleri çamurda patinaj çekti ama nihayet gitti.

Goril çoktan işe dalmıştı bile. Islık çala çala rendeleri bir kasaya dolduruyordu.

"Kimdi o adam?" diye sordum

Goril sanki olanlar ciddiye almaya değmezmiş gibi omuzlarını silkti.

"Adı Tord. Tord Fjordmark. Uzun zamandan beri arazimle ilgili başımın etini yiyor."

İtinayla marangoz rendelerini düzenledi.

"Neden peki?" diye sormakta ısrar ettim.

"Ne neden?"

Goril aynı hafifseyen ifadeyle baktı.

"Haa... O mu? Arazimi satın almak istiyormuş. Belediyeden geliyor. Buraya yüzme havuzu yapmayı kafasına koymuş."

Yüzünü buruşturdu, burnu kırış kırış oldu.

"Tabii ki para yapmak istiyorlar. Diğerlerini kandırabildiler. Yakınlardaki bütün binalar yıkılmak üzere bekliyor. Benim arazim inşaat planlarının tam ortasında. Ama baskı karşısında yılmayacağım. Yoo, yooo."

Sanki hiç derdi yokmuş gibi ışıl ışıl gülümsedi.

"Sen kafanı yorma bunlara."

Daha fazla açıklama yapmasını bekledim, ama konuyu değiştirdi.

"Tuvaletin kapısını açık bırakmışsın."

Kapıyı kapatmaya giderken karnımda bir kasılma hissettim. Tord'un yüzünü bir türlü aklımdan çıkaramıyordum. Sırıtışını ve beni süzen hain bakışlarını.

Tuvalet kulübesinin duvarındaki gemili resme baktım.

"No panic on Titanic," diye mırıldandım, kancalı kapıyı kapatıp avluda günün son güneş ışınlarına karşı oturdum. Yumurta ve ekmek saatimiz geliyordu.

Gorilin Yeni Elbisesi

Kırmızı bisikleti evde şömineye dayayıp bırakmıştım. Bir daha elimi sürmemiştim. Goril arada sırada bisikletin yanına gidip duruyor, sonra da tepkimi beklermiş gibi göz ucuyla bana bakıyordu. Bir sabah kahvaltı için mutfağa girdiğimde gorili yüzünde muzip bir ifadeyle ocağın başında dikilirken buldum.

"Günaydınlar, günaydınlar," dedi.

"Selam," dedim ve biber yeşili, küçük sandalyeme oturdum.

DÜÜÜÜÜÜÜÜÜT!

Birisi popoma iğne batırmış gibi havaya fırladım. Goril gülmekten kırılıyordu.

"Hahahhaha! Şaşırdın, değil mi?"

Bir hışım az önce üzerine oturduğum şeyi kaptım. Siyah, kauçuk körüklü ve parlak hunili bir bisiklet kornasıydı.

"Bu ne?" diye bağırdım.

"Aman önemli bir şey değil," dedi hoşnut bir gülümsemeyle. "Sadece küçük bir bisiklet kornası. Dışarıdaki hurda yığınının içinde buldum. Motor yağıyla parlattım."

Popomu ovuşturdum.

"Öyle mi?" dedim. "Peki, benim sandalyemde ne işi var?"

Goril gür kaşlarını oynattı.

"Onu bisikletine monte edebilirim istersen," dedi ve bir tabak taze kızarmış sahanda yumurtayı önüme koydu.

Yumurtayı elimle ekmeğimin üzerine koydum. Gerd bunu görseydi!

"Olur, nasıl istersen," diye bir süre sonra ağzım dolu bir halde cevap verdim. "Benim için fark etmez çünkü bisiklete binmeyi düşünmüyorum."

"Hrm," diye keyifsizce homurdandı goril yemeğine yumulmadan önce.

Yemeğini bitirdiğinde limonatasını bir dikişte içip bardağı masaya vururcasına koydu.

Ayağa kalktı.

"Kahvaltını bitirdiğinde çizmelerini giy. Sonra da hoop doğru arabaya."

Ona baktım.

"Arabaya mı? Nereye gideceğiz?"

"Şehir merkezine," dedi goril eski bir kaz tüyüyle dişlerini kurcalarken. "Alışveriş edeceğiz."

Arkasını dönüp ayaklarını sürüyerek kirli spor ayakkabılarına doğru gitti. Pantolonu belinden düşüyordu. Ekmeğimin son lokmaları boğazıma dizildi. Şehir merkezine mi? Gorille ortalarda görünmeye hiç niyetim yoktu. Onun kızı olduğumu kimsenin bilmesini istemiyordum.

"Aslında..." dedim. "Benim biraz karnım ağrıyor. Evde kalsam daha iyi olur."

Goril işaret parmağını havaya kaldırdı.

"Mümkün değil. Seni burada yalnız bırakırsam, tekrar kaçmayı denersin, biliyorum. Hoşuna gitse de gitmese de artık benim sorumluluğumdasın. Hadi bakalım!"

İsteksizce sandalyemden kalktım ve ağır ağır paltomu giydim. Goril kasketini başına geçirdi.

"Eczaneye uğrayıp miden için bir ilaç alabiliriz," dedi sanki bahaneme inanmış gibi.

Volvo'ya bindik. Motor guruldayarak çalıştı ve süratle hareket ettik. Bir dört yol ağzında tam bir tur döndükten sonra, bir yaya yoluna daldık. Az kalsın yaşlı bir hanımı eziyorduk.

Sonunda şehir merkezine vardığımızda goril arabayı park etmek için boş bir yeri kaçırdığını son anda fark etti. Hızla el frenini çekmesiyle Volvo ekseni etrafında yüz seksen derece dönüp iki güzel arabanın arasına ucu ucuna yerleşti. Arabadan inip yoldan aşağı yürüdük. Yolun iki kenarında dört veya beş katlı, taştan, rengârenk evler yükseliyordu. Daha önce hiç bu kadar

yüksek ev görmemiştim. Mimozalar ahşaptandı ve sadece iki katlıydı. Gorilin sanayi bölgesindeki evi de, tavanı ne kadar yüksek olursa olsun, tek kattı.

Yolda herkes bakışlarını gorile dikiyordu. Bazıları yüzünü buruşturuyordu. Sanki tek başıma şehirde gezintiye çıkmışım gibi aramızda mesafe olmasına özen gösteriyordum ama goril bakışlardan hiç etkilenmiyor gibi rahat rahat yürüyordu. Muhtemelen buna çoktan alışmıştı.

"Buraya gireceğiz," dedi iki yanında dar sıraevler dizili bir sokağa girdiğimizde.

Bir kapıyı açtı, küçük bir çan sesi geldi. İçerisi loş ve küçüktü. Duvarlar tavana kadar kitap raflarıyla kaplıydı. Burnuma toz ve eski deri kokusu geldi. Goril odada mutlulukla göz gezdirdi, sonra gözlerini yumup havayı içine çekti.

"Buranın ne olduğunu biliyor musun?"

Başımı 'hayır' anlamında salladım.

"Burası bir sahaf dükkânı," dedi goril. "Sadece kitap satan bir dükkân. Sadece eski ve kullanılmış kitaplar satan bir dükkân. Bak!"

Raflardan birine asılı, üzerine elle Biyografi yazılmış, sararmış bir kâğıdı gösterdi.

"Tüm raf farklı insanların yaşamlarını anlatan biyografilerle dolu. Burada da çiçek ansiklopedileri var. İleride de el yazması tarih kitapları var."

Bana baktı.

"Biliyor musun, en büyük hayalim bir gün bir sahaf dükkânı açmak."

Bunu sanki daha önce başka hiç kimseyle paylaşmadığı bir sırmış gibi söylemişti. Kaba, siyah parmaklarını kırmızı ciltli bir kitabın sırtında gezdirdi.

"Madem eski olacak, ıvır zıvır satmaktansa kitap satmayı yeğlerdim. Ama evimin yeri buna uygun değil. Hem kitap hurdadan daha zor satılıyor. Nedense."

Derin bir iç geçirdi.

"Öyle çok... Öyle çok..."

"Sonunda teşrif edebildiniz!" dedi bir ses.

Pantolonunun paçaları uzunluktan ayak bileklerinde kat kat olmuş, saçları kar gibi ağarmış, ufak tefek, yaşlı bir adam bir dizi rafın ardından ortaya çıktı. Kirli gözlüklerinin arkasındaki gözlerini kısarak ayaklarını sürüye sürüye yaklaştı.

"Geçen ziyaretinizin üzerinden çok uzun zaman geçti," dedi gülümseyerek.

"Evet, evet, ne deseniz haklısınız, son zamanlarda işim başımdan aşkındı, görüldüğü gibi."

Goril bana doğru bakarak göğsünü kabarttı.

"Bu genç hanım artık benimle yaşıyor."

Yaşlı adam gözlerini iyice kısarak beni süzdü. Kırış kırış yüzü küçük kahverengi lekelerle kaplıydı.

"Demek öyle!" dedi. "Bir kibrit çöpü kadar ince ama insana can yoldaşı olduktan sonra, ne fark eder, değil mi?"

Ağzımı açıp tek söz edemedim; çok utanmıştım. Gerd her zaman çok zayıf olduğumdan şikâyet ederdi. Goril için de bu durum can sıkıcıydı.

"Hah, aklıma gelmişken, aradığınız kitabı buldum."

Yaşlı adam ayaklarını sürükleyerek tezgâhın arkasına geçti. Kalın, eski bir kitabı çıkartıp tezgâha koydu.

"*Oliver Twist*. Orijinal baskı. Sayfaları da eksiksiz."

Goril heyecanla elini kitabın yer yer çatlamış deri kapağı üzerinde gezdirdi.

"Gerçekten de bulmuşsunuz," dedi goril gülümseyerek. "İnanılır gibi değil!"

"Evet, ama bunun için epey para verdim, korkarım size de pahalıya gelecek."

"Öyle mi?"

Goril huzursuz görünüyordu.

"Ne kadar... Ne kadar istiyorsunuz bunun için?"

Yaşlı adam cevap verene kadar biraz tereddüt etti.

"Yaani... Aslında beş," dedi.

Goril irkildi.

"Ne?"

"Ama size dörde bırakabilirim," diye hemen ardından ekledi. "Daha fazla inemem yoksa benim cebimden çıkar."

"Dört mü?" diye mırıldandı goril. "Dört yüz kron mu?"

Yaşlı adam çekingen çekingen tezgâhına bakıyordu.

"Eğer hemen ödeyemezseniz, kitabı bir hafta ayırabilirim."

Goril düş kırıklığına uğramıştı. Parlayan gözlerle

tozlu kitaba bakıp birkaç kez yutkundu. Ama kararını vermekte gecikmedi.

"Yok, kalsın," dedi. "Artık iki kişiyiz, parayı makul bir şekilde harcamak zorundayım. Ama yine de teşekkür ederim."

Kaskatı kesilmiş bir halde arkasını döndü ve kapıya doğru ilerledi. Ben yerimden kıpırdamadım, düşünüyordum.

"Bence almalısın."

Beni böyle söylemeye iten şeyin ne olduğu konusunda hiçbir fikrim yoktu. Belki de hayatım boyunca sahafa girildiğinde bu kadar mutlu olan bir goril görmediğim içindir ya da ben de kitaplara onun kadar düşkün olsaydım, o kitabı almak isteyeceğim içindir.

Goril davranışıma şaşırmış, bana bakıyor, söyleyeceklerini toparlamaya çalışıyordu.

"Evet, ama bu dehşet pahalı..."

Derin bir iç geçirip gözlerimi devirdim.

"Hadi şunu al da gidelim artık. Bütün günü burada geçirmek istemiyorum."

O sırada 'evet' anlamında başını salladı.

"Pekâlâ."

Çabucak tezgâha yöneldi; yaşlı adam gülümseyerek bana göz kırptı.

Sokağa çıktığımızda goril ışık saçıyordu. Yeni aldığı kitabın durduğu torbayı sımsıkı tutuyordu.

"Haklıydın. İnsan karşısına böyle bir fırsat çıkarsa kaçırmamalı. Aldığım iyi oldu."

Soğuk bir sonbahar günüydü. Gökyüzü mavi ve bulutsuzdu. Goril neşeli adımlarla pazar yerine inen sokağa doğru yöneldi.

"Ama şimdi de senin için bir şey alacağız!" dedi neşeyle. "Yoksa haksızlık olur. Ne istersin?"

"Hayır, hayır, buna gerek yok!" diye karşılık verdim. "Hiçbir şey istemiyorum, eve dönelim!"

Ama goril bana aldırmadı. Kararlı bir şekilde elimi tutup insan kalabalığının arasına karıştı.

"Burada aklına gelebilecek her türlü dükkân var," dedi.

Önlerinden geçerken parmağıyla bir kafeyi, şekerci dükkânını, vitrininde bebekler olan bir oyuncakçıyı, boya ve fırçalar olan bir dükkânı gösterdi.

"Nereye istersen oraya gideceğiz."

Tabii ki bebeklere ya da tatlı bir şeylere bakmak harika olurdu ama düşünebildiğim tek şey karşılaştığımız insanların bize dik dik bakmasıydı. Önce gorile sonra bana, sonra yine gorile bakıyorlardı. Ölmeyi tercih ederdim.

"Burası!" dedim.

Herhangi bir dükkâna götüren birkaç basamağı çıktım. Sadece yoldan bir an önce kurtulmak istiyordum.

Goril arkamdan gelirken tökezledi.

"Birden nasıl da canlandın! İstediğin bir şey mi gördün yoksa?"

Bir giysi dükkânına girdik. Yerler uzun, yumuşak halılarla kaplıydı ve birkaç alımlı satıcı kadın oradan oraya koşturup sağa sola gülümsüyorlardı.

Goril ellerini kalçasına koydu.

"Demek," dedi enerjiyle, "giysiler ilgini çekti? Pekâlâ, bak bakalım uygun bir şeyler bulacak mısın?"

Bakışlarımı sıra sıra asılı duran manto ve pantolonlar, üzerinde kazaklar duran masalar üzerinde gezdirdim. Görünüşümü düşününce midem biraz karıncalandı. Eprimiş pantolonumun paçaları yırtık pırtıktı, dizleri iz yapmıştı ve popo kısmı da kirliydi. Çizmelerimin içindeki çoraplarım keçe gibiydi. Zavallı paltom da daha iyi bir halde değildi, orası burası sarkmış, rengi atmış, kumaşı tüylenmişti.

Gorili çocuk paltolarının bulunduğu köşeye doğru yönlendirdim. İndirimde olan kemerlerin bulunduğu sepetin içine daldı.

"Fiyata takılma, olur mu?" dedi kemerlerden bir ikisini incelemek için havaya kaldırırken.

Paltolar yumuşak ve rahattı. Burnumu paltoların arasına sokup kokladım; yeni kokuyorlardı. Pembe, mavi, yeşil ve kırmızısı vardı. Hepsi hoşuma gitti, ama özellikle yeşil olanı. İç cepleri ve parlak satenden astarı vardı. Denese miydim? Sırf üzerimde nasıl durduğunu görmek için.

Palto mükemmeldi. Sıcak, kalın ve yumuşacıktı.

Hemen yanında bir ayna asılı duruyordu. Önünde durdum ve şaşırdım. Çok şıktı. Mimozalar'dakiler beni böyle görselerdi... Gerd ile Aron buna ne derlerdi acaba? Büyük ihtimalle ağızları bir karış açık kalırdı.

"Bunu mu beğendin?" diye sordu bir anne kızına bir kazak göstererek.

Beyaz yakalı mavi bir kazaktı. Kız şöyle bir baktı.

"Belki," dedi.

Sarışındı ama benim kadar değil. Gerd, küçükken birilerinin başımdan aşağıya un döktüğünü söylerdi hep.

Anne etiketi inceledi. Hoş bir anneydi. Ruj sürmüştü ve saçlarını kulaklarının arkasına atmıştı, öyle ki uzun saçları zarif bir şekilde omuzlarından aşağı dökülüyordu.

Tam o sırada kızın bana baktığını fark ettim. Muhtemelen bakışlarımı annesine diktiğim için baktı bana. Oldukça sersem görünmüş olmalıydım. Hemen başımı çevirdim.

"Üzerindeki çok hoş," dedi anne.

Göz ucuyla baktım. Benimle konuşuyordu! Yanaklarımın yandığını fark ettim. Anne gülümsüyordu.

"Sana çok yakışmış," dedi ve başıyla paltoyu işaret etti. "Bunu almalısın."

"Evet," dedim.

Umursamaz bir tavırla fermuarı test ettim.

"Sanırım alacağım."

Güldü.

"Ama ödemeyi annen yapacak, değil mi?"

Önce buna ne demem gerektiğini bilemedim, kelimeler boğazıma takıldı. Ama sonra başımı onaylayarak salladım.

"Evet, elbette," dedim ve ben de güldüm. "Ama önce hangisini istediğime karar vermem lazım."

Anne gülümsedi.

"Ben olsam bunu seçerdim," diyerek göz kırptı.

"Merhaba serçecik!"

Bu, hemen arkamda beliren gorilin sesiydi. Maymun maymun gülümseyerek bakıyor, pantolonu belinden düşüyordu.

"Ee, bir şeyler bulabildin mi?"

Annenin gülümsemesi birden yüzünden silindi. Goril elini başına doğru götürüp selam verdi.

"Genç hanımlara güzel şeyler almak için harika bir gün!" diye cıvıldadı goril. "Görüyorum ki, Jonna bu paltoya göz koymuş. Küçükleri biraz şımartmak gerek, değil mi?"

Goril kıllı karnını kaşırken aklı göbek deliğindeki bir tüye takıldı. Anne ürkmüştü. Kızı gözlerini sanki göz kapakları kürdanla tutturulmuş gibi açmıştı. Bu duruma daha fazla katlanamayacaktım; sadece gitmek istiyordum. Goril gelip her şeyi mahvetmek zorunda mıydı sanki?

"Elbette," dedi anne, "ama arada sırada. Kusura bakmayın, biz de gitmek üzereydik."

Bana sanki patisi sakatlanmış bir kedicikmişim gibi bir bakış attı. Sonra ikisi de kaçtılar. Vitrin camından aceleyle bisiklete bindiklerini gördüm. Bisikletle giderken kız biraz yalpaladı.

Sinirle paltoyu üzerimden çıkarttım.

"Eve gidiyoruz, hemen!" diye bağırdım ve gitmek için kapıya yöneldim.

Goril hemen arkamdan geldi.

"Hayır, hayır!" dedi sert bir şekilde. "Benim için bir şeyler aldık, şimdi de senin için alacağız."

Galiba pes etmek nedir bilmiyordu. Yanımdaki askılarda desenli kumaştan askılı elbiseler duruyordu. Hemen bulabildiğim en büyük bedeninden bir tane kaptım.

"İşte bu," dedim ve gorilin eline tutuşturdum.

Şaşırarak kıyafete baktı.

"Bu biraz büyük değil mi?" diye sordu hayretle.

"Bunu istiyorum," dedim. "Kendime istediğimi alabileceğimi sen söyledin."

Goril omuzlarını silkti.

"Peki madem," dedi ve kasaya gitti.

Sonunda mağazadan çıkabildik. Öyle hızlı yürüyordum ki goril nefes nefese kaldı.

Arabaya geldiğimizde mağazadan aldığımız poşeti eline tutuşturdum.

"Buyur," dedim.

Torbaya baktı.

"Ne oldu?"

"Bu senin için."

"Benim için mi? Hayır, ama biz senin için bir şey alacağız dedik!"

"Ama bu benim için," dedim. "Bunu giymen bana hediye olacak. Kimse şehrin ortasında yarı çıplak dolaşmaz."

Goril bir an şaşkın şaşkın baktı, sonra canlandı. Zahmetle torbadan kıyafeti çıkarttı. Kumaş kocaman pençelerine kaygan bir yılanbalığı gibi sarıldı ama bir şekilde giymeyi başardı. Sonra da nasıl göründüğünü göstermek için hazır olda durdu. Askılı gecelik giymiş kıllı bir oduncuya benziyordu.

"İyi," dedim. "Böylesi çok daha iyi."

"Hihihi," diye kıkırdadı goril çiçek açmış göbeğine bakarak. "İki dirhem bir çekirdek oldum."

Arabaya atladığımız gibi şehir merkezinden ayrıldık.

Eve vardığımızda goril dosdoğru tuvalete koştu.

"Sabahtan beri tutuyorum," dedi ve arka kapıdan dışarı fırladı.

Paketi içindeki yeni kitap tezgâhın üzerinde duruyordu ve ön kapı da açık kalmıştı.Şimdi kaçtım kaçtım, diye düşündüm. Sonra çok geç olabilirdi. Bu, uzaklara, çok uzaklara kaçmak için yegâne fırsatım

olabilirdi. Gorilin beni asla bulamayacağı bir yere kaçabilirdim. Onu bir daha asla görmek zorunda kalmayacağım bir yere. Bu fırsatı değerlendirmeliydim.

Bakışlarım bir an şömineye dayalı duran ve yalnızlıktan pas tutan bisiklete kaydı. Mağazada karşılaştığım anne ve kızını düşündüm. Korkudan tir tir titremelerine karşın nasıl da hemencecik bisikletlerine atlayıp uzaklaştıkları gözümün önüne geldi.

Kolay görünüyordu, on beş dakikada öğreniveririm, diye düşündüm.

Bir açık kapıya bir bisiklete baktım. Sonra bisiklete yaklaştım, gidonu tuttum, bir ayağımı selenin üzerinden diğer tarafa attım ve ayaklarımı hemen pedala koydum.

GÜM!

Yere kapaklandım, bir bacağım ezildi, ellerim yanıyor ve acıyordu. Sele de karnıma batmıştı. Üstüne bir de gorilin kahkahaları odada yankılanıyordu.

"Tamam mı? Binebiliyor muymuşsun? Hahahaha!"

Gözlerimden yaşlar boşandı.

"Binemediğimi görüyorsun!"

Hırsımı ondan çıkarmayı ne çok isterdim. Bütün bu aptal bisikletler, kıllı göbekler, tip tip bakan insanlar ve güzel annelere ateş püskürmek istiyordum. Yanaklarım gözyaşlarından sırılsıklamdı.

"Kanıyor!"

Goril birden ciddileşti. Aceleyle yanıma geldi. Dikkatlice bisikleti kenara çekti.

"Oy, oy, oy," diye soludu. "Neresi kanıyor? Göster bana."

Sıyrılmış elimi uzattım. Goril beni kucağına alıp sıcacık sarmaladı. Yeni elbisesi güzel kokuyordu. Yüzümü tüylerine gömdüm ve kollarımı boynuna doladım. Kucaklanmak ne kadar güzeldi! Hafifçe göğsüne bastırdı, sonra başımı okşadı.

"Minik civciv," diye mırıldandı, "bisiklete binmeye çalışırken yanında olup seni tutmam gerekirdi. Benim kabahatim."

Başımı 'evet' anlamında salladım.

"Elini bantlayalım mı?" diye sordu. "Sonra birlikte tekrar deneriz."

Bir süre sessiz kaldım, sonra karar verdim.

"Olur."

7 Büyük İşler

Bisiklete binmeyi öğrenmem on beş dakika değil, bir hafta aldı. Goril yine de çabuk öğrendiğimi ve oldukça yetenekli olduğumu söyledi.

"Mucize çocuk!" diye bağırıyordu önünden bisikletle geçtiğim her seferinde.

Hâlâ eylül ayındaydık ama hava serinlemeye başlamıştı. Gorilin balıksırtı desenli kasketini sık sık ödünç alıyordum. Biraz büyüktü ama hiç olmazsa taramamaktan dolayı keçeleşen saçlarımı gizliyordu.

"Dikkat, geliyorum!" diye seslenip bir müşteriye otomobil lastiği kakalamakta olan gorilin yanına doğru patinaj çektim.

"Sizi temin ederim ki, bunlar hem önden çekişliye hem arkadan çekişliye uygundur," diyerek yumruğunu avucuna vurdu goril. "Üstelik sudan ucuz."

Müşteri bıyıklı, cimri bakışlı bir adamdı. Otomobil lastiklerine şüpheyle bakıyordu.

"Sudan ucuz mu?" diye mırıldandı. "Bilemiyorum. Az önce ikisini yüze veriyordunuz, şimdi tanesi iki yüze diyorsunuz."

"Evvehehet," dedi goril ve gülümseyerek başını sağa sola salladı. "Hep o kötü el yazım yüzünden. Kolaylıkla yanlış anlaşılmalar olabiliyor."

Adam ona dik dik bakıyordu.

"Yanlış anlaşılma mı? Bana sorarsanız düpedüz dolandırıcılık. İkisini yüze bırakıyorsanız alıyorum, yoksa yok."

Goril adamın uzattığı parayı aldı ve bana mahcup bir bakış attı. Adam otomobil lastiklerini alıp memnun mesut avludan ayrıldı.

Goril içini çekerek paraları koyduğu kurabiye kutusuna uzandı. Kapağını kaldırdı. İçini görünce endişe ile alt dudağını ısırdı. Pek bir şey kalmamıştı.

Onu izlediğimi görünce kutuyu bırakıp neşeyle ıslık çalarak avluda dolaşmaya başladı. Ben de bisikletimle peşine takıldım.

"Bir fikrim var," derken düşmemeye dikkat ettim. Çünkü bisikletle yavaş gitmeye çalışırken dengeyi kurmak en zoruydu.

"Öyle mi?" dedi goril ve dolaşmaya devam etti.

"Evet. Biraz daha fazla para kazanabileceğimiz bir fikir."

Durdu. Hayretle arkasını döndü.

"Gerçekten mi?"

Başımı 'evet' anlamında salladım.

"Uzun zamandır üzerinde düşünüyorum. Hani benim bisikletimi almak isteyen kadın vardı ya, işte o zamandan beri. İşe yarayabilir. Duymak ister misin?"

Goril kollarını kavuşturdu.

"Neden olmasın?" dedi.

Fikrimi anlatırken goril dikkatlice dinledi. Bitirdiğimde çenesini kaşıdı ve ellerini şak diye birbirine vurdu.

"Bir kere denemeye değer," dedi. "Hemen bugün deniyoruz."

Birkaç saat sonra arka avluda oturuyormuş, çekiçle yamuk çivileri düzeltiyordum ki bir bağırış duydum. Goril bir buharlı silindir gibi üzerime yürüdü, pardösülü bir adam topuklarıyla yeri döve döve peşinden geliyordu.

"Ne yaptın sen?" diye bağırarak kötü bir bakış attı.

Bir zamanlar bir arabaya ait olan eski bir kapı kolunu havada sallayıp duruyordu.

"Bir Mercedes kapı kolu! Bütün Avrupa'da arasan bulamazsın! Kırklı yıllardan el yapımı! Bir servet değerinde! Ama sen bunu beş kronluk ıvır zıvırlar kutusuna koymuşsun!"

Hemen oyuna katıldım.

"Değerli bir şey miymiş? Ben kapı stoperi sanmıştım."

"Kapı stoperi mi?!" diye gürledi goril. "Bu şimdiye kadar duyduğum en inanılmaz şey! İflas edebilirdik!"

"Eyvah eyvah," diye sızlandı adam. "Bunun bu kadar az bulunan bir kapı kolu olduğunu bilmiyordum."

"Nadide bir parça," diye homurdandı goril ve kirli lila, alüminyum kolu havaya kaldırdı. "Buna sahip olan kendini şanslı sayabilir."

Adam bayağı etkilenmişti, ilgiyle kapı kolunu inceliyordu. Goril sert bir bakışla bana döndü.

"Beş kron mu, Jonna, o kadarcık mı? Utan utan! Akşama külahları değişeceğiz."

Adam korkuyla ona baktı ama goril sadece gözlerini devirmekle yetindi.

"İşe yaramaz şey," diye iç geçirdi. "Benimle yaşamaya başlayalı ne çok şey harcandı gitti! Bir keresinde bir zamanlar başbakana ait olan bir mobileti on iki kron gibi gülünç bir rakama sattı. Sanırım bu akşam onu kızgın kömürde yatıracağım, bu ona ders olur."

Adam yutkundu. Acıyarak bana baktı.

"Yok canım, öyle bir şeye neden gerek olsun?" dedi. "Hata zamanında fark edildi. Kapı kolunun değeri ne ise seve seve öderim."

Goril gülümsedi.

"Böyle aptal bir çocuğa bu kadar hoşgörülü olmanız ne kadar iyi. Sırf bu nedenle kolu daha ucuza vereceğim. Sekiz yüz kron ve Jonna size teselli armağanı olarak birkaç düzgün çivi verecek."

Adam cüzdanını çıkarttı. Titreyen ellerle sekiz yüz kronu ödedi. Goril de bunun karşılığında kapı koluyla bir avuç çivi verdi. Adam bana bakarak şefkatle başını salladı.

"Umarım şimdi her şey yoluna girmiştir, sen de kızgın kömürden kurtulmuşsundur," demek istiyordu herhalde. Sonra büyük kapıdan kaçıp gitti.

Goril bana bir yüzlük verdi.

"Jonna," dedi ve memnuniyetle gülümsedi. "İşte şimdi güzel işlerin kokusunu alıyorum."

Ertesi gün avcı şapkası takan, deri ceketli bir adam geldi. Antikacı olduğunu ve dükkânında satabileceği nadir parçalar aradığını söyledi. Goril hemen antika gibi görünen hurdaları aramaya başladı.

Eski yılbaşı süsleriyle dolu bir kutu buldum. İçinde süslü püslü, kulplu bir şamdan duruyordu. Üzerinde tırnaklarımla kazımaya çalıştığım Yılbaşı Ülkesinden Selamlar yazan bir etiket vardı.

"Bunları nereye koyayım?" diye gorile seslendim. "Hani şu satmak için fazla değerli olanlarla müzeye gitmesi gerekenlerin arasına mı?"

Deri ceketli adam kulak kesilmişti. Goril yavaşça yanıma geldi.

"Ah, bunlar mı?" dedi ve elimden şamdanı aldı. "Evet, bunları elyaflara sararak bir kutuya koyacağız ve..."

Goril şamdanı inceleyen, her an gözlerinin yuvalarından fırlamasından endişe ettiğim adama bir bakış attı.

"Bu..." dedi goril, "satılık değil. Çocuğun boşluğuna geldi, düşüncesizce konuştu. Sizin gibi işinin ehli biri böyle bir parçanın dükkânda satılmak için fazla değerli olduğunu hemen anlar."

Adam başıyla onayladı.

"Gerçekten," dedi, "zarif bir el işi."

"En son yirmi bin krona bırakılabilir," dedi goril.

Adamın küçük kaytan bıyığı asabi bir şekilde titremeye başladı.

"Yirmi binden tek kuruş eksik olmaz. Ne de olsa taa..."

"16. yüzyıldan kalma, hiç şüphesiz" diyerek cüzdanını çıkardı adam. "Tarihî hazinelerin kokusunu almak konusunda üstüme yoktur."

Adam bir tomar binlik çıkarttı.

"Çocuğun böyle bir esere sahip olduğumuzu ortaya dökmüş olması kabul edilir şey değil," dedi goril. "Küçük parmağını kesersem belki ders olur..."

Adam dehşet içinde bir bana bir gorile baktı.

"Ke... ke... kesmek mi?"

"Kırt kırt," dedi goril iki parmağını makas ağzı gibi hareket ettirerek. "Bana sorarsanız, bir şeyi çocukların kafasına sokmanın tek yolu bu."

Goril arkasını döndü ve avlunun diğer ucuna doğru yürümeye başladı. Adam bir tomar daha para çıkarıp gorilin peşine takıldı.

"Beş bin!" diye bağırdı. "Fena rakam değil, ha?"

Goril arkasını dönüp birkaç adım attı.

"Muhterem beyefendi," dedi sert bir şekilde, "burada antikadan bahsediyoruz."

"Sekiz bin," dedi adam. Üç adet binlik daha çıkarttı. "Emin ellerde olacağına güvenebilirsiniz. Tarihî hazinelerin kokusunu hemen alırım."

"Tabii, tabii," diye adamın sözünü kesti goril çünkü caka satması artık sinirini bozmaya başlamıştı. "Peki, sekiz bin olsun ama makbuz veremem yoksa hapsi boylarım."

"Anlaştık," dedi adam.

"Anlaştık," dedi goril.

O günden sonra gorilin kurabiye kutusu doldu taştı. İnsanlar fiyatla ilgili hatanın benden kaynaklandığına inandıklarında, çere çöpe bir servet dökmeye hazırlardı. Gorille sabahtan akşama kadar para topluyorduk.

Zaman böyle akıp geçerken hurdalıktan kaçma hevesim de kayboldu. Gorilin siyah tüylü göğsüne başımı dayayıp kalp şeklinde baharatlı ekmek desenli battaniyeme sarınarak uyumak hoşuma gidiyordu. Kırık porselen cüce komodinimin üzerinde olmanın keyfini çıkarıyordu. Diş fırçam çekmeceden dışarı hiç çıkmıyordu. Saçlarım keçeleştikçe keçeleşmiş,

pantolonum çamurdan batmıştı. Her şeyin neden bundan farklı olması gerektiğini bilmiyordum. Hayatta yapılacak çok daha ilginç şeyler varken kimin yıkanmaya ve çarşaf silkelemeye vakti vardı ki? Bisiklete binmek dururken mesela. Ya da kitap okumak. Güzelim eylül akşamları, cama çarpan yağmurun tıpırtılarını, pencere aralarından süzülen rüzgârın ıslığını, sobada yanan odunların cızırtısını dinleyerek gorilin kucağında oturup yumurta ve ekmek yemek varken.

Karavan

Ekimde avluda bisiklete binmek istediğimde artık bir atkı bağlamak ve eldiven takmak zorundaydım. Goril eski hurdalardan bana bir engel parkuru yaptı. Yan yatırılmış bulaşık makinesinin iki yanına dayanmış kerestelerden birini tırmanmak diğerini inmek, sonra iki büyük varil arasından dar bir sekiz yapıp çamurun içine dikilmiş yedi süpürge sopası arasından slalom yapmam gerekiyordu. En zoru, ahşap bir bloğun üzerinde duran tek bir keresteydi. Bir ucuna çıkıp bisikleti sürmemle diğer ucu terazi kefesi gibi yukarı çıkıyordu. Goril bu keresteden terazi engelini aşarken yanımda olmak konusunda ısrarlıydı ancak o sabah o daha evden dışarıya çıkmadan ben üç tur atmıştım bile.

Elbisesi buruşmuş, pantolonu dizlerine kadar yukarı kıvrılmış bir halde dışarı çıkıp bir aslan gibi gürleyerek gerindi.

"Ne harika bir sabah!" diyerek karnını kaşıdı. "Hava mis gibi."

Patinaj çekerek kornaya bastım.

DÜÜT!

"Bak, misafirimiz var," dedim nefes nefese ve kırmızı yanaklarla. Arka avludaki cılız otlar kırağıyla kaplanmıştı.

Goril arkasını döndü. Parmaklıkların ardında tek tekerleği eksik, gri, kocaman bir karavan duruyordu.

"Hay aksi şeytan!" diye söylendi goril. "Bu biçimsiz cisim girişimizi kapatıyor. Birileri gece bırakıp gitmiş olmalı."

"Harika, değil mi?" dedim. "Bizim olabilir mi?"

Goril yüzünü buruşturdu.

"Hayır!"

"Evet!"

Bisikletimden atladım. Karnına dayanıp yalvarırcasına birleştirdiğim ellerimi göğsüne koydum.

"Lüüüütfeeenn! Hadi gidip yakından bir bakalım, olmaz mı?"

"Tamam, tamam, olur."

Gülmekten kendini alamamıştı.

Karavan oldukça haraptı. Turuncu oturma bankları ve gaz ocağı yerleştirilmiş bir mutfağı vardı.

"Bil bakalım, gelecek yaz bunu ne olarak kullanacağız?" diye sordum ve arkasındaki mavi rulo perdeyi yukarı sardım. "Bir sahaf! Arkadaki pencereyi açıp kitapları oradan uzatırız."

Goril çenesini kaşıdı. Hayallere daldı.

"Böylesi daha iyi olabilir aslında. Hurdadan daha anlamlı olabilir. Düşünsene neler..."

Ama sonra başını iki yana salladı.

"Hayır. Hemen girişin önünden kaldıracağım. Arabayı getireyim."

Girişten serbest kalan dar aralıktan zar zor çıktı.

"Birazdan geliyorum."

Çevreme bakındım. Bu karavanı kimse satın almamalıydı! Yatak olarak açılabilir koltukları vardı, hatta dolabın birinde paslanmaz çelikten bardak ve tabaklar duruyordu. Arka pencereyi kaldırıp kancayla destekleyip dışarı baktım. Goril ve Jonna'nın Sahaf Dükkânı ya da Goril ve Jonna'nın Kitap Büfesi. Şehir merkezine inip meydanda kendimize bir yer bellerdik. Hatta orada geceleyebilirdik de. Sabah olunca insanların kitap almak için önünde kuyruk olduğu pencereyi açardık.

Az sonra goril patinaj çeke çeke geldi. Arabayı römork bağlantısına denk getirmek için manevra yapmak biraz zordu, Volvo ileri geri tıpkı batma tehlikesi yaşayan bir gemi gibi sallanıyor, motor da çaresiz sızlanıyordu.

Camı indirip seslendi.

"Oluyor mu?"

"Sağ yap!"

"Ne?

"Saaaağ yaaaaap!"

Goril elini kaldırdı.

"Tamam!"

Bayağı uğraştıktan sonra Volvo doğru yerde durdu. Goril arabadan çıkıp karavanı bağladı.

"İşte budur," dedi ellerini beline dayayarak. "Haydi bin de basalım gaza."

Volvo'ya bindik. Goril gaza bastı. Iııınn! Iıınnn! Karavan yerinden kıpırdamadı.

"Ee şimdi ne oldu?"

Bir kez daha denedi. Motor on asfalt delme makinesi kadar ses çıkarıyordu.

"Ters giden bir şeyler var," diye suratını astı goril.

"Bir tekerleği eksik."

Goril motoru durdurup arkaya baktı.

"Doğru ya! Bunu tamamen unutmuştum."

Bir parmağını çenesine koydu, kaşımaya başladı.

"Şöyle yapacağız," diye açıkladı az sonra. "Ben iteceğim sen direksiyonla arabayı idare edeceksin."

Goril'e bakakaldım.

"Ne yapacağım?" diye bağırdım. "Direksiyon başına mı oturacağım?"

Mimozalar'da merdivenlerde önerdiği şey bir iki kere aklıma gelmişti, yani araba kullanmayı öğrenmek. O zaman kafasında birkaç tahtası eksik herhalde, diye düşünmüştüm ama şimdi heyecandan midem karıncalanıyordu.

Goril kısa bir süre daha düşündü.

"Başka bir şey gelmiyor aklıma," dedi. "Ben lastiksiz yeri kaldırmaya ve itmeye çalışacağım. Sen de direksiyonu idare edeceksin."

Bu sözlerden sonra karavanın arka tarafına geçti. Ben de sürücü koltuğuna kayıp oturdum. Ama sonra fikrimi değiştirip dizlerimin üzerine oturdum, aksi halde hiçbir şey göremiyordum. Koca siyah direksiyonu kavradım.

"Hazır mısın?" diye bağırdı goril.

"Evet!" diye gerisin geri seslendim.

Ağzım kulaklarımdaydı.

"Hadi it!"

"Hıınk!" diye bir ses geldi gorilden. "Offf-hıınnk!"

Homurdanıyor ve inliyordu. Araba yavaşça ileri doğru gitmeye başladı. Yavaş çok yavaş çamurda kayarak ilerliyorduk.

"Oluyor!" diye bağırdım. "Ha gayret!"

"Direksiyonu kullanıyor musun?"

"Elbette!"

Parmaklıklara çarpmamak için direksiyonu birazcık sağa büktüm.

"Biraz daha!"

Volvo ile karavan parmaklıklardan yeterince uzaklaşınca "Duur!" diye bağırdım ve arabadan inip karavanın arkasına koştum. Goril enkaz gibi yere çökmüştü; dili dışarı sarkmıştı, bakışları yorgun, tüyleri terliydi.

"Tövbeler olsun," diye kesik kesik soluyordu. "Bir daha böyle bir şey yapmam."

Zar zor ayağa kalkıp karavana tutundu.

"Ama başka türlü de olmazdı."

"Evet," dedim zıplaya zıplaya. "Belki ortalıktaki lastiklerden birini takıp doğru düzgün sürmeyi deneyebiliriz."

Çamurun içinde zıplaya zıplaya uzaklaştım. Goril afallamış bir halde bana baktı. Bir süre sonra alnını kırıştırıp alt dudağını sarkıttı.

"Bunu şimdi mi söylüyorsun?"

Omuzlarımı silktim.

"Fikir aklıma geleli çok olmadı. Aşağı yukarı sen itmeye başladığın sıralarda geldi ama iterken o kadar komiktin ki."

Goril kollarını kavuşturdu.

"Bak hele," dedi. "Neredeyse belimi kırıyordum."

Hoplamayı bıraktım.

"Özür dilerim," dedim. "Ama gerçekten çok eğlenceliydi."

Goril suratını asıp beni süzdü.

"Gerçekten mi?"

"Hıımm," dedim. "Aklıma bir şey daha geldi."

"Neymiş"

Bir süre tereddüt ettim. 'Hayır' diyeceğinden korktum.

"Hani bana bir kere bir şey demiştin, ciddi miydin o konuda?" diye sordum. "Bana araba kullanmayı öğretebileceğini söylemiştin ya hani."

Goril ciddi bir yüz ifadesiyle düşündü.

"Ben sorumluluk sahibi birisiyimdir. Ama elbette ki ciddiydim."

Kollarına doğru koştum.

"Hemen şimdi deneyebilir miyim?" diye sordum. "Hemen bugün?"

Goril güldü.

"Öyle olsun," dedi. "Ama en baştan başlayacağız."

Restoranda

"Üç saniye içinde sola sap. İki, bir, şimdi!"

Sert bir şekilde sola büktüm. Goril de üzerinde oturduğum ve patinaj çeken araba görevini gören berber koltuğunu çevirdi.

"İiiyyk!" diye patinaj sesi çıkardı goril.

Çalışmalar sırasında kullanmak üzere Volvo'nun direksiyonunu sökmüştü. Berber koltuğunun sağına kırık ve kirli bir golf sopasını çamura saplamıştı. Bu vites koluydu, hemen arkasına yerleştirdiği şemsiye de el freni yerine geçiyordu.

"İyi böyle!" dedi goril. "Şimdi sağında hafif bir viraj var..."

Sağa saptım.

"Vırrrınn!" diye motor sesini taklit ediyordu goril. "Sağa sola saparken kornaya basmayı sakın unutma, böylece yoluna çıkan diğer sürücüleri uyarmış olursun. Virajdan sonra hızlan."

Kornaya bastım ve tahta yer fırçasını sağ ayağımla ezerek gaza bastım.

"Düt-düüüt! Harika!" diye övdü beni goril. "Unutma, ancak tam gaz gidiyorsan kırmızı ışıktan geçmelisin. Tamam, ben üç deyince el frenini çekerek U dönüşü yapacaksın. Bir! İki! Üç! Şimdi!"

Şemsiyeyi çektim. Goril sandalyeyi yarım turla döndürdü.

"Aynen böyle," dedi. "Çabuk öğreniyorsun. Uzun sürmez Volvo'yu kullanırsın. Ama şimdi bir şeyler yemeliyiz."

Günlerden cumartesiydi. Bir haftadır neredeyse her gün sürücülük dersleriyle geçmişti. Kollarım yorgunluktan tutmaz haldeydi. Direksiyon ağırdı. Artık gerçekten araba kullanmak istiyordum ama goril tereddüt ediyordu. Ben iyice ustalaşıncaya kadar Volvo'yu kendisinin kullanması daha güvenli olacaktı.

Az sonra yemek hazırdı. Goril sıcak kızartma tavasını masaya getirdi.

"Madam," dedi ve yemeğimi tabağıma koydu.

Gösterişli bir reverans yaptı.

"Afiyetler olsun."

Tabağıma bakıp yüzümü buruşturdum.

"Arada sırada yumurta ve ekmekten başka şeyler yesek ne güzel olurdu. Mümkünse tabii."

Goril mahzunlaştı.

"Beğenmediğimi söylemiyorum," diye hemen ekledim. "Sadece burada yaşadığımdan beri her gün yumurta ve ekmek yiyoruz. Yavaş yavaş sıkıcı olmaya başladı."

"Tabii ki!" diye bağırdı goril. "Bunu hiç düşünmedim. Yıllarca sadece kendim için yemek yaptım..."

Başını salladı. Sonra yumurtayla ekmeğimi kaptığı gibi çöpe döktü.

"Minik civciv," dedi, "hapşırsan kulaklarından yumurta çıkacak değil mi? Bu son oldu. Bu eve bir daha asla yumurta girmeyecek!"

Bakışı tabağındaki sahanda yumurtaya takıldı. Kararlı bir şekilde tabağı aldı ve omuzlarından geriye doğru fırlattı. Şılap! Yumurta uçup lastik çizmelerden birinin üzerine kondu. Gülmekten kendimi alamadım.

"Evet," dedi goril. "En içten üzüntülerimle, Madam. Ne yemek isterdiniz?"

Omuzlarımı silktim.

"Sen ne yemek istersin?"

Gorilin yüzü aydınlandı.

"Restorana gidebiliriz, ne dersin? Evet! Şehir merkezine inip kendimize bir cumartesi akşamı ziyafeti çekelim. Kalk, kalk!"

Çıkmadan önce güzelleşmek istedim. Kilerden eski bir saç fırçası buldum. Şömine duvarında asılı duran aynanın karşısına dikildim. Gorilse odada volta atarak ne sipariş vereceğini düşünüyordu.

"Biftek fileto lezizdir," dedi. "Mayonez soslu pisibalığı da fena değildir."

Saçlarımdaki düğümlerle ciddi sorunlarım vardı.

"Bunların hepsini açmam imkânsız," dedim. "Hem zaten bakımsız saç bana yakışıyor."

Goril 'evet' anlamında başını salladı. Duvardaki çiviye asılı, düğmeleri neredeyse eksiksiz olan erkek ceketini aldı. Sonra çizmelerimdeki çamuru temizledi.

"Artık kimse bizi beğenmezlik edemez," dedi memnuniyetle.

Ona baktım. Şık görünüyordu. Tıpkı yepyeni bir traktör gibi kocaman, güçlü ve güzel. En son balıksırtı desenli kasketi taktım.

"Hazırım," dedim heyecanla.

"Ben de," dedi goril. "Kendimize öyle bir ziyafet çekeceğiz ki! Yalnızca sen ve ben."

Sanayi bölgesi ıssız ve sessizdi. Sokak lambaları sarı bir ışık yayıyor, yola düşen gölgeleri uzatıyordu. Bu sefer goril arabayı hızlı sürmedi. Sağda solda binalar göstererek hikâyelerini anlatıyordu. Paerson'ın Tamirhanesi yazıyordu artık ışıldamayan, ihtişamlı, eski bir neon tabelada.

"Burası eskiden bir tamirhaneydi," dedi. "Her şey cilalanır ya da tekrar işler hale getirilirdi. Paerson'ın

Dackel cinsi bir köpeği vardı, belediyeden sahibini ziyarete gelenlerin bileklerini ısırmaya bayılırdı. Paerson binayı satmamak için uzun süre direndi."

Bakışları karardı.

"Ama sonunda pes ettirdiler. Güya bina yıkılacak haldeymiş. Maliyeti yüz binler tutacak bir onarım yapmaya zorladılar ama o kadar parası yoktu. Satmak zorunda kaldı."

Derin bir iç geçirdi, biraz daha gaza bastı ve başka bir bina gösterdi.

"Burada da sucuk fabrikası vardı. Satmak istemediklerinde Tord Fjordmark ve adamları şehrin diğer tarafında yeni bir sucuk fabrikası açtı. Rekabet canlarına okudu. Zavallılar iflasın eşiğine geldiler ve olması gereken oldu. Sattılar."

Biraz yavaşladı. Her tarafta iç karartan, sarı, yuvarlak tabelalar asılıydı.

"Bir dursana," dedim.

Goril frene bastı. Burnumu cama yapıştırıp kırmızı yazıyı okudum: Avrupa'nın En Büyük Yüzme Havuzu İnşaatı.

Tabelanın ortasında başparmağını yukarı kaldırmış bir el görülüyordu. Altında *Yüzünü Gelişmeye Dönmüş Bir Şehir* yazıyordu.

Goril burnundan soluyordu.

"Tabii ya ne demezsin, şantaj yaparak gelişmek gibisi yok."

Yüzünde kararlı bir ifadeyle arabayı hızlandırdı.

"Ama beni dize getiremeyecekler. Ben ödlek değilim. Yüzme havuzlarını alıp başlarına çalabilirler."

Yine midem kasılıyordu. Tord'un hain bakışı gözümde canlandı. Bir yolunu bulup evimize el koyarsa ne yapardık? Nereye giderdik?

Titanik'te gerek yok paniğe, diye düşündüm ve arkama yaslandım. Biz birlikte oldukça her şey yoluna girerdi.

Sokak lambalarının sarı ışığı altında yolumuza devam ettik.

Şehir merkezinde meydana park ettik. Sabırsızlıktan çatlayacaktım: Hayatımda ilk defa bir restorana gidiyordum! Bu saatte dükkânlar kapalı, sokaklar ıssızdı. Anın tadını çıkarmak için ağır ağır yürüdük. Bir süre sonra üzerinde *Geçit Restoran* yazan, camlı ve yeşil bir kapının önünde durduk.

"İşte geldik," dedi goril.

İçeri girerken kapı çanı çaldı. İçerisi o kadar güzel kokuyordu ki, ağzımın suyu aktı. Tavandaki hoparlörlerden bir gitar melodisi duyuluyordu. İnsanlar keyifle yiyip içiyorlardı. Duvarlarda gemi çizimleri ve puantiye kıyafetli İspanyol kadınlarının resimleri asılıydı.

Goril erkek ceketini sandalyenin arkasına astı.

"İki kişiyiz," diye işaret etti beyaz gömlekli, bıyıklı garsona.

Ceketimi çıkarttım. Kasketi yan masanın üzerine koydum.

Çok geçmeden garson her ikimize de şarap kırmızısı bir dosya uzattı.

"İyi akşamlar," dedi kibarca. "Menünüz."

Goril bana göz kırptı.

"Ne istersen seç," dedi. "İstersen tatlı da."

En üstte pizzalar vardı, sonra da her damak tadına göre ayrı bir makarna çeşidi.

"À la carte ne demek?" diye sordum.

Goril gerindi.

"En iyi yemekler demek," dedi.

Adları tuhaf gelen yemekleri alçak sesle okudum:

"Rosto, fileminyon, şiş, biftek, odun ateşinde ızgara tabağı, portakallı ördek, karides kokteyli...Hangisini seçeceğimi bilemiyorum. Hepsi de çok leziz gibi geliyor."

Goril memnuniyetle gülümsüyordu. Masada duran kürdanlıktan bir kürdan çıkartıp biraz çiğnedi.

"Ben rosto alacağım," dedi. "En sevdiğim yemektir."

Biraz daha düşündüm.

"Portakallı ördek," dedim ve menüyü kapattım. "Ve limonata."

Daha önce hiç ördek yememiştim, ama tavuğu seviyordum. Mimozalar'da bazen kremalı tavuk verirlerdi.

Ördek etinin tavuğunkinden daha koyu ve daha lezzetli olduğunu keşfettim. Kibar ve yavaş yemeye çalışırken zorlanıyordum çünkü tadına doyum olmuyordu.

Gorilin de derdi aynıydı. Birçok kere çatalını bıçağını kenara koyup tabağını itti.

"Yemeğe saldırmamak lazım, hazım için hiç de iyi değil."

"Bu şimdiye kadar yediğim en leziz şey," dedim. "Seninki de öyle mi?"

Goril 'evet' anlamında başını salladı, gülümserken de fırında pişmiş patateslerini ağzından düşürmemeye çalıştı.

"Tabii tabii. Yaşam dediğin bu işte. İşler tereyağından kıl çeker gibi halloluyor ve bonfile kaymak gibi ağızda dağılıyor. Derdimiz tasamız yok."

Garson yeni müşterileri yanımızdaki masaya aldı. Sarı, kıvırcık saçlı ve pembe ojeli bir kadınla eşi. Adam şişkoydu. Pantolon askısı takıyordu ve yuvarlak kafasındaki fazla kısa saçları dik dik duruyordu.

"İyi akşamlar," diye kibarca selam verdi goril kadehini onlara doğru kaldırarak. Böyle alımlı davrandığında onunla gurur duyuyordum.

Adam gülümsemeye çalıştı ama karısı onu engelledi.

"Onlarla konuşma," diye fısıldadı. "Böyle sarhoşlara bir kere selam verirsen bütün gece bir daha yakanı kurtaramazsın."

Goril yutkunup tekrar fırında patatesine odaklandı. Ben de ağzıma bir parça çıtır çıtır ördek derisi attım ama birden yutmakta zorlandım. Göz ucuyla ikisinin de bizi kaçamak bakışlarla izlediklerini görüyordum.

"Zavallı şey," diye fısıldadı kadın. "Böyle birine çocuk emanet etmeye kesinlikle izin verilmemeli. Küçüğün doğru düzgün ayakkabısı bile yok."

Gerilen goril sakarlaştı. Çatalı şangırdayarak yere düştü.

"Hop," dedi ve mahcup mahcup diğer masaya doğru baktı.

Hemen çatalı yerden alıp itinalı bir şekilde pantolonuna silip yemeğe devam etti. Kadın sanki burnunun altında koku bombası patlamış gibi bakıyordu.

"Gördün mü?" diye fısıldayarak kocasının kolunu çekiştirdi. "Böyle birini buraya nasıl almışlar? Hesabı ödeyemediklerinde garsonun yüzünün alacağı şekli merak ediyorum. İştahım kaçtı."

"Evet, evet, evet," diye homurdandı adam. "En iyisi hiç o tarafa bakmamak."

Ama kadın elini çantasına atıp bir yüzlük çıkarttı. "Çocuk için bir şeyler yapmak gerekiyor," dedi.

Kadın yapmacık bir gülümsemeyle gorile döndü.

"Affedersiniz, küçük kızın yeni bir çift ayakkabıya sahip olması için bu küçük katkıyı kabul edin lütfen."

Goril şaşkın bir halde yüzlüğe bakıyordu.

"Ama sakın parayı içkiye harcamayın!" diye ekledi kadın sert bir ifadeyle. "Çünkü bu para belli bir amaç için veriliyor."

Yanaklarım yanıyordu. Sanki bütün restoran bize bakıyormuş gibi geldi. Oradan kaçmayı istedim.

Fazla yediğim yemekler yüzünden kendimi kötü hissediyordum. Gorilse banknota bakakalmıştı. Birden nefesi sıklaşmaya başladı. Karnı hızlı hızlı kalkıp iniyordu. Sanki yeterli hava alamıyormuş gibi.

"Şapkanı tak," diye hırladı.

Şaşkınlıkla ona baktım.

"Ne?"

"Sana akşam yemeği yerken şapkanı takman gerektiğini söylemedim mi?" diye gürledi.

"Hayır..." dedim ama goril sözümü kesti.

"EVET! Söyledim ve şimdi sana ne diyorsam onu yap!"

Ürkek bir şekilde kadın yüzlüğünü geri çekti. Kasketi taktım.

"Böyle daha iyi," diye homurdandı goril. "Masa başında otururken kafada şapkalar görmek istiyorum." Bu ses tonunu biliyordum. Kadın ve adam donakalmış bir halde bize bakıyorlardı. Öfkeliydiler.

"Şimdi kibar davranmayı bırak!" diye devam etti goril. "Sadece çatal yeter! Sadece züppeler bıçak kullanır!"

"Özür dilerim," dedim ve peçetemin arkasına bir gülümseme gizledim.

"Hop, dur! Olmadığın gibi davranma! Küçük çocukların peçeteye ihtiyacı yoktur! Ben küçükken ağzımı koluma silerdim. Bunun bana kesinlikle zararı olmadı."

Bir parça patatesi eliyle ağzına attı. Bir kahkaha patlatmak üzereydim, bu yüzden arkamı dönüp öksürüyormuş gibi yapmak zorunda kaldım çünkü böyle bir tiyatro oynamaya hazır değildim.

Sonunda gülmem geçtiğinde gözlerim kıpkırmızı olmuştu.

"Özür dilerim," diye cikledim. "Unutmuşum."

"Evet, hep unutuyorsun!" diye gürledi goril, öyle ki ağzından patates parçaları saçıldı. "Şimdi dirseklerini lütfen masaya koy. Sen benim çocuğumsun, o yüzden de benim gibi davranmayı öğrenmelisin!"

Masaya doğru eğilip dirseklerimi koydum.

"İşte böyle," dedi goril.

Ayağını masanın üzerine koymak istedi ama tam o sırada önümüzden geçen garson o kadar sinirli bir bakış attı ki bacağını geri çekti.

"Şimdi," diye mırıldandı, "şimdi biraz... Biraz sandalyenle sallanabilirsin. Çocuk yurdunda edindiğin temizlik hastalığından kurtaracağım seni. Kendi ellerimle çamurda yuvarlamam gerekse bile! Tatlılarımız gelsin. Konyak içeceksin!"

Gürlemesinden etkilenmiş kadın ile adama döndü.

"Sizi Şeftali Melba yemeye davet edebilir miyim?" diye sordu. "Biraz da sohbet ederdik."

İkisi de ona cevap vermedi. Kadın sandalyesinden kalktı, adam da park saatinin dolduğunu ileri sürdü. Birkaç saniye sonra *Geçit Restoran*'dan ayrıldılar.

Goril bana göz kırptı.

"İşte şimdi ağız tadıyla tatlımızı yiyebiliriz!"

Eve dönüş yolunda arabada hiç konuşmadım. Hurdalıkta geçirdiğim zaman içerisinde insanın gerçekte gorili hiç tanımadan onun hakkında neler düşündüğünü unutmuştum. Onu ilk gördüğümde kirli pantolonu ve çirkin sırıtışı karşısında hissettiğim tiksintinin üzerinden sanki yarım asır geçmiş gibi geliyordu.

Goril farklıydı. O asla birine karşı surat asmaz ve gereksiz yere sesini yükseltmezdi. O olduğu gibiydi. Ben de bayağıdır onun değişmesini istemez olmuştum. Değişmesi gerekenler başkalarıydı.

Goril bana bir bakış attı.

"Üzgün müsün?"

Başımı salladım.

"Hayır."

Belki de üzgün olmalıydım. Ama kadın ve uzattığı yüzlük banknot beni artık ilgilendirmiyordu. Eminim iştahı kaçtığı için kadın benden daha çok üzülmüştü.

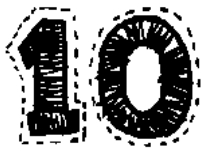
"Herkes bir ayrı âlem," dedim.

Goril gürül gürül bir kahkaha patlattı.

"Bunu ben bile daha iyi ifade edemezdim."

Biraz daha fazla gaza bastı.

"Ah, nasıl da bilgiç bir serçeciğim var benim böyle!"

Yeni Dertler

Tasasız bir dünya. Goril bunu *Geçit Restoran*'da otururken söylemişti. Ama yanılmıştı.

Şık akşam yemeğimizin ertesi günü iri yağmur damlaları çatıdaki camları dövüyordu. Goril sahaftan aldığı kitabı okuyordu. *Oliver Twist.* Zaten bildiği bir kitaptı ama o kadar çok seviyordu ki yüz kere daha okuyabileceğini söylüyordu. Kimse kitapları goril kadar sevemezdi. Bir gün sırf meraktan kaç tane kitabı olduğunu saymıştım. Goril de bu süre boyunca yanımda dikilmiş ve emin bir şekilde kesinlikle beş yüzden fazla olmadığını iddia etmişti. Saymayı bitirip de ona üç bin yüz iki kitaba sahip olduğunu söylediğimde nasıl da şaşırmıştı!

Gorilin yatağında oturmuş kitapları sayarken dikkatimi çeken tüm zamanların en ünlü ralli sürücüleri üzerine yazılmış bir kitabı okuyordum. Ben

de araba kullanmayı öğrenmekte olduğuma göre büyük ustalardan birkaç tüyo almak fena fikir değildi.

Arada sırada goril kitabının üzerinden bana bakıyordu.

"Bir gün bunu okuman gerek," dedi. "Şuna baksana."

Oliver Twist'i havaya kaldırdı ve siyah parmağıyla kapaktaki bir kelimeyi işaret etti.

"Sergüzeşt yazıyor. Ne tuhaf değil mi? Kitap o kadar eski ki. Sergüzeşt macera demek."

Tam da bu sırada maceradan bahsetmesi gerçekten tuhaftı. Çünkü kısa süre sonra gorille hayatımızın en büyük macerası başladı. Sıkıntıların son bulmasına daha çok vardı.

Biri kapıya vurduğunda goril şaşkınlıkla baktı, kitabını kenara koydu.

"Pazar Pazar kim ki bu?"

Goril kapıya varmadan kapı yine yumruklandı.

"Geldim, geldim," diye seslendi goril ve anahtarı çevirdi. "Kapımı kıracaksınız neredeyse!"

Kapıyı açtığında mideme bir kramp girdi, öyle ki sanki bıçak saplandı. Kapıdaki Tord'du.

Suya batmış duş süngeri gibi sırılsıklamdı. Kahverengi şapkası ıslandığından aşağı sarkık duruyordu.

"Beni içeri alsanıza!" diye yağmur selinin arasından bağırdı.

Goril ellerini yanlarına dayadı.

"Hiç sanmıyorum," diye homurdandı. "Hafta sonunda bile rahat yok mu?"

"Hadi oradan!" diye içeri attı kendini Tord. Şapkasını çıkartıp silkeledi. Damlalar her yere ve sıcak odun sobasına sıçrayarak cızırdadı. Sonra da alnına yapışan saçlarını geriye attı. Beni gördüğünde gülümsedi.

"Selam," dedi.

Bir şey ifade etmeyen gri gözlerini bana dikmiş bakıyordu. Tıpkı ölü bir balığın bakışı gibiydi.

Goril dimdik doğruldu.

"Size onu rahat bırakmanızı söyledim," diye homurdandı.

Gorilin yatarken kullandığı çulun altına girdim, başıma kadar çektim ama sonra hafifçe kaldırıp dikkatle dışarıya baktım.

Tord birkaç teklifsiz adım daha attı. Şapkasını bir taburenin üzerine koyup her şeyi inceledi: Karmaşıklığı, kitap yığınını, yerdeki kirli bulaşıkları ve kırılmış pencere camını.

"Hıımm, demek burası böyle bir yer. Ne kadar hoş," dedi ama tam tersini kastettiği sesinden anlaşılıyordu.

Goril ona doğru bir adım atıp kolundan sıkıca tuttu.

"Ama yetti artık!" diye homurdanarak Tord'u kapıya çekeledi. "Çıkın dışarı ve bir daha da gelmeyin!"

Ama Tord kendini gorilin pençelerinden kurtardı.

"Bırak!" diye tısladı. "Söyleyeceklerimi duymak isteyeceksin."

Bana bir bakış attı.

"Mimozalar'daydım."

Bu ismi duyduğumda irkildim. Gorilin siniri hemen geçti.

"Öyle mi?" dedi soğuk bir sesle.

Tord 'evet' anlamında başını salladı. "Belediye başkanı olduğum için zaman zaman çocuk yurtlarını denetlemekle yükümlüyüm. Bir süre önce de Mimozalar'ı ziyaret ettim. Belli ki sen de oradaymışsın."

Goril yutkundu.

"Her şey yönetmeliğe uygun," dedi. "Evraklarda yurt müdiresinin imzası var."

Tord gülümsedi.

"Evlat edinme işlemlerini gerçekleştirirken çok özenli olmak gerekiyor. Beş dakikada rastgele birine kâğıtlar imzalatarak olmaz. O yüzden burada bir çocuk olması dikkatimi çekti."

Yukarı aşağı yürümeye başladı.

"Mimozalar'a vardığımda bazı şeyler netleşti. Senden ve çocuktan bahsettiğimde yurt müdiresi bayağı gerildi, bir çırpıda gerçekte olanları anlattı. Mimozalar kapasitesini aştığı için uyarı alacakmış. Benim yurtta

yapacağım denetimle ilgili bildiri yazısı ulaştığı gün sen de oraya gitmişsin. Yurt müdiresi fazla çocuktan kurtulma fırsatını kaçırmamış ancak bir hata yaptığını da biliyormuş."

Başını sağa sola salladı.

"Senin gibi birisi bir çocuğa bakamaz."

Gorilin duyduğu dehşet yüzünden okunuyordu.

"Siz... siz bu..." diye kekelemeye başladı. "Yurt müdiresinin im- im- imzasının bulunduğu kâğıtlar var elimde."

Midemde bir batma hissettim.

"Gitmem!" diye bağırdım, gorile koşup bacaklarına sarıldım.

Başımı okşadı ve kendini toparlamaya çalıştı.

"Olmaz, olmaz öyle şey," dedi hızla.

Tord dudaklarını sivriltti.

"Yarın saat üçte ev ziyareti için burada olacak bir komite tayin edildi. Ev denetlenecek. Kızın yurda geri dönüp dönmeyeceği konusu karara bağlanacak."

Goril bakışlarıyla onu deliyordu.

"Bu komitede ne gibi insanlar bulunuyor sorabilir miyim?"

"Yani," dedi Tord omuzlarını silkerek. "Mutlaka sizin tanımadığınız kimseler. Gerçi bu tanımadığınız kişilere ben dahil değilim elbette."

Goril başını öne arkaya salladı, keyfi kaçmıştı.

"Pek tabii."

"Evvet," dedi Tord ve gorile uzun uzun baktı. "Fikrinizi değiştirmeyi düşünüyor musunuz?"

"Hangi konuda fikrimi değiştirmem gerekiyor?" diye sordu goril.

Üst dudağını öyle yukarı kaldırdı ki köpek dişleri göründü.

"Aptalı oynamayın, böyle şeylerle kaybedecek vaktim yok," diye kısaca cevap verdi Tord.

Goril üst gövdesini şişirdi ve bir elini omzuma koydu.

"Baskılar umurumda değil," dedi kararlılıkla. "Komitenizle gelin bakalım. O zaman göreceğiz burada şikâyet edilecek bir şey bulabilecek misiniz?"

Tord yorgun bir iç çekti.

"İçimden bir ses bunun o kadar da zor olmayacağını söylüyor."

Tabureye doğru gitti, ıslak şapkasını aldı. Son bir defa daha odaya bakındı, kibirle gülümsedi ve şapkayı başına taktı. Sonunda gitti.

Peşinden koşup arkasından kapıyı güm diye kapattım. Sonra gorile baktım. Gözleri küçülmüş ve ürkekti.

"Her şey... Her şey güzel olacak."

Derin nefes aldı.

"Neticede bir denetimden daha kötüsünü atlattık."

Bakışlarını karmakarışık görünen etrafta gezdirdi.

"Tabii yine de etrafı biraz toparlamanın zararı olmaz."

11 Komitenin Denetimi

Ertesi gün goril büyük şark halısını avluda silkeledikten sonra ikimiz birlikte yerleri ovduk. Gorilin tüyleri köpükle kaplanmıştı. Pençesinde ufacık kalan yer fırçasını tahtalara sürtüyor, her şeyi cilalıyor, bir o yana bir bu yana kayıyordu; yüzü terden parlıyordu.

Mutfak dolapları ağzına kadar dolana dek ortalığa saçılmış her hurdayı kaldırdık. Tıka basa doldurduğumuz son dolap kapısını kapatırken içinden düşmek üzere olan bütün eşyaları elimle itmek zorunda kaldım. Dikkatlice kapağın dar aralığından elimi çıkartıp şimşek hızıyla kapağı kapatıp geniş bir bant yapıştırdım. Garanti olsun diye bir de AÇMAYIN yazan bir kâğıt iliştirdim.

Ardından pencereleri sirke ve gazete kâğıdıyla sildik. Musluğun pasını ovduk, yığınla birikmiş bulaşıkları

yıkadık, kitaplığa sığmayan kitaplardan hoş bir piramit yaptık ve gorilin yatağına mutfak dolaplarından birinin dibinden çıkardığımız, hatta gorilin varlığından bile haberdar olmadığı temiz bir çarşaf serdik. Yalnız tavandan sarkan örümcek ağlarını temizlemeye içimiz el vermedi. Örümcek ağlarının evin konforuna katkıda bulunduğu ve komitenin de bizim gibi düşüneceği konusunda hem fikirdik.

"Offf," diye inleyerek kendini koltuğa attı goril. "Gelecek birkaç yıla yetecek kadar temizlik yaptım."

Etrafa baktığımda duygulandım. Her şey yerli yerindeydi ve etraf mis gibi kokuyordu. Ama bu temizlik Mimozalar'dakinden farklıydı. Bu bizim temizliğimizdi; Gerd'in bağırmaları ve şikâyetleriyle yapılan bir temizlik değildi. Ayrıca tam gerektiği kadar temizlemiştik. Yerler ayağını basmaya korkacağın kadar abartılmış bir şekilde cilalanmış değildi.

Gorilin gözleri parladı.

"İşte şimdi belediye yönetimindeki akbabalar gelebilir."

Saat üçte kapı çaldı. Kapı açıldı ve bir kadın başını içeri uzattı. Sanki kahvaltıda bir koca çuval kum yutmuş gibi hışır hışır bir sesle "İyi günler," dedi. Böyle bir ses saksıdaki çiçeği bile soldurur! Burnunun üzerinde parlak yeşil çerçeveli bir gözlük vardı. Ateş kırmızısı dudakları çizgi gibi inceydi.

Goril kapıya koştu.

"Şimdi kapıyı açmaya geliyordum."

Kadın, Tord ve başka bir adam gorilin önünden geçerek içeri girdiler. Tord sanki daha önce gorille ve benimle hiç karşılaşmamış gibi ilgisiz görünüyordu.

"Sen not al," dedi Tord diğer adama.

O da başını 'evet' anlamında salladı ve çantasından not defteriyle kalem çıkarttı. Sarı dalgalı saçlı ve sivri burunluydu. Kırmızı bir ceket giymişti. Beyaz deri ayakkabıları parlıyordu.

"Başlayalım o halde," dedi Tord gorile. "Bu komite sizi ve evinizi denetlemek için görevlendirildi. Ayrıca sizin eylül ayında Mimozalar'dan evlat edindiğiniz bu kız için uygun bir anne olup olmadığınıza karar verecek. Anlaşıldı mı?"

Goril sinirle yutkundu.

"Siz denetlemeye başlamadan önce, Jonna ile burada çok mutlu olduğumuzu söylemek isterim. Tabii bunun bir anlamı varsa."

Sarışın adam başını 'evet' anlamında salladı ve defterine bir şeyler yazdı.

"Öhöm-öhöm!"

Tord sert bir bakış attı.

"Bir şeyler not almaya başlamadan önce etrafa bir baksak mı?"

Sarışının yüzü kızardı, telaşla yazdığının üzerini çizdi.

Komite iyice içeri girdi ama içlerinden hiçbirinin aklına önce ayakkabılarını çıkartmak gelmedi. Goril

ve ben hayal kırıklığı içinde üçünün bıraktığı çamurlu izlere baktık.

"Şimdi," dedi Tord. "Belki bize ilk önce kızın odasını gösterirsiniz?"

Goril küçük eskimiş hamağa doğru aceleyle gitti.

"İşte burası Jonna'nın odası," dedi gururla. "Buyurun, buyurun."

Tord ve diğerleri bakındı. Kadın ulaşabildiği her yere dokunuyordu ve Tord da hamağın asılı durduğu ipleri çekiyordu.

"Hayati tehlike taşıyor," diye mırıldandı. "Bu ipler çürük."

Sarışın adam not aldı.

"H-A-Y-A-T-İ T-E-H-L-İ-K-E."

Kadının meraklı elleri komodinimi keşfetti. Çekmeceyi çekip diş fırçamı aldı. Örümcek ağıyla kaplıydı. Şaşırmış bir halde önce bana sonra da gorile baktı. Ben dudaklarımı sımsıkı kapatıp en sevimli gülümsememi takınırken goril de masum masum kıkırdadı.

"Bir yuvayı yaşanır kılan böyle ufak tefek şeyler, değil mi?"

Kimse cevap vermedi. Tord çok şey ifade eder bir şekilde kaşlarını kaldırdı ve sarışın adam notlar aldı.

"Devam edelim mi?" dedi Tord.

"Evet, tabii," diye cevap verdi goril ve mutfağa giden yolu gösterdi. "Hoş geldiniz, hoş geldiniz. Burada

kilerimiz, buzdolabımız ve diğer her şey bulunmakta. Bulaşıklar da her zamanki gibi yeni yıkandı."

Kadın hemen kıskaçlarını bir dolap kapağı koluna uzattı.

"O dolap olmaz!" diye bağırdım. "O... o bozuk."

Tord birden meraklandı.

Açmayın! diye kapakta yazan kâğıdı okudu. "Öyle mi? Burada ne sır saklıyorsunuz?"

"Hayır!" diye bağırdıysam da, çok geçti; Tord dolap kapağını tutan bandı çıkarttı. Kapak önce bir plop etti, açıldı ve bir masa tenisi topu Tord'un kafasına düştü. Sonra korkunç bir gürültüyle geriye kalan her şey masa tenisi topunu takip etti: tuvalet kâğıdı ruloları, hamur kâseleri, bir dikiş seti, kurabiye kalıpları, bir el mikseri, bir adet tavan lambası, bir kapı kolu, beş adet şamdan, boya kutuları ve fırçası, tornavida, bir çekiç, bir süpürge ve son olarak bir paket alçı. Her şey felç olmuş gibi kalakalan Tord'un başından aşağıya döküldü.

Bir süre sessizlik hâkim oldu, sonra kadın Tord'a yardıma koştu.

"Kesin tetanos olacaksın!" diye bağırdı ve öfkeyle gorile döndü. "Niye söylemiyorsunuz?"

"Denedim..." diye araya girdim ama goril sözümü kesti.

"Eyvah eyvah! Çok mahcubum. Bu, tamamen benim hatam binlerce kez özür dilerim. Yara bandı getireyim mi?"

Tord sinirli bir şekilde kahverengi ceketinin üzerine biber yeşili renginde bulaşmış bir şeyi silmeye çalışıyordu.

"Not alın," diye sarışın adama tısladı. "Avluya geçelim de bugün bu işi bitirelim."

Goril arka kapıya seğirtti.

"Bu taraftan, bu taraftan," diyerek kapıyı açtı. "Daha sonra arzu eden herkese kahve ikramı var."

Kimse cevap vermedi.

Sarışın adam kapı eşiğinde donup kaldı ve hayretle çamurlu avluya baktı.

"Hımın, bunları daha yeni almıştım," dedi. Endişeyle beyaz deri ayakkabılarına baktı.

Goril gülümsedi.

"Sorun değil, sorun değil!"

Az sonra bir çift lastik çizmeyle adamın yanında bitti.

"Buyurun, bunları size ödünç veriyorum, böylece kendi, zarif ayakkabılarınızı kirletmemiş olursunuz."

Sarışın adam çoraplı ayağını çizmeye sokar sokmaz hemen geri çekti. Tiksinerek eski bir sahanda yumurtayı çizmeden çıkarttı. Ona sanki daha önce hiç yumurta görmemiş gibi baktı kaldı.

Goril sahanda yumurtayı hemen elinden aldı.

"Ay ay, oraya mı koymuşum! Ben de nerelerde acaba diye merak ediyordum."

Sahanda yumurtayı pantolonunun cebine sokuşturdu.

"Hadi dışarı çıkalım."

Ayaklarımı sürüyerek komiteyi takip ettim. Karnıma sancılar giriyordu. Kalbim sıkışıyordu. Bu denetimin hiç de iyi geçtiği kanısında değildim.

"Titanik'te gerek yok paniğe," diye mırıldandım ve balıksırtı desenli kasketi taktım.

Dışarıda Tord ve sarışın adam satışa çıkmış bütün ürünleri mercek altına almaya başlamıştı. Doğruyu söylemek gerekirse bana denetimden daha ziyade keşiftelermiş gibi geldi. Tord bir tahta kutudan içinde bir gemi olan şişe çıkarttı.

"Bunu nasıl yapıyorlar?" Sarışın adam şaşkınlıkla gözlerini kocaman açmıştı. "Gemiyi nasıl şişenin içine koyuyorlar?"

"Şşşt!" diye tısladı Tord. "Değerli olabilir."

Şişeyi yukarı kaldırdı.

"Bu çöp için ne kadar alıyorsunuz?" diye gorile doğru seslendi.

"Ah, bir şey almıyorum. Komiteye hediyemiz olsun."

"Teşekkürler," dedi Tord ve şişeyi gorilin yüzüne bakmadan kolunun altına sıkıştırdı.

Kadın şıkır şıkır topuklu ayakkabılarıyla zorlukla yürüyor ve ayak bileklerine kadar çamura batmamak için uğraşıyordu. Meraklı elleri her yerde geziniyordu. Kulübe tuvalete geldiğinde durdu ve onu ilgiyle inceledi.

"Burası malzeme deposu mu?"

Goril hevesle yanına koştu.

"Hayır, hayır! Burası umumi tuvalet."

Kadın alnını buruşturdu.

"Umumi ne?"

Goril kapıyı açtı. İlkel tuvaleti ve şakayıkları takdim etti.

"İhtiyacınız varsa, buyurun muhterem hanımefendi."

Kadının yanakları kıpkırmızı oldu.

"Ayıp, ayıp," diye burnundan soludu. Tord'la sarışın adama doğru onların da duyduğuna emin olmak için döndü.

Bu sırada Tord birkaç eski taş plağı kurcalıyor ve pirinçten yapılmış bir tabelayı gerçekten altından mı diye test etmek için ısırıyordu. Ama umduğunu bulamadı. Kibirli bir şekilde gülümsedi.

"Sanırım buradaki işimizi tamamladık."

Hep birlikte eve geri dönüldü. Sarışın adam ayakkabılarını geri aldı.

"Sizi yarın saat on ikide belediyenin ilgili bürosunda bekliyoruz, resmi kararı o zaman öğrenebilirsiniz," dedi Tord. "Vaktinde gelebileceğinizi düşünüyor musunuz?"

Goril bir ayağını diğerinin üzerine koyarken farkında olmadan sallanıyordu.

"Elbette," dedi gülümseyerek. "Saat on ikide. Sorun değil. Volvo'ya atladığımız gibi beş dakika öncesinden orada olacağız."

Komite, Tord'un aracına bindi ve uzaklaştı. Arka camından yuvarlak sarı bir çıkartma parlıyordu: *Yüzünü Gelişmeye Dönmüş Bir Şehir.*

Goril arkalarından baktı.

"Hımın" dedi. "Nasıl... Nasıldı?"

Sesimin bütün ümitleri kaybetmişiz gibi çıkmaması için gayret ettim.

"Gayet... iyiydi, sanki?"

Goril parmaklarını kemiriyordu. Bakışlarını tavanda gezdirdi. Sonra da bana baktı, uzun uzun; aklında bir şeyler vardı. Kısa bir süre gözlerini yumdu. Sonunda başını sanki bir şeye karar vermiş gibi tamam anlamında salladı.

"İnsan asla en kötüyü düşünmemeli. Ama sana bir şey göstereceğim."

12 Ormandaki Ağaçsız Bölge

"Yanına kalın bir kazak al," dedi goril. Yatağının altına eğildi ve eşyaları karıştırdı. "Burada bir yerde, bir kere gördüğümü biliyorum... Yahu nerede ki bu? Ah!"

Bez kılıfın içinde, büyük, sosis formunda bir şey bulup çıkardı.

"İşte burada!"

"Ne ki o?"

Goril aklından gizemli bir şeyler geçirir gibi bana baktı.

"Bir çadır. Bir gezintiye çıkarız diye düşündüm."

Karnıma saplanan sancıların yerini heyecan aldı.

"Gezinti mi? Şimdi mi?"

Goril anlamlı bir şekilde başını salladı.

"Elbette. Sonbaharda yapılacak kampın üstüne

yoktur. Bugünkü çalışmamızın üzerine ikimiz de biraz dinlenmeyi hak ettik."

Nasıl da sevindim! Hayatımda hiç kamp yapmamıştım!

"Nereye gideceğimizi biliyor musun?" diye sordum.

Kendime bir dolaptan çok büyük yeşil bir hırka buldum.

"Elbette," dedi goril ve güldü. "Hem de çok iyi biliyorum. Gideceğimiz yer çok değişik bir yer değil ama benim için özel bir yer."

Bir alışveriş torbasına yere sermek için örtü, yastık ve tencere gibi ihtiyacımız olan bütün eşyaları koyduktan sonra Volvo'ya bindik. Goril gaza bastı. Son sürat şehirden ayrıldık. Çok geçmeden dar, yılankavi patika yollara girdik. Kırmızı bir evin ve hangarların önünden geçtik.

Çok geçmeden ormana vardık. Goril daha dar ve otlarla kaplı bir yola girdi. Arabadan bakınca sağlı sollu büyük, kalın gövdeli çam ağaçları yükseliyordu. Aralarında sonbaharın habercisi sarı yaprakları olan kayın ağaçları vardı.

Yol aniden sona erdi.

"Buraya park ediyoruz," dedi goril. "Yürüyerek devam edeceğiz, zaten yakın."

Soğuktu ama rüzgârlı değildi. Sadece çam ağaçlarının tepesinden uğultular geliyordu. Goril önden ağaçların arasından yürüyordu. Çanta ile turuncu kılıfının içindeki çadırı taşıyordu, ben de nefes nefese

ona ayak uydurmaya çalışıyordum. Benim her engelin etrafından dolanmam gerekirken, goril iri bedeniyle dalları ve çalılıkları yarabiliyordu.

Biraz sonra çadır kuracağımız yere vardık. Goril eşyaları atıp kollarını iki yanından sarkıttı.

"İşte burası," dedi.

Bir an düşüncelere daldı, bakışları neredeyse hüzünlüydü.

Güzel bir yerdi. Otların arasında büyük bir kaya duruyordu. Kayanın altı yosun tutmuştu, yazdan kalma birkaç zayıf, küçük, kahverengi, solmuş çiçek de vardı.

"Burayı seviyorum," dedi goril.

Yere oturup sırtını kayaya dayadı.

"Koltuk gibi rahat! Kayanın içi oyuk olduğu için harika bir arkalık görevi yapıyor. Ayrıca burası o kadar sessiz ki."

Derin derin iç çekti.

"Çok, çok sessiz."

İçine dönmesine alışık değildim. Gevezelik etmesini ve her zamanki gibi söylenip durmasını tercih ederdim.

"Çadırı kursak mı?" diye önerdim.

Goril gülümsedi.

"Tabii," diyerek ayağa kalktı. "Umarım çadır kazıkları eksik değildir. Kendi kendilerine kaybolma yeteneğine sahipler de."

Çadırı kurduk. Tıpkı kılıfı gibi çadır da turuncuydu. Ben içeride örtüler ve yastıklardan yatakları hazırlarken

goril eksik kazıkların yerine dal arıyordu. Dışarıya çıktığımda goril kamp ateşini yakmıştı bile.

"Buraya her gelişimde şu oyuğa çalı çırpı koyuyorum," dedi ve kayadaki geniş yarığı gösterdi. "Böylece bir sonraki gelişimde yakacağım hazır oluyor."

"Buraya sık mı gelirsin?" diye sordum.

Başını hayır anlamında salladı.

"Yooo. Eskiden çok gelirdim. Ama son gelişimin üzerinden bayağı geçti."

Kot pantolonu ve elbisesiyle çok güzel göründü gözüme. Uzun güçlü kollarıyla bir ev gibi kocaman görünüyordu. Elbisesi üzerinde gün geçtikçe daha iyi duruyordu. Goril de hani o zamanla insanın gözüne daha hoş görünenlerden biriydi işte.

Ateş iyice harlanınca içine yassı bir taş koydu. Sonra çantadan tencere çıkarttı.

"Su almaya gidelim mi?"

Az ileride ağaçsız alanın bir tarafından yosunlu yatağında bulanık bir dere akıyordu. Goril eğilip tencereyi daldırdı, suyla doldurdu.

Ben de ayağımdaki çizmelere güvenip şlap şlap etrafa su sıçratmaya koyuldum. Dere çok derin değildi. Akıntıya karşı ayaklarımı savurdum, birkaç taşın üzerinden atlayıp biraz ileri doğru yürüdüm. Su ayaklarımı aşıp zarif çakılların üzerinden şakır şakır akıyordu. Başımı yukarı kaldırınca sanki ağaçların yaprakları arasında birtakım ışıklar gördüm gibi geldi. Sesler duyduğumu sandım. Bağrışmalar ve kahkahalar.

Goril sallana sallana geldi.

"Çocuklar var orada," dedim. "Ormanda birileri mi yaşıyor?"

Goril bana baktı. Sanki bir şey söylemek istiyor ama tereddüt ediyordu. Omuzlarını silkti.

"Hadi gel, ateş fazla başıboş bırakmaya gelmez."

Goril kamp yerine yöneldi. Ben biraz daha kalıp seslere kulak verdim ama rüzgâr ters yönden esiyordu, ses falan duyamadım. Hemen gorilin arkasından koştum.

Karanlık bastırdı. Her şey kusursuzdu. Gorille iki macera romanı kahramanı gibiydik. Kamp ateşi ve yıldızlarla dolu gökyüzü de cabası.

Su kaynamaya başladı.

"Acıktın mı?" diye sordu goril.

O anda dank etti.

"Yiyecek almadık yanımıza! Aç kalacağız!"

Goril bana göz kırptı ve yerinden kalktı.

"Bir yere kıpırdama," dedi gülümseyerek ve çantasını aldı. "Birazdan geliyorum."

Sonra çalıları hışırdatarak çam ağaçlarının arasında gözden kayboldu. Ateşin yanında oturup saniyeleri saydım. Karanlıkta tek başına olmak ürkütücüydü. Ormandan aniden türlü türlü sesler gelmeye başladı. Odunlar çıtırdayıp çatırdıyordu. Bir kuş önümden uçtu. Rüzgâr serinledi. Yıllardır bekliyormuşum gibi geldi.

Neden dönmedi hâlâ? Artık sinirlenecektim ki hışırtılar duydum ve goril sonunda göründü.

Çantayı nefes nefese yere koydu.

"Amma uzun sürdü," diye söylendim. "Ne yaptın?"

"Kimseye görünmemek için bekledim," dedi goril alnından terini silerken. "Çantanın içine baksana."

Dikkatle çantaya baktım. İçinde patates, havuç, yabani lahana, sarı soğan ve yaban havucu vardı.

"Bunların hepsi ormanda mı yetişiyor?" diye hayretle sordum.

"Hıhı."

Goril çekine çekine dereye doğru baktı ve çantayı baş aşağı çevirdi. Daha başka bir sürü şey yere döküldü; kavanozun birinde kırmızı pancar ve diğerinde turşu vardı. Gözlerim fal taşı gibi açıldı.

"Diyelim ki, her şeyin olduğu bir yer biliyorum. Bunlardan şöyle mis gibi bir çorba yapalım mı?"

Kısa süre sonra yan yana oturmuş sebze çorbamızı içiyorduk. Ağzımı yakacak kadar sıcaktı ve tadı harikaydı. Muhtemelen ormanda kendimiz pişirdiğimiz için bu kadar lezzetliydi. Neticede patates ve havuçları ilk defa yemiyorduk.

"Fena değildi, değil mi?" dedi goril ve bir salatalık turşusu attı ağzına. Sonra mahcup bir şekilde bana baktı. "Aslında insanların yiyeceklerini çalmak yanlış."

Kıkırdadım.

"Keşke yanımızda kamera getirseydik," dedim.

Goril 'evet' anlamında başını salladı.

"Kesinlikle. Her şeyi ölümsüzleştirmek lâzımdı. Gelecek sefere yaparız."

Gelecek sefere. Gorille birlikte yüzlerce gezi yapacaktık, hatta belki daha fazlasını. Bunu düşününce içime bir sıcaklık yayıldı, ama bir yandan da karnıma bıçaklar saplandı. Belki. Belki birlikte daha çok kaçamaklar yapardık. Ama belki de Mimozalar'a geri dönerdim. Kocaman karnına iyice sokuldum.

"Sence yarın ne olacak?"

Goril yanağımı okşadı. Bir süre sessiz sessiz etrafına bakındı.

"Buraya birçok kere geldim," dedi sonra. "Otlara uzanıp ağaçların tepelerini seyrettim. Bence burası çok uzaklara kaçma ihtiyacı duyduğunda gelinecek en iyi yer."

Başımı kaldırıp gözlerinin içine baktım çünkü bana tam olarak ne demek istediğini anlamadım.

"Demek istediğim, burayı aklından çıkarma. Yarın ne olursa olsun, her zaman gidebileceğin bir yer var. Tıpkı benim gibi... Kaçmak istediğimde hep buraya gelirim."

Yutkundu ve dokunaklı bir şekilde bana baktı.

"Ben... ben sana bir şey daha anlatmak istiyorum."

"Evet?"

Kıvranarak kelimeleri bulmaya çalıştı.

"Benim... Benim... Sana anlatmak istediğim..."

Sonra başını iki yana salladı.

"Aman boş ver o kadar da önemli değil. Sadece bazı konularda birbirimize benzediğimizi söylemek istedim."

Ardından sessizliğe gömüldü. Ateşteki odunlar çıtırdıyordu.

"Beni neden evlat edindin?" diye sordum.

Goril biraz gafil avlanmış gibiydi.

"Bilmem... Sanırım hurdalıkta bütün gün tek başıma yaşamak sıkıcı olmaya başlamıştı. Oysa orada yaşamak pek fena sayılmaz. O zaman benim hoşuma gidiyorsa başkasının hoşuna da gidebilir diye düşündüm. En azından Mimozalar'dan daha kötü olamazdı."

Çekingen görünüyordu.

"Ama sen başta bundan hiç hoşlanmadın, değil mi? Birkaç kere seni Gerd'e geri götürmeme ramak kalmıştı."

"Ama neden özellikle beni seçtin? Neden başka bir çocuğu seçmedin?"

Goril gülümsedi.

"Çünkü sen durdun. Herkes her zamanki gibi kaçtı. Ama sen kaçmadın. Ayrıca ellerin kirliydi. Kirli eller benim de hep başıma belaydı. Doğru düzgün yıkanmayı hep unuturdum."

Mimozalar deyince ilk akla gelen hep Gerd ve kirli eller oluyordu. Birden karnımda ağır bir taş varmış gibi hissettim. Derin bir iç geçirdim.

Goril yine yanağımı okşadı.

"Yeryüzündeki en iyi kitap Charles Dickens'ın kitabı *Oliver Twist*'tir," dedi. "Neden böyle düşündüğümü biliyor musun?"

"Hayır."

"Çünkü hep şanssızlıklar yaşayan ve sürekli zorluklara maruz kalan zavallı birini anlatıyor. Tıpkı... tıpkı senin gibi bir çocuk yurdunda büyüyor ve herkes ona hayatı zorlaştırmaya çalışıyor. Ama sonunda her şey iyi gidiyor. Yani, sırf bazı şeyler kötü gidiyor diye cesareti kaybetmemek gerekiyor."

Yamuk yumuk siyah parmağını havaya kaldırdı.

"Bak," dedi. "Bunun ne olduğunu biliyor musun?"

Başımızın üzerinde parlayan kocaman yıldıza baktım.

"Bir yıldız," dedim.

"Evet, bu bir maymun yıldızı. Maymun yıldızları özeldir, diğerlerinden daha büyüktür. Bazen çok zayıf bir ışık yayar, bazen de parıl parıl parlar, sonra da bir gün söner. Şuradakiyse ormandaki ağaçsız alanı ezelden beri aydınlatır, en azından ben bildim bileli. Ama her an sönebilir."

Ürperdim. Gorilin üzücü şeyler hakkında sıradan bir şeymiş gibi konuşmasından hoşlanmıyordum. Sanki milyonlarca yıl boyunca parlayan ama sonra birden puf diye sönen bir yıldız sıradan bir şeymiş gibi.

"Artık yatsak mı?"

Goril kalktı.

"Evet, evet," diye esnedi. "Ateş de söndü zaten."

Çadıra girip uzandık. Hava iyiden iyiye soğumuştu ama goril sıcak ve yumuşacıktı. Örtülerin arasına kıvrıldık. Yastığa goril kocaman kara kafasını koydu, ben de küçük sarı kafamı, göz açıp kapayıncaya kadar uykuya daldık.

13 Karar

Ertesi gün Volvo'yla şehir merkezine geri döndük. Goril yarı yolda durdu. "Kullanmak ister misin?"

Ona baktım.

"Evet," diye bağırdım. "Tabii!"

"O zaman gel."

Goril bacaklarının üzerine vurdu.

"Kucağımda oturabilirsin."

Şoför tarafına kaydım ve rahatça yerleştim. Goril dikkatlice gaza bastı.

"Daha hızlı," diye bağırdım. "Gaza bas. Daha hızlı!"

Goril hızlandı. Direksiyonu her küçük virajda çeviriyordum ve hatta yol çukurlarından bile kaçıyordum.

"Frene bas!" diye emrettim.

Goril frene bastı ben de kornaya: DÜÜÜÜT!

"Karşınızda bir direksiyon ustası!" diye sevinç çığlıkları attı goril. "Mimozalar'daki en harika çocuğu kapmışım da haberim yok!"

Şehir merkezindeki büyük park yerine kadar kullandım arabayı. Vardığımızda goril el frenini çekti. Önümüzde toz grisi bir bina duruyordu. Pencere dizileri göğe kadar yükseliyordu. Bina bir şekilde gri ve kasvetli görünüyordu. Bir ayakkabı fabrikasını andırıyordu.

"Belediye Binası," dedi goril ve oturduğu yerden içini çekerek gülümsedi.

Gorilin peşi sıra merdivenleri çıktım. İçerisi loştu. Uzun bir koridorun sonunda alüminyum tabelalı kahverengi bir kapı vardı. Üzerine Tord Fjordmark Belediye Başkanı-Belediye Yönetimi diye işlenmişti. Goril yüzünü buruşturarak tabelayı okudu ve kapıya vurdu.

"İçeri girin!" dedi tanıdık bir ses.

Kül tablası gibi gri ve ifadesiz bir suratla Tord karşımızda oturuyordu. Denetimdeki sarışın adam ile kadın da vardı. Tord'a hediye edilen şişedeki gemi masanın yanındaki küçük bir dolabın üzerinde duruyordu. Odasını tamamen denizcilikle ilgili şeylerle dekore etmişti. Şişenin etrafında midye kabukları ve duvarda da ağzında piposu olan bir denizcinin resmi vardı.

"Tam zamanında," diye övdü Tord. "Buyurun, oturun."

Ama odada biri daha vardı. Geniş kalçasıyla duvara dayalı bir sandalyede oturuyor ve sinirli sinirli bakıyordu. Bu, Gerd'di. İçeri girip yerimize oturduğumuzda gorile doğru korku dolu bir bakış attı. Tord da bakışlarını gorile dikmişti. Gorilin huzursuzlanmaya başladığı her halinden belli oluyordu. Bu durum Tord'un çok hoşuna gidiyordu.

"Evet," dedi Tord sonunda. "Durum pek iç açıcı değil. Küçüğün durumu iyi değilse müdahale etmek gerekir."

Goril yutkundu. Gözleri nemlendi ve pençeleri titremeye başladı.

"Komite evinizi ziyaret ettikten sonra orasının bir çocuğu büyütmek için uygun bir çevre olmadığı kararına vardı," şeklinde açıkladı Tord.

"Özellikle de Mimozalar gibi rahat bir ortamdan çıktıktan sonra hiç uygun değil," diye ekledi kadın.

Ama o sırada içimde bir şeyler patladı sanki. Sandalyeden fırlayıp gözlerimden yaşlar fışkıracak kadar çok sinirlendim.

"Bana fikrimi sormadınız ki!" diye bağırdım. "Benim için neyin uygun olduğunu bana bir kere bile sormadan nereden bileceksiniz?!"

Buna kimse cevap veremedi.

"Ben Mimozalar'da yaşamak istemiyorum!" diye devam ettim. "Ben hurdalıkta kalmak istiyorum. Ama siz sadece etrafta dolaşıp notlar aldınız. Benim ne istediğime tamamen kendi kendinize karar verdiniz!"

Tord çaresizce baktı.

"Hımm, bizler yetişkiniz, o nedenle biraz daha fazla şey... "

"Siz onu tanımıyorsunuz bile!" diye sözünü kestim. "Hiçbir şey bilmiyorsunuz!"

Herkes sustu. Komitenin üyeleri birbirlerine bakış attı.

"Daha önce de söylediğim gibi, böylesi bir hataya ilk defa düştüm," diye araya girdi Gerd. "Mimozalar'dan bir çocuk ayrıldığında onun durumunu hep gözetirim."

Goril başını çevirdi ve Gerd'e o kadar karanlık bir bakış attı ki neredeyse sandalyesinden düşecekti. Gerd inleyip duvara sokuldu. Sonra hiçbir şey demedi.

Goril, Tord'a döndü.

"Şimdi," diye homurdandı, "çocuğun ne düşündüğünü duydunuz. Geç bile kaldınız. Size birlikte mutlu olduğumuzu ve huzurdan başka bir şey istemediğimizi anlatmaya çalıştım. Ama gördüğüm kadarıyla evlere girip dolanarak notlar almakla fikir sahibi olacağınızı sanıyorsunuz. Notlar, notlardır. Sözlerse çok başkadır."

Kadın ve sarışın adam şaşkın şaşkın gorile bakıyordu. Sonra ne cevap verecek diye Tord'a baktılar. Tord ceketinin cebinden tatlı boğaz pastili çıkarıp ağzına attı. Çiğnemeyi bitirdikten sonra bakışlarını bana dikti.

"Demek gorille birlikte yaşamak istediğini söylüyorsun, öyle mi?"

Başımı salladım.

"Evet."

Tord kadına döndü.

"Belli ki goril ona bunu söylemeye zorlamış."

"Öyle bir şey yapmadım! Yalan söylüyorsunuz!" diye bağırdı Goril ve yumruğunu yazı masasına vurdu. O kadar hiddetlendi ki gözlerinin beyazı hiç olmadığı kadar büyüdü.

"Ben mi yalan söylüyorum?"

Tord ağzı açık gorile bakıyordu.

"Evet yalan söylüyorsun!!" dedim.

Başını yana eğdi. Kaygılı görünüyordu.

"Hiç zannetmiyorum," diye karşı çıktı. Sonra öne eğilerek herkesin duyacağı şekilde fısıldadı. "Merak etme. Yakında güvende olacaksın."

"Ne zırvalıyorsunuz öyle?" diye gürledi goril. "Neden güvende olacakmış?"

Tord çekmecesini açıp yeşil bir evrak dosyası çıkarttı.

"Belediye yönetimi olarak birkaç telefon aldık," dedi. "Sanayi bölgesine hurda almak için giden farklı farklı insanlardan gelen telefonlar."

"Ee yani?" dedi Goril.

"Hımın," dedi Tord. "Bize gelen bilgiler çocuğun çok sert cezalara ve şiddete maruz kaldığı yönünde."

Sonra da evrak dosyasında yazılanları okudu.

"Yumruğunu kaldırdı ve çocuğu eşek sudan gelinceye kadar döveceğini söyledi. Sırf etikete iki sıfır eklemeyi unuttuğu için."

Tord endişe dolu bakışlarla bana baktı.

"Zavallı küçük," dedi. "Senin için çok kötü olmalı."

"Hayır..." diye karşı gelmeye çalıştım ama Tord sözümü kesti.

"Bir tane daha var: *Çocuk yanlışlıkla gerçek bir Picasso tablosunu ortaya çıkarınca goril çocuğu sobaya atacağını söyledi. Hepsi bu kadar da değil: Çocukcağız kristal şamdanları yedi krona satmaya kalkıştığı için akşama çivi yemek zorunda bırakılacaktı.*"

Tord omuzlarını silkti.

"Böyle devam ediyor," dedi. "*İhbar üzerine ihbar. Kız dayak yiyor, elbiseleri yırtık pırtık ve kirli. Goril çocuğun on sekiz yıl önce aldığı ikinci el Volvo'sundan bu yana başına gelen en kötü şey olduğunu söylüyor vs. vs.* Hatta şehir merkezindeki bir pizzacıdan aldığımız bir telefon da var. Bir müşteri bize, bir maymunun bir çocuğu ayaklarını masaya koymaya ve konyak içmeye zorladığını bildirdi."

Goril afallamış bana bakıyordu.

"Pizzacı?" diye mırıldandı.

"Ayynen," dedi Tord. "Kırk yedi şahit birden."

"Hayır," dedim. "Bunlar ciddi değildi. Biz sadece satı..."

Goril bana çaresizce bir bakış attı.

"Yapma, Jonna," diye fısıldadı.

O anda komiteye hurdalıkta müşterilerimizi kandırarak satış yaptığımızı ifşa etmenin çok zekice olmayacağını anladım. Bir şeyler bana Tord'un bu

iddiaların doğru olmadığını, tam tersine işle ilgisi olduğunu bildiğini söylüyordu. Gorilin dükkânında ne hakiki Picasso tablosu ne de kristal şamdan bulunacağına inanacak kadar aptal değildi. Ama böyle bir durumu kendi lehine çevirmeyecek kadar da aptal değildi.

Goril hafifçe öksürdü.

"Sayın Belediye Başkanı ile baş başa görüşebilmem için bize izin vermenizi rica ediyorum," dedi.

O sırada Tord'un yüzü yılbaşı ağacı gibi parladı. Kadınla sarışın adama 'çıkabilirsiniz' anlamında başını salladı.

"Dışarıda bekleyin."

"Ben de gidebilir miyim?" diye ümitsizce sordu Gerd.

Ama Tord 'hayır' anlamında başını salladı.

"Bütün bu işleri bitirene kadar kapının önünde bekleyin."

"Hıhı, tabii, tabii. Ne de olsa yapacak başka bir şeyimiz yok," diye şikâyet etti Gerd ve diğerleriyle birlikte kayboldu.

Goril, Tord'a baktı.

"Tebrik ederim. Sonunda istediğinizi elde edeceksiniz."

Tord gür kaşlarını kaldırdı.

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Aptalı oynamayın," diye kızdı goril. "Arazimi alabilirsiniz."

"Ah, o!" diye bağırdı Tord şaşırmışı oynayarak. "Ne kadar iyisiniz."

"Mıhın," dedi Goril. "Bunun karşılığında ne istediğimi biliyorsunuz."

"Elbette," dedi Tord doğal bir şekilde.

"Kızı," dedi Goril.

"Aynen," dedi Tord.

Goril bekler ifadeyle baktı.

"Onu alacak mıyım?"

Tord yazı masasının üzerinden öne doğu eğildi ve kararlı bir şekilde gorilin bakışlarına karşılık verdi. "Söz veriyorum."

Bunu söylediğinde içime ok gibi bir şeyler saplandı. Nedenini açıklayamıyordum ama küçük bir huzursuzluk göğüs kafesime yayılıyordu.

Goril birkaç saniye boyunca Tord'a baktı, yutkundu ve dişlerini sıktı.

"O zaman öyle yapacağız," dedi.

Tord çekmecesini açtı. Gülümsüyordu.

"Kâğıtları hazırladım bile. Ama durum nedeniyle teklifim doğal olarak büyük ölçüde düşecek."

Goril şaşırmış görünüyordu.

"Hangi durum?"

"Sizin durumunuz," diye karşılık verdi Tord. "Yani tam olarak içinde bulunduğunuz zor durum. Araziniz için beş bin alacaksınız. Daha fazla değil."

Goril sanki her an masaya yumruk atabilirmiş gibi görünüyordu ama kendine hâkim oldu. Asık suratla

elinde küçücük görünen kalemi aldı. Kâğıttaki noktalı yerlere baktı.

Hızlı bir el hareketiyle imzasını attı.

"Teşekkür ederim," diye ötüverdi Tord ve ardından gorile beş bin kron verdi.

Tord'u gören sanki bir paket süt almış sanırdı. Kâğıdı evrak dosyasına koydu. Bana baktı.

"Lütfen diğerlerini içeri çağırır mısın?"

Kapıyı açtım. Kadın, sarışın adam ve Gerd meraklı kafalarını odaya uzattılar.

"O halde kızı Mimozalar'a götürüyoruz," deyiverdi Tord.

Goril sandalyesinden fırladı.

"HAYIR! Benimle kalacağını söylediniz!"

"Bunu söyledim, evet. Ama, sizin aksinize, söylenen sözlerin bir değerinin olmadığını biliyorum. Bütün o şikâyetlerden sonra kızı sizden almamak kesinlikle sorumsuzluk olurdu."

Felce uğramış gibiydim. Birden sanki benimle en ufak bir ilgisi olmayan bir masalı dinliyormuşum gibi hissettim. Tord'un bürosunun ortasında duran, hayatının en berbat kâbusunu gören, ben olmayan, bambaşka biriydi.

Gerd odaya usulca girip kolumdan tuttu. Kendimi ondan kurtardım.

"Şimdi hemen benimle geliyorsun hem de tantana çıkartmadan."

Goril gürleyerek üzerimize doğru geldi. Gerd ciyakladı ve beni koridora doğu çekeledi. Tord ok gibi fırlayarak kapıyı gorilin yüzüne kapattı. Gorilin haykırışı yeri göğü inletiyordu, bam bam kapıyı yumrukluyordu.

Tord, goril kapı kolunu sarstığı, kapıya vurup tekmelediği, duvarları yerinden oynattığı sırada çantasından bir anahtar çıkartıp kapıyı kilitledi.

"Onu yarım saatten önce çıkartmayın," dedi Tord, sarışın adama ve anahtarı ona uzattı.

Gerd kolumdan yakaladı.

"Hadi artık! Yürü yürü!"

Tord'un yönetiminde koridordan aşağıya doğru beni çekeledi.

"Bıraaaakkkk!" diye bağırdım. "Goril! İiiiimdaaat!"

Park yerine kadar tüm yol boyunca gorilin haykırışını duydum. Tord beni arabasının arka koltuğuna, yanıma da Gerd'i oturttu. Mimozalar'a gittik.

14 Çocuk Yurduna Dönüş

"Bir süre Jonna'yı bir yerlere kapatın," diye sürücü koltuğundan seslendi Tord. "Goril onu mutlaka almaya çalışacaktır."

Gerd sızlanıyordu.

"Böyle bir şeye katlanmak zorunda mıyım? Canımı alır benim!"

"Daha neler," dedi Tord. "Siz gorilin umurunda değilsiniz."

Gerd bir yılan balığı gibi kıvrıldı.

"Haklı olabilirsiniz ama kaybedecek şeyi olmayan birinin karşısında durmak..."

"Kız Mimozalar'dan kaçarsa sizi sorumlu tutarım," diye sözünü kesti Tord ve dikiz aynasından bana bakış attı. "Biraz zaman geçsin gör bak, gorili unutacaksın. Zaman dediğin nedir ki, geçer, değil mi?"

Cevap vermedim. Nefes tüketmek yararsızdı artık. Alnımı soğuk cama yapıştırdım. O kadar çok ağladım ki cam buğulandı. Çok geçmeden şehri arkamızda bıraktık.

"Çakıl taşlarının üzerinden gidin," dedi Gerd Mimozalar'ın sokağından yukarı çıkarken.

"Ama çok güzel tırmıklanmış," diye karşı çıktı Tord.

"Tamam-tamam-tamam-tamam," dedi Gerd. "Çakıl taşları herhalde üzerinde araba sürmek için var."

Araç taşlı yola kıvrıldı. Gerd de kraliyet ailesi mensubu gibi araçtan indi. Evin önünde çocuklar birbirini itekleyerek bekliyordu. Mimozalar'a geri dönmüştüm. Beyaz duvarları, yeni silinmiş pencereleri ve beni kocaman gözleriyle takip eden, tek tip tıraş edilmiş çocuklarıyla Mimozalar'daydım.

"Söylediklerimi unutmayın," diye uyardı Tord yarıya kadar indirilmiş camdan. "İçeri kilitleyin!"

Sonra parlak arabası gözden kayboldu.

"Aron!" diye seslendi Gerd. "Tırmığı al ve çakılları düzelt. Sonra da yeni kapı üzerinde çalışmaya devam et!"

Gerd beni taş merdivenlerden yukarıya sürükledi. Birkaç çocuk arkamızdan geliyordu. Keçeleşmiş saçlarımı ve kirli kotumu gördüklerinde ne düşündüklerini biliyordum. Benim için üzülüyorlardı ve kurtarıldığımı düşünüyorlardı.

Gerd peşimizden gelen çocuklardan rahatsız olmuştu.

"Hadi dışarı çıkın! Daha yakacak odunları halletmemişsiniz!"

Holde benimle yalnız kalınca kararsız kararsız çevresine bakındı.

"Seni nereye yerleştireceğiz ki şimdi?"

Koca binada kapısında kilit olan tek odanın kendi odası olduğunu kavradı. Beni ite kaka hem çalışma hem yatak odası olarak kullandığı odaya soktu.

"Çaresiz benimle kalacaksın. Ama gece horlarsan Tanrı yardımcın olsun. Yarın ilk iş temizleniyorsun."

Elbette yeni hijyenimle ilgili ciddi sıkıntıları vardı.

Günün geri kalanında Gerd'in sinirleri oldukça gergindi. Tırnaklarını kemiriyor, bana sanki hayatı boyunca başına gelen en büyük felaketmişim gibi bakıyordu. Gece biçimsiz geceliğini giydi. Yatakhaneden benim için bir minder getirtip yere koydu. Sürekli pencereden dışarıya bakıyordu.

"Ne dersin? Buraya gelir mi... Senin gorili kastediyorum?"

Onu düşünüyordum, gorilimi. Beni almaya gelir miydi?

"Evet," dedim hiç tereddütsüz başımı sallayarak. "Gelecek. Biliyorum."

Gerd bu cevaptan pek hoşlanmamıştı. Yüzünü pembe bir el bezi gibi buruşturdu ve pencereden dışarıyı gözetlemeye devam etti. Sonra masasının üzerinden telefonu alıp yatağına oturdu.

"Gelirse göreceği de var. Hemen Bay Fjordmark'ı ararım, olur biter" diyerek ışığı kapattı.

Hâlbuki daha yatağa girmemiştim. O nedenle karanlık odada el yordamıyla minderi buldum. Bunu yaparken de bir sandalyeyi devirdim.

"Şşşşt!" diye tısladı Gerd. "Yat hadi!"

Çok geçmeden bir motordan farksız horlamaya başladı.

Yüzümü yastığıma gömdüm. Püfür püfür deterjan kokuyordu. Taze yıkanmış yatak yüzleri hep sert ve rahatsız olurdu. Bunu daha önce fark etmemiştim. Hurdalıktaki evde bulunan baharatlı çörek desenli battaniyem yumuşacıktı. Goril de yumuşacıktı. Yumuşak ve sıcak...

Farkına varmadan yastığımı gözyaşlarımla ıslatmıştım. Gelecek beni alacak, diye düşündüm. Bunu yapacağını biliyordum. Kilerden büyük baltayı alacak, buraya gelecek ve giriş kapısını parçalayacak. Gerd o kadar çok korkacak ki yerinden kıpırdayamayacak. Dizlerinin üzerine düşecek ve ağlayacak. Goril de beni kucağına alıp Volvo'ya götürecek. Bir kere beni buradan almaya gelmişti, yine gelecek.

Saatlerce uyanık kalıp dışarıdan bir ses bekledim. Gorilin beni çağırma sesi ya da evin kapısını parçalayan yumrukların gümbürtüsünü bekledim. Ama hiçbir şey olmadı. Ancak gün ağarmaya başladığında uyuyabildim.

Kapının gümbürdemesiyle uyandım. Duvardaki saat neredeyse sekizi gösteriyordu. Gerd yataktan fırlayıp aceleyle üzerini giyindi.

"Ne oluyor? Sabahları rahat rahat uyuyamayacak mıyız?" diye söylenirken birden irkildi. "Sence gelen o mudur?"

Ayağa fırladım."Evet! Evet! İşte geldi!"

Hole fırlayıp pencereye doğru koştum.

"Gori..." diye bağıracakken sustum kaldım. Hayal kırıklığına uğramıştım. Titreyen dizleriyle öylece dikilen Gerd'e döndüm. "Gelen Tord," diye iç geçirdim ve kendimi minderin üzerine attım.

Gerd hemen toparlandı. Yatarken kafasına yapışan saçlarını düzelttikten sonra dışarıya fırladı. Biraz sonra birlikte büroya geldiler.

"Mesele Mimozalar'daki çocuk sayısıyla ilgiliyse, belediyeye özürlerimi sunarım," dedi Gerd ve belli belirsiz gülümsedi.

Tord başını iki yana salladı.

"Hayır, hayır, size çocuğu kilit altında tutmak zorunda olmadığınızı söylemek için geldim."

"Gerçekten mi?" dedi Gerd şaşkınlıkla.

"Goril ortadan kayboldu," diye devam etti Tord ve bana bir bakış attı. Yüzünde beliren küçük sırıtışı bastıramadı.

Gerd sanki biri ona bir torba şeker vermiş gibi parladı ve ellerini çırptı.

"Şu işe bak, ne kadar iyi!"

Tord başını 'evet' anlamında salladı.

"Çocuğu bu şekilde geri vermek zorunda olmayı kaldıramadı herhalde. Araba yok ve her şeyin üzeri örtülmüş. Belli ki şehri terk etmiş."

Bana doğru döndü.

"Şimdi onunla birlikte geçirdiğin zamanı gönül rahatlığıyla unutabilir nihayetinde her şeyin iyiye gitmesine sevinebilirsin."

Dik dik baktım ona, gözlerim yanıyordu, geceden sonra iyice şişmişti.

"Yalan söylüyorsun," dedim. "Bensiz asla bir yere gitmez."

Tord 'bu çocukların bir şeyden anlamaması ne kadar hoş' der gibi bir surat ifadesiyle bana gülümsüyordu. Bana doğru bir adım atıp Gerd'in duyamayacağı bir şekilde tısladı:

"Hurdalıktan geliyorum, tabelalarımızdan birini asmak için gitmiştim, ne demek istediğimi çok iyi anlıyorsun." Elini çantasına attı ve bir kâğıt çıkartıp bana uzattı. "Bu kapıda asılı duruyordu."

Üzerinde eciş bücüş kocaman harflerle *Jonna için,* yazıyordu. Goril'in yazısı olduğu fark edilmeyecek gibi değildi. Kâğıdı açtım:

MERHABA SERÇECİĞİM,
ŞEHRİ TERK ETMEYE KARAR VERDİM.
BÜTÜN BU SAÇMA SAPAN ŞEYLERDEN SIKILDIM.
NETİCEDE HER ZAMAN SIĞINILACAK BİR YER VARDIR.
MAYMUN YILDIZI!

Tord yüzünü buruşturdu.

"Bu onun uydurduğu bir imza değilse ne olayım. Goril asla bir Maymun Yıldızı olmadı. O ancak maymun beyinli olabilirdi."

Hiç ses çıkartmadım. Satırları bir daha, bir daha okudum ama aynı şeyler yazıyordu. Demek ki doğruydu. Goril çekip gitmişti.

Tord ile Gerd göz pınarlarımda biriken gözyaşlarının arkasından bulanık görünüyorlardı. Gerd başını yana doğru eğdi. Gerçekten üzgün görünüyordu.

"Ah küçüğüm," diye fısıldadı. "çok mu üzüldün?"

Tord gözlerini devirdi.

"O gorilde ne bulduğunu bir anlayabilsem," dedi. "Gittiğine sevineceğine!"

"Çocuklar böyle işte," dedi Gerd gülümseyerek.

Tord onaylayarak başını salladı.

Artık bir şey diyemiyordum. Yaşlar yanaklarımdan süzülüyordu. Mindere uzandım yüzümü gizledim. Goril beni terk etmişti. İnanamıyordum.

15 Fotoğraf

Tord gittikten sonra Gerd gelip başımı okşadı.

"Hadi dışarıya diğerlerinin yanına git," dedi. "Banyo biraz daha bekleyebilir. Bu kadar üzülme artık."

Gözyaşlarımı sildim ve kot pantolonumu giydim. Gorilin yazdığı kâğıdı cebime sokuşturup bahçeye çıktım.

Ekim soğuğu ağaçlardaki bütün yaprakları dökmüştü. Çocuk yurdunun arka tarafındaki ormanda yalnızca çam ve ladin ağaçları çıplak değildi. Çocuklar çeşit çeşit işlerle meşguldü. Bazıları odunlukta şömine için talaş topluyor, diğer birkaç kişi de tepede yakacak odun kesiyordu. Büyükler marangozluk yaparken, daha küçük çocuklarsa çalılıkların altından yaprakları temizliyordu.

Çizmelerimle kaygan çimleri hırsla eziyordum. Elim cebimdeydi ve kâğıdı hâlâ sımsıkı tutuyordum. Buruşmuş ve ıslanmıştı ama ben aldırmayarak daha da sıkı tutuyordum. Bütün üzüntüm öfkeyle karışıyordu. Kandırılmış hissediyordum. Gorilin bütün bu olanlara omuz silkip ülkeyi terk ederken Volvo'da direksiyon başındaki hali gözümün önüne geldi.

"Jonna!"

Bu Aron'du. Elinde bir marangoz rendesi tutuyordu ve bununla önünde bloklar halinde duran birkaç tahta üzerinde çalışıyordu.

"Gelsene!"

Siyah saçlı erkek kardeşler de oradaydı. Ben yaklaştıkça pis pis sırıtarak bilindik hain tavırlarını takındılar.

Aron yüzü kıpkırmızı olmuş ve terlemişti. Yüzündeki çiller iyice belli oluyordu. Elimi cebimden çıkartıp omzuna bir yumruk attım.

"Ay!" diye tısladı. "Neden yapıyorsun bunu?"

"Yalan söylediğin için," dedim. "Kimse beni yemedi gördüğün gibi."

"Yazık," derken siyah saçlılardan biri kendini olağanüstü komik zannetti. Kardeşi de onunla birlikte güldü.

"Kapat çeneni," dedi Aron. "Hadi gidin!"

Kardeşler ona bir an bakakaldılar ama hemen dediğini yaptılar. Marangoz rendelerini kenara koyduktan sonra üzgün bir şekilde yakacak odun yığmakta olan diğer küçük çocukların yanına gittiler.

Aron bana baktı.

"Senin için biraz endişelendik," dedi. "Ben ve birkaç kişi daha. Kötü müydü gorilin yanında?"

"Yok canım!" diye kestirip attım çünkü bunun hakkında konuşmak istemiyordum. "Ne yapıyorsun orada?"

"Kiler için kapı yapıyorum. Sen gittikten sonra buraya hırsızlar girdi ve yemeklerimizi çaldı. Gerd bu yüzden çok fena sinirlendi."

Tam o sırada yoldan bir arabanın geldiğini duyduk. Postaydı. Saniyeler sonra Gerd terlikleriyle dışarı fırladı ve "Yeni tırmıklandıııı! Duuuuur!" Diye bağırdı.

Aron güldü.

"Sürekli evden dışarı koşup zavallı postacıya bağıracağı yerde posta kutusunu neden dışarıya bir yere koymuyor ki?"

Gerd büyük zarfı aldı. Postacı da her zamanki gibi vedalaşıp gitti. Mektubu açtığında sevinçten havalara uçtu.

"Hey!" diye mutlulukla kâğıdı salladı. "Fotoğraf! Fotoğraf geldi!"

Birden bir heyecan fırtınası koptu. Bütün çocuklar o anda ellerindeki her şeyi bırakıp koşmaya başladılar. Fotoğrafı yukarı kaldıran Gerd'in etrafını sarmışlardı bile.

"Hayır! O kirli ellerinizle asla dokunamazsınız! Bunu şimdi bir çerçeveye koyup holde diğerlerinin yanına asacağım."

Çocuklar Gerd'i merdivenlerden yukarı takip ettiler. Aron da marangoz rendesini bırakıp omuz silkti.

"Hadi gidip bakalım."

"Benim canım istemiyor. Sen git," dedim.

Ama o anda Aron kolumdan çekeledi.

"Hadi gel işte. Fotoğraflarda hep çirkin göründüğünü biliyorum ama önemli değil. Onun yerine benim ne kadar güzel çıktığıma bakarsın. Hadi!"

Koyun ağılı gibi kalabalık olan hole götürdü beni. Gerd ciddi bir ifadeyle bürosundan çıkarken herkes hevesle bekliyor, birbirlerinin ayağına basıyorlardı. Çerçevelenmiş fotoğrafı Nobel ödülü kazanmış birine vereceği bir madalyon gibi önünde tutuyordu.

"Dikkat!"

Duvara bir çivi çaktı ve fotoğrafı astı. Herkes daha iyi görebilmek için itişerek yaklaştı.

"Off, hayır!" diye bağırdı Aron fotoğrafı görünce. "Berbat fotoğraf! Neden tam gözümü kapattığımda deklanşöre basmış ki?"

Gülmekten kendimi alamadım. Aron fotoğrafta gözlerini yarı yarıya kapatmıştı öyle ki gözünün beyazı zor görünüyordu. Oldukça aptalcaydı.

Bu sefer kendimi temiz tırnaklarım ve pantolonumla güzel buldum. Saç örgülerim de düzgündü. Mutlu görünüyordum. Fotoğrafçı geldiğinde çok eğlenirdik zaten ve bir fotoğrafta görünecek olmak özel hissettirirdi. Şenlik havası yaratırdı.

"İşimin başına dönüyorum," dedi Aron. "Benimle geliyor musun?"

Başımı 'hayır' anlamında salladım.

"Biraz daha bakacağım," dedim. "Daha sonra gelirim belki."

Kısa bir süre sonra fotoğraflarla dolu koca duvarın önünde tek başıma dikiliyordum. Burada ne kadar çok çocuğun yaşadığını düşünüyordum. Yüzünün rengi solmuş bir sürü çocuk geçmişten bana bakıyordu.

O sırada gözüm bir şeye takıldı. Üst sıradaki fotoğrafların birinde garip görünen bir şey fark ettim. Çocuklardan oluşan büyük grubun yanında başka bir şey daha vardı. Yanda, en köşede karanlık bir siluet seçiliyordu. Kıllı küçük bir surat... Gözlerime inanamıyordum ama bu gorilin yüzüydü. Küçük düğme gözleriyle bana bakıyordu.

Birçok fotoğrafta -bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz fotoğrafta- o da vardı. İlk başta, daha çok gençken, Gerd'in kucağında siyah, koca bir yumak gibi duruyordu. Gerd o dönemlerde meğer o kadar katı ve sinirli görünmüyormuş, tam tersine aslında çok sempatikmiş. Yıldan yıla goril büyüyordu, fotoğraftan fotoğrafa daha kıllı ve çirkindi. Birbirini takip eden her fotoğrafta daha üzgün ve içine kapanmış gibi görünüyordu. Son fotoğrafta sırtını kambur yapmış, sanki görünmemeye çalışıyordu. Gerd'in yüz hatları da sertleşmişti.

Bir sürü fikir aklıma üşüştü. Goril eski bir yuva çocuğuydu. Bana bundan neden hiç bahsetmemişti ki acaba?

Gerd bürodan çıktı.

"Buradasın demek," dedi. "Şimdi daha iyi misin?"

"Goril," dedim. "O da burada yaşamış."

Gerd aniden sıkılmış gibiydi.

"Bu öyle ulu orta konuşulacak bir konu değil."

"Bana kimse bir şey söylemedi," diye karşı çıktım. "Kimse bana bununla ilgili bir şey söylemedi."

Gerd buna sevinmiş gibiydi.

"Ah, söylemedi mi?" diye cıvıldadı. "Bak sen şimdi. Belki de bunun çok da özel bir şey olmadığını düşündü. Ne de olsa çocuk yurdunda yaşayan bir sürü çocuk var. Şimdi banyo yapmak ister misin?"

Dudaklarını ısırarak kirli kıyafetlerime baktı.

"Saç örgülerini çözmek zor olabilir," dedi. "Saçlarını kısa kesmeye ne dersin? Güzel olmaz mıydı?"

Merdivenlere doğru kaçtım.

"Jonna!" diye arkamdan bağırdı Gerd. "Soruma yanıt verebilirsin ama! Ah, şu çocuklar yok mu?"

16 Maymun Yıldızı

Gece olmuştu. Bütün çocuklar büyük yatakhanede yatmaya hazırlanıyordu. Ben yorganımın altına çoktan kıvrılmıştım. Gerd beni yıkadıktan sonra keçeleşmiş saçlarımı taradı. Kaynar suyu başımdan aşağıya döktüğünde saç derim yanmıştı ve saçlarımın taranması saatler sürdü.

Yatakhane de çok gürültülüydü. Yatak yaylarının gıcırtısı insanın kulaklarını sızlatıyordu. Aklıma gorilin onda kaldığım ilk gece bana söylediği bir şey geldi. Yayların gıcırtısına dayanamadığı için yatağındaki yayları çıkartmıştı. Bu yüzdenmiş, diye düşündüm. Yıllarca bu yatakhanedeki gıcırtılara katlanmak zorundaydı.

Gorile çok kızgındım. En iyisi onu ve evinde geçirdiğim günleri unutmaktı. Ama yine de, yine de o anda, yatakhanenin ortasında bitivermesini ne çok

isterdim, elinde balta ve dışarıda çakılların üzerinde çalışır vaziyette bıraktığı Volvo'suyla.

Aron yatakhaneye geldi. Oflaya poflaya kendini yatağının üzerine attı ve ellerini üfledi.

"Hale bak, cılk yara," diye yakındı. "Ellerim kan revan içinde kaldı."

"Ne oldu ki?" diye sordum.

"Marangoz rendesinden oldu," dedi. "Yedi saat boyunca rendeledim. Tamı tamına otuz üç tane kabarcık var. Görmek ister misin?"

Gerçekten de mahvolmuş ellerini havaya kaldırdı. Elleri kızarmış, morarmış ve yara olmuştu. Yüzümü buruşturdum.

"Rendeyle işin neydi?" diye sordum.

"Kapı yapıyorduk," diye inledi Aron. "Berbat kiler için uyuz bir kapı! Eskisini hırsızlar parçaladı. Geçen sene Gerd'in hoşuna giden şapka askılığını yaptım diye birkaç kişiyle birlikte şimdi de kiler kapısı yapmak zorundayım. Aptal şapka askılığı!"

"Ne çaldılar ki?" diye otururken sordum. "Hırsızlar yani?"

Aron yaralarını yaladı ve içini çekti.

"Bilmem. Galiba patates ve birkaç havuç. Bir kavanoz turşu falan. Gerd bu sene yılbaşında salatalık turşusu yiyemeyeceğimizi söyledi. Kırmızı pancar da kalmamış."

Ona bakakaldım.

"Ne?"

"Kulağın duymuyor mu?" diye sordu. "Patates ile salatalık turşusu."

Kalbim göğüs kafesimi parçalarcasına çarpmaya başladı. Patates ile salatalık turşusu. Kırmızı pancar. Biri çocuk yurdunun kilerine girmiş ve yemek çalmış. Kotumun asılı durduğu yatağımın ayakucuna kadar uzandım. Cebinden kâğıdı çıkarttım.

Şehri terk etmeye karar verdim. Bütün bu saçma sapan şeylerden sıkıldım. Neticede her zaman sığınılacak bir yer vardır. Maymun Yıldızı!

Yataktan fırladım ve pencereye koştum. Orada, dışarıda karanlık orman uğulduyordu. Çimenlerin üzerinde kilerin gıcır gıcır ahşap kapısı görünüyordu. Gökyüzüne, tıpkı binlerce nokta gibi parlayan yıldızlara baktım. Orada diğerlerinden daha aydınlık parlayan bir tane yıldız vardı sanki. Kocaman, alev alev yanan bir nokta. O gorilin anlattığı yıldızın ta kendisi değil miydi?

Yatağa geri döndüm.

"Neye baktın?" diye sordu Aron.

"Hiç," dedim. "Hadi uyuyalım."

Sert yorgana sarındım ve Aron'a arkamı döndüm. Kısa süre sonra da yatakhanedeki ışık söndü.

Hızlanmasını istediğinde zaman ne kadar da yavaş geçiyordu! Sonunda kalkmaya cesaret ettiğimde sanki ezelden beri yatıyor ve bekliyormuşum gibi hissettim. Her yataktan gıcırtılar ve nefes sesleri geliyordu.

Ses çıkarmamaya özen göstererek, el yordamıyla kot pantolonumla kazağımı buldum. Giyindikten sonra kapıya doğru gittim.

"Jonna?"

İrkildim ve arkamı döndüm. Karanlıkta Aron'un çilli yüzünü seçtim.

"Ne yapıyorsun?" diye fısıldadı.

"Beni ele vermezsin değil mi? Lütfen kimseye hiçbir şey söyleme."

Bana bakakaldı.

"Kaçıyor musun?"

Başımı salladım.

"Evet. Belki. Bir konuda haklı çıkarsam gideceğim. Ama beni ele vermeyeceksin değil mi?"

Bir süre bana baktı.

"Hayır, seni ele vermeyeceğim."

Gülümsedim. Yine el yordamıyla kapıya gittim.

"Jonna?"

Arkama döndüm.

"Sen burada yokken her şey çok sıkıcıydı. Umarım haklı çıkmak istediğin şey her neyse o konuda yanılıyorsundur."

Kapıyı açıp dışarı sıvıştım. Merdiven gıcırdıyordu. Çizmelerim holde duruyordu, ceketim de askılıkta asılıydı. Gerd'in odasından horlama sesi geliyordu. Giriş kapısının kolunu indirip kapıyı araladığımda serin

gece havasının yüzüme çarptığını hissettim. Nemli ve güzeldi. Cebimde gorilin çirkin el yazısıyla yazdığı kâğıt duruyordu.

Benden başka kimsenin anlayamayacağı bir mesaj, diye düşündüm. Öyle olmalıydı.

Mimozalar'ın beyaz binasının arkasına koştum. Marangoz rendesi hâlâ yerde duruyordu. Otların arasından sessizce geçerken ve ormanın derinliklerine dalarken kalbim göğüs kafesimden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Karanlık gittikçe koyulaşıyor, tökezleyerek ve kayarak ormanın içinde kayboluyordum. Ladin ağaçları sıklaşmıştı. Kamp yaparken su aldığımız sırada duyduğum sesleri hatırladım. Çok yakından gelen çocuk sesleri.

Öyle olmalı, diye düşündüm. Lütfen öyle olsun. Lime lime olmuş ayakkabı tabanımın altında kuru dallar çatırdıyordu. Dallar yüzüme çarpıyor, gece kuşu karanlıkta kuğuruyordu, nefesimse ıslık çalıyordu.

Titanik'te gerek yok paniğe diye kendi kendime fısıldadım. *Titanik'te gerek yok paniğe, Titanik'te gerek yok paniğe, Titanik'te gerek yok paniğe, Titanik'te gerek yok paniğe, Titanik'te gerek yok paniğe, Ti...*

Suyun şakırtısını ve uğultusunu duyabiliyordum. Ay gökyüzünde kendini gösterince her şeyi daha net görebildim. Dere aşağıda ayaklarımın tam dibindeydi. Dereyi tanıdım, tepeden aşağı kıvrıla kıvrıla akıyordu ve ince bir kavisle aşağıda bir bahçedeki odunluğun arkasından geçiyordu. Dere boyunu takip ederek

koştum, bir yerden sonra kıyıdan uzaklaştım ve ağaçların seyrekleştiği yere süratle koştum. Lütfen, lütfen, lütfen..."

Ağaçsız alanın kenarında durdum. Turuncu renkte bir çadır göremiyordum. Ama sırtını büyük kayaya dayayan goril yerde oturuyordu.

Uyumuyordu. Beni fark ettiğinde hemen titrek bacaklarıyla ayağa fırladı. Ona doğru koştum. Kocaman kollarına attım kendimi.

"Biliyordum! Biliyordum! Gitmediğini biliyordum!"

"Tabii ki biliyordun!" diye saçlarımı okşadı goril. "Seni almadan buradan çekip gideceğime gerçekten inandılar mı? Yoo-yoo-yoo! Eninde sonunda nerede olduğumu bulacağını da biliyordum."

Bakışlarını gökyüzüne Maymun Yıldızı'na doğru çevirdi ve teşekkür eder gibi ona göz kırptı.

"Yazdığım notu aldın mı?"

Başımı salladım.

"Burada, cebimde. Tord verdi onu bana. Ama neden bana söylemedin?" Yumruğumla hafifçe ittim onu. "Neden bana bu yerin...ne olduğunu söylemedin?"

Goril beni yere bıraktı. Aynı zamanda hem mutlu hem de endişeli görünüyordu. "Ben, ben... Birkaç kez söylemek üzereydim. Olayların bu yönde gelişeceğini hissetmiş olmalıyım ki sana da bu yeri göstermek istedim. Ama..." Bana birden kısılan, iyice kısılan gözlerle baktı. "Biliyorsun ki seni yanıma almaya hakkım olmayacak. Yapabileceğimiz tek şey buradan kaçmak."

"Evet!" dedim. "Hadi!"

Bana kalsa oradan hemen uzaklaşabilirdik.

"Sadece şu var," diye goril endişeli tonla devam etti. "Benimle kaçmak ormanda kamp yapmaya benzemeyecek. Zor olabilir, belki bizi polis takip edecek. Ayrıca sana beni burada bulabileceğini söyleseydim gelmek zorunda hissedecektin. Ama sana bırakınca, belki benimle gelmek isteyip istemeyeceğine ya da Mimozalar'da kalmayı tercih edip etmeyeceğine karar vermen daha kolay oldu."

"Deli misin?" dedim ve kollarımı bacaklarına doladım. "Tek bir saniye bile Mimozalar'da kalmak istemiyorum. Senin yanında olmak istiyorum!"

Goril başımı okşadı.

"Ama bir konuyu bana yine de anlatabilirdin," diye sitem ettim.

Kaşlarını kaldırdı.

"Neden bana Mimozalar'da yaşadığını hiç söylemedin. Fotoğraflarda gördüm."

Goril birden hayal kırıklığına uğramış göründü.

"Mimozalar'daki yıllarım gurur duyulacak yıllar değildi. Gerd beni hiç sevmedi. Beni ayak bağı olarak gördü. Aslına bakılırsa orada geçirdiğim zamanı unutmaya çalıştım." Yine saçlarımı karıştırarak okşadı. "Evet, evet," dedi ve sanki bunların hiçbiri konuşmaya değer değilmiş gibi başını arkaya attı. "Şimdi başka dertlerimiz var?"

Bana baktı.

"Gerçekten gelmek istiyor musun? Emin misin?"

"Evet! Hadi gelsene!" diye bağırdım. Bütün gücümle kollarından çektim. "Acelemiz var!"

"Haklısın. Eve gidip hazırlanmamız gerek."

Karanlık ormanda hızlı hızlı ilerliyorduk. Ayaklarımızın altında dallar çatırdıyordu. Susuyorduk. Biraz ilerledikten sonra goril pençesini uzattı, elimi tuttu. O kadar sıktı ki neredeyse bağıracaktım. Hiçbir şey söylemiyordu sadece elimi sıkı sıkı tutuyordu.

Volvo yol üzerinde tıpkı kamptan eve dönerken olduğu yerde duruyordu. Tıpkı o günkü gibi arabaya bindim ve ön koltukta gorilin yanına oturdum. Tıpkı o günkü gibi araba gümbürdeyerek çalıştı. Birçok şey tıpkı o günkü gibiydi. Ama yine de her şey farklıydı.

Macera

Dışarıda hurdalığın önünde Tord'un astığı sarı, yuvarlak tabela duruyordu: Avrupa'nın En Büyük Yüzme Havuzu İnşaatı. Goril burnundan soludu ve kapıyı açtı.

Mutfaktaki saat neredeyse üçü gösteriyordu.

"Yanına ne almak istiyorsun?"

Omuzlarımı silktim.

"Bisikletimi. Peki sen?"

Goril alnını kaşıdı. Yerinden kıpırdamadan bakışlarını mutfak masasında, yatağında ve koltuğunda gezdirdi. Sonunda bakışları kitap raflarına takıldı kaldı.

"Kitapları mı almak istiyorsun?" diye sordum. "Üç binden fazla kitabı?"

"Yooo," dedi goril rahat görünmeye çalışarak. "Olmaz. Onları burada bırakmak zorundayız."

Yutkundu ve ıslık çalmaya başladı. Bir an düşündüm.

"Niye olmasın? Olur. Karavanı alırsak."

"Ama o zaman yola çıkmamız saatler alır," dedi ve bana baktı. "O zaman da hava aydınlanır!"

"Olsun, aydınlansın," dedim. "Kitaplar olmadan gidemezsin. Ama önce karavanı tamir etmen lazım çünkü sadece bir tek tekerleği var."

Goril hevesle 'tabii' anlamında başını salladı. Kapının yanındaki kancaya yöneldi, balıksırtı desenli kasketini aldı ve başına taktı.

"Sen de bu arada paketlemeye başlar mısın?" diye sordu.

"Tabii ki. Farklı büyüklükteki lastikler tuvalet kulübesinin arkasında duruyor."

Gıcırdayan arka kapıyı açıp gözden kayboldu. Ben de bulabildiğim bütün torba ve kartonları toparlayıp paketlemeye başladım. En büyük kitaplar en büyük kartonlara. En küçük kitaplar en ince plastik torbalara. Mutfakta saat tik tak vuruyordu. Uykusuzluktan sızıp kalmalıydım ama kalmadım. Kaçıyorduk. İkimiz birlikte. Gerd'le bir daha karşılaşmayacak, Tord hakkında tek kelime duymayacaktık.

Goril eve döndüğünde saat neredeyse beş oluyordu.

"Tamamdır!" dedi ve kasketini yere attı. "Krikoyu bulamayınca tekerleği takmak için bütün karavanı kaldırmak zorunda kalmak epey zorladı ama bütün lastikler takıldı. Sana toparlanmada yardım edeyim."

Birkaç saat sonra evin ortasında kitap torba ve kutuları yığılmıştı. En son Charles Dickens'ın açık kahverengi kitabını koydum: *Oliver Twist.*

"O zaman römorku arabaya bağlayalım," dedi goril.

Volvo'ya bindik. Goril motoru çalıştırıp vites kolunu çekti. Vites boğuk bir ses çıkarttı ve durdu.

"Bu vites kolu adamı deli eder! Geri vitese takamıyorum."

"Sanırım debriyaja tam basmadın," dedim. "Belki de biraz yorgunsun."

Goril gözlerini kocaman açtı. Biraz ukalaca konuştuğum için kızgın görünmeye çalıştı ama aslında araba kullanmakla ilgili bildiklerimi sergilemem hoşuna gitmişti. Debriyaja iyice bastı ve geri vitese taktı.

Arka avluda karavanı arabaya bağladıktan sonra ön tarafa sürdük. Kitapları taşırken canımız çıktı. Bu arada hava iyice aydınlanmıştı. Son torba nihayet tıkıştırıldıktan, bisikletim arka koltuğa konduktan ve kırık kollu porselen cüce gösterge panelinin üzerine yerleştirildikten sonra, goril rahatlayarak iç çekti.

"Artık yola çıkabiliriz."

Ama tam arabayı çalıştıracakken durdu ve parmağını şaklattı.

"Hay aksi," dedi, "nasıl da unuttum." Gizemli bir bakış attı. "Sana bir sürpriz hazırladım. Bekle burada."

Kapıyı açıp eve girdi.

Koltukta arkama yaslandım. Yorgunluk sonunda kendini hissettirdi ama bizi bekleyen yenilikleri

düşündükçe yüzüme bir gülümseme yayıldı. Uzağa, bilinmeyen bir yere gitmek istiyorduk. Göz kapaklarım kapanmak üzereydi. Tam rahatlamışken bir aracın yaklaştığını duydum. Kalbim sanki boğazımda atıyordu, nefes alamıyordum. Bu, Tord'un arabasıydı! Ön camdan onun gergin yüzünü tanıdım. Yanında Gerd oturuyordu. Çok fazla oyalanmıştık. Gerd kaçtığımı fark etmişti.

"GORİİİİİİL! GOOORİİİL!"

Ama Tord arabanın kapısını açtı. Kolumdan tutup küvet tıpası çeker gibi zorlanmadan beni dışarı çekti. Yere yuvarlandım. Aynı anda goril evin kapısında belirdi. Elinde küçük, siyah bir kutucuk tutuyordu ama hemen yere attı ve haykırarak hışımla bize doğru koştu.

Tord ona bir tekme attı. Aslında gorilin yarısı kadar bile değildi ama onu ıslak zeminde kaydırıp sırt üstü çamura düşürmeyi başardı.

Tord şapkasını düzeltti.

"Buna düpedüz çocuk kaçırmak denir!" dedi öfkeden titreyerek. "Ben bir karara vardıysam kimse ona karşı çıkamaz! Ben bu şehrin belediye başkanıyım, anladın mı?!"

Tord beni arabasına attı. Can havliyle tutunabileceğim bir şeyler yakalamaya çalıştım ama parmaklarım çamurun içinden ve küçük taşların üzerinden kaydı. Toprak tırnaklarımı kırdı ve avuç içim sıyrıldı.

"Kalk ayağa! Kalk ve koş!" diye emretti Tord.

Ama o sırada goril ayaklanarak arkamızdan koştu.

"Buradan gidiyorum ve Jonna da benimle geliyor!"

Kocaman pençeleriyle Tord'un boğazını yakaladı.

"Ne yapıyorsunuz!" diye inledi Tord. "Beni boğuyorsunuz!"

Tord'un yüzü maviden kırmızıya döndü.

"Yapma!" diye bağırdım.

Goril anında onu bıraktı. Tord tüm gücüyle gorilin ağzının ortasına yumruk attı. Goril arkaya doğru savruldu, bacakları birbirine dolandı, dengesini koruyabilmek için kollarıyla kürek çekti ama sonunda düştü. Düşerken ayağı ters dönünce doğasına aykırı olarak acıyla bağırdı. Sonra tepkisiz yattı.

"Canıma değsin!" dedi Tord.

Yine koluma yapıştı.

"Şimdi sen benimle geliyorsun!"

"Hayır! Bırak beeniiii!"

Donk! Tord bir an için karşımda dondu kaldı, öylesine gökyüzüne baktı, sonra da ifadesiz gözlerle çamurun içine devriliverdi. Felç olmuş gibiydim.

Bakışlarım gorile kaydı. Acıdan gerilmiş yüz ifadesiyle yerde yatıyordu. Elinde Tord'un kafasına patlattığı *Yüzünü gelişmeye dönmüş şehir* tabelalarından birini tutuyordu.

Gerd arabadan dışarı fırladı.

"Öldü mü?" diye ağlandı.

"Hayır," dedim. "Nefes alıyor."

Sinirli sinirli volta atmaya başladı.

"Bu düpedüz ahmaklık, çocuk kaçırma..."

Goril burnundan soluyordu. Ona koştum ve kaldırmaya çalıştım.

"Yardım et bana!"diye bağırdım Gerd'e.

Sanki yaralı bir gorile değil de ateş püsküren bir ejderhaya yardım etmesini rica etmişim gibi bana ters ters baktı.

"Bilmem ki," diye cikledi. "Bu yaşımda bu yaratığı..."

"Sana bir şey yapmayacağım," dedi goril. "Söz veriyorum. Bu seferlik yardım et."

Gerd tereddüt etti. Ama sonra paytak paytak gelip gorili kaldırmama yardım etti. Dikkatle büyük evimize baktı.

"Demek..." diye mırıldandı. "Demek bunca yıl gerçekten de burada yaşadın?"

Goril hayretle ona baktı.

"Ne kadar da şaşırdın," diye homurdandı. "Gören de, hep merak etmişsin sanır."

"Demek istedim ki... Hayatının böyle iyi geçmiş olması ne güzel."

Goril bana döndü.

"Ben arabayı kullanamam," dedi. "Ayağım burkuldu."

"Kullanmak zorundasın!" diye bağırdım. "Tord kendine gelmeden buradan gitmeliyiz!"

Biraz kıpırdamaya başlayan Tord'a bakış attım. Goril başını salladı.

"Sürücü koltuğuna otur," diye emretti. "Koltuğa bir kitap koy ve üzerine otur."

"Ben mi?"

"Çocuk araba mı kullanacak?" diye sordu Gerd saf saf. "Böyle bir şey iki dünya bir araya gelse mümkün olamaz!"

Gerd'in bu dediğinden sonra artık iyice kızdım.

"Anlaşıldı," dedim soğuk bir tavırla. "Bin arabaya."

Oldukça kalın *Fransız Mutfağıyla İlgili Her Şey* adında bir kitap aldım karavandan. Sürücü koltuğuna koydum. Goril bin bir acıyla yan koltuğa oturdu.

"Geriye bir tek şey kaldı, evden çıkarken düşürdüğüm şey."

Küçük siyah kutucuğu almaya gittim.

"Bu ne ki?" diye sordum.

Goril göz kırptı.

"Bir kamera," dedi gülümseyerek. "Bir sonraki gezimizi ölümsüzleştireceğimizi söylemiştim."

Arabanın diğer yanına koşup gorilin mümkün olduğunca öne ittiği sürücü koltuğuna oturdum.

Gerd alt dudağını kemiriyordu.

"Bilemiyorum... Bilemiyorum, buna izin vermeli miyim?"

Goril başını arabadan dışarı uzattı.

"Evet, buna izin vermelisin. Çünkü bana borçlusun. Bunu sen de biliyorsun."

Gerd ona uzun uzun baktı. Sonra minik sosis parmağını havaya kaldırdı.

"Belki de haklısın. Ama beni zorladığını söyleyeceğim! Yoksa beni hapse atarlar."

Eğilip bana gülümsedi.

"Hoşça kal küçüğüm. Ola ki işler yolunda gitmezse, sakın bana şikâyete gelme."

"Merak etme," dedim. "Güle güle!"

Kapıları kapattık.

"Debriyaja yetişebiliyor musun?"

"Evet," dedim ama yetişebilmek için bayağı çaba harcamam gerekti.

"O halde, kontağı çevir!" diye yönlendirdi beni goril.

Kontak anahtarını çevirdikten sonra Volvo harekete geçti.

"Birinci vites."

"Biliyorum," dedim.

"Gaza basarken debriyajı yavaş yavaş bırak."

"Biliyorum."

El frenini indirdim... Araba ilerledi. Avludan geçtim, sonra da yola çıktım.

"Şuna bak! Sanki sihirli bir değnek değmiş gibi!" diye kıkırdadı goril. "Benden daha iyi kullanıyorsun! Üstelik karavan ve daha bir sürü şeyle birlikte! Ben hemen anlamıştım zaten senin çok becerikli bir çocuk olduğunu."

Gaza bastım. Sanayi bölgesinden geçerken bütün vücudum sızlıyordu.

"Demek," dedim Paerson'un Tamirhanesi'ne son bir bakış atarken. "Demek yakında burada bir yüzme havuzu olacak."

Goril oldukça memnun gülümsedi. Ağzı kulaklarına varıyordu.

"Neler oluyor?"

"Hiç," diye karşılık verdi. "O satış sözleşmesini hiç bir zaman imzalamadım, o kadar."

"Nasıl yani, tabii ki imzaladın, kendim gördüm."

"Elbette kâğıda bir şeyler yazdım ama... Anlarsın ya..."

Başını iyice geriye itip ellerini yukarı kaldırdı.

"Böyle büyük pençelere sahip olunca yazılar kargacık burgacık oluyor, kolaylıkla hata yapılıyor."

Gülümsedi.

"Tord bunu fark ettiğinde yüzünün alacağı şekli görmek isterdim. Sahibini bulamayınca araziyi kapatması oldukça zor olacak."

Epey yol kat ettikten sonra hafifçe öksürdüm.

"Çocuk yurdundan Aron bana bir olay anlattı," dedim. "Ben onun uydurduğunu düşünmüştüm ama... Aron, Gerd'in bir gün bir çocuğu başından attığını anlattı. Ona katlanamadığı için."

Goril başını 'evet' anlamında salladı. Pencereden dışarı bakıyordu.

"Bu hikâyeyi ben de duydum. O çocuk onun kibar çocuk yurduna uymuyormuş. Muhtemelen hem çirkin

olduğu hem de sürekli ona ayak bağı olduğu için. Birisi, çocuk bakmaya gelenler olduğunda Gerd'in onu ormana kovaladığını söylemişti."

"Ve bir gece çocuğu bagaja koyup terk edilmiş bir depoya götürmüş."

Goril tekrar 'evet' anlamında başını salladı.

"Şehrin dışındaki yıkık bir eve. Sonra da herkes çocuğun orada öldüğünü düşünmüş, çünkü o henüz... sekiz yaşındaymış, değil mi?"

"Evet, öyle duydum," dedim. "Orada öldüğünü."

Goril uzun uzun dışarıyı izledi.

"Evet..." diye mırıldandı.

"Oysa kim bilir? Bazı çocuklar dayanıklıdır. Ben o çocuk için işlerin sonradan yoluna girdiğini düşünüyorum."

"Ben de," dedi goril.

Bir süre sustuk.

"Belki bir yerde bir sahaf dükkânı açarız," dedi goril.

'Evet' anlamında başımı salladım. Şehrin dışındaki son evleri de arkamızda bıraktık. Elveda Gerd. Elveda Tord. Merhaba Macera.

Son söz

Selam Aron,

Sana ne halde olduğumu merak etmeyesin diye yazıyorum. Çok iyiyim ve goril de öyle. Şu anda bulunduğumuz yer sıcak. Goril her gün denize girip çıkmaya doyamıyor. Mimozalar'da mevsimlerden ilkbahar olmalı, değil mi? Bayağı çalışmanız gerekiyordur! Ama dinlenmek istersen sana bir öneride bulunabilirim. Odunluğun arkasından akan dereyi biliyor musun? Onu ormana doğru takip edersen çok özel bir yere varmış olursun. Ormanın ortasında ağaçsız bir alan göreceksin. Ortasında koltuk gibi rahat bir kaya vardır.

Sana gönderdiğim fotoğrafta gorille gezici kitap dükkânımızın önündeyiz. İşlerimiz tıkırında, tek bir boş dakikamız yok. Maalesef nerede olduğumuzu sana yazamam. Birilerinin mektubu kapıp belediyeye, Tord'a götürmesini göze alamam. Bir gün tekrar karşılaşacağız.

O zamana kadar kendine iyi bak.

Jonna

Not: Olur da bir gün eski püskü bir arabanın içinde bir goril ortaya çıkacak olursa şansını yakala. Her şey her zaman göründüğü gibi değildir.

Frida Nilsson

Yazar

1979 İsveç Örebro'da doğdu. İsveç çocuk televizyonunda sunucu olarak çalışıyor ve 2004 yılından beri de başarılı çocuk kitaplarıyla tanınıyor. 2006'da Ağustos Ödülü'ne aday gösterildi. Kitapları pek çok kez ayın ve yılın kitapları olarak seçildi. Hikâyelerinden birçoğu İsveç çocuk radyosunda seslendirildi.

Berna Topal

Çevirmen

1980'de Almanya'da doğdu. Üsküdar Anadolu Lisesi'nden sonra İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okudu. Halen Avusturya Liseliler Vakfı'nda çalışmaktadır. Almanca'dan birçok çevirisi bulunmaktadır.

habitus MİNÖR

Kitabın Adı
Benim Annem Bir Goril

Kitabın Orijinal Adı
Apstjärnan

Yazar
Frida Nilsson

Almanca'dan Çeviren
Berna Topal

Yayın Hakları
● Frida Nilsson ve Natur & Kultur, Stockholm 2005
©2013 Habitus Yayıncılık

Kapak Tasarım
Ahmet Söğütlüoğlu

Sayfa Tasarım
Nejat Ünlü

Baskı ve Cilt
Sena Ofset Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok No: 4 NB7-9-11
Topkapı - İstanbul • Sertifika No: 12064 • Tel: 0212 613 03 21

ISBN: 978-605-4630-21-9 1. Baskı: 2014, İstanbul

Habitus Yayıncılık Rek. Teks. Tur. Eğitim. San. Tic. Ltd. Şti.
Kemankeş Mahallesi Mumhane Caddesi No: 39/39 Karaköy
34425 Beyoğlu - İstanbul • Tel: 0212 244 48 87 • Sertifika No: 18067

www.habitoskitap.com / www.habitusminor.com
info@habituskitap.com

benim annem bir goril

Jonna, Mimozalar adlı çocuk yurdunda yaşamaktadır. Oradaki bütün çocuklar gibi, saçlarını topuz yapmış, güzel bir anne ve ayakkabıları pırıl pırıl cilalı, cana yakın bir baba tarafından evlat edinilmeyi hayal etmektedir. Ne var ki bir gün bir dişi goril, çocuk yurduna başvurur ve Jonna'yı evlat edinir. Birlikte bir hurdalıkta yaşamaya başlarlar. Goril alışıldık olan her şeyden, temizlikten ve arazisini satın alıp yerine havuz yapmak isteyen Tord'dan nefret eder; Oliver Twist'i, örümcek ağlarını ve hurdalığa gelen müşterileri kandırmayı sever. Jonna, bu herkesin tip tip baktığı anneyle şefkati tadar ve tıpkı Dickens'ın romanındaki gibi birbirlerinden ayrı da düşseler, sonunda düşmanlarını alt edip kendilerine huzurlu bir yaşam kurarlar.

habitus MİNÖR